

Ustanovitelji: občinske konference
SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sobota, 30. 1. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

Novi ukrepi po devalvaciji

Razbremenitve za vse gospodarstvo — Povečani minimalni dohodek — Omejeno naraščanje kratkoročnih posojil

Pod predsedstvom Mitje Ribičiča se je v sredo sestal zvezni izvršni svet in v zvezi z novim tečajem dinarja sprejel več predlogov, ki se nanašajo na uresničevanje stabilizacijskega programa. Gre za ukrepe, s katerimi bi odvrnili pritisk za zvišanje cen.

Tako bo zvezni izvršni svet predlagal zvezni skupščini, da po hitrem postopku ukine zvezni prispevek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Ta se sedaj vplačuje po stopnji 1,6 odstotka od bruto osebnih dohodkov delavcev. Tako bi se letos zmanjšale obveznosti delovnih organiza-

cij do zveznega proračuna za okrog 1380 milijonov dinarjev. Ker pa se je ta prispevek zmanjšal že lani decembra, bo tako skupno zmanjšanje znašalo okrog 3 odstotke od bruto osebnih dohodkov.

Zvezni izvršni svet je prav tako sprejel usmeritev k zmanjšanju obveznosti gospodarstva s tem, da bi se odložilo odplačevanje letos dospelih anuitet od kreditov za investicije v gospodarstvu. Z zmanjšanjem anuitet bi se obveznosti gospodarstva znižale (če bi pri tem sodelovale tudi druge družbenopolitične skupnosti) za okrog 700 milijonov dinarjev.

Še posebej so na seji preučili položaj tistih delovnih organizacij, kjer so vezani na uvoz surovin. Zato so sklenili, da se povečani stroški tekstilni, gumarski in usnjeni industriji delno nadomestijo s 4-odstotnim zmanjšanjem davčne stopnje na promet njihovih izdelkov. To pa bo znašalo okrog 380 milijonov dinarjev.

Nadalje bo ZIS predlagal zvezni skupščini, da po hitrem postopku sprejme zakon o minimalnem osebnem dohodku delavcev. Predlog je, da bi ta v prihodnje znašal najmanj 500 dinarjev (sedaj 400). Republike pa bodo v okviru možnosti lahko določile tudi višji minimalni osebni dohodek.

Vsi varčevalci pri bankah in poštini hranilnicah bodo dobili na svoje hranilne vloge z dne 24. januarjem 6 odstotkov dodatnih obresti. Hkrati pa so se na seji strinjali, da se kratkoročni krediti februarja lahko povečajo za 0,5 odstotka in do konca marca za največ 1,5 odstotka v primerjavi s stanjem kratkoročnih kreditov 31. januarja letos. Ob tem pa je zvezni izvršni svet povečal zgornjo mejo potrošniških posojil za nakup osebnih avtomobilov domače proizvodnje in garniturnega pohištva s 6 na 10 tisoč dinarjev. Niso pa sprejeli predlogov, da bi zmanjšali lastno udeležbo pri nakupu tega blaga. Zato bodo morali vsi, ki bodo najeli takšno posojilo tudi v prihodnje vnaprej vplačati 20-odstotni polog.

A. Zalar

6 - odstotne obresti takoj

V torek so se sestali predstavniki Združenja bank Jugoslavije in zveznega sekretariata za finance. Na tem sestanku je bil sklenjen sporazum o postopku za priznanje 6-odstotnih dodatnih obresti na hranilne vloge. Tako bodo banke same krile tri odstotke, medtem ko bodo preostali trije odstotki šli na breme federacije.

Po sklenjenem dogovoru se bodo dodatne obresti obračunale in pripisale takoj in sicer po stanju vloge 24. januarja. Vlagatelji pa bodo z vlogo in dodatnimi obrestmi lahko razpolagali takoj po obračunu in ne šele po šestih mesecih kot je bilo prvotno

predvideno. Dodatne obresti bodo priznane tudi na zneske, ki so bili vloženi šele tik pred določitvijo novega tečaja dinarja, ne glede na to ali gre za vezane ali nevezane vloge.

Pojasnjeno je bilo tudi, da znašajo sedaj vse hranilne vloge v Jugoslaviji okrog 16,5 milijarde novih dinarjev, vseh vlagateljev oziroma hranilnih knjižic pa je 7,5 milijona. Vlagatelji v Jugoslaviji bodo dobili od dodatnih obresti okrog milijardo novih dinarjev.

Dodatne obresti bodo dobili tudi vlagatelji pri poštini hranilnici, vendar bo te obresti v celoti krila federacija.

A. Z.

5. stran

Dober glas seže v deveto vas

7. stran

Abraham med borci

8. stran

Izlet APOLLA 14...

»CHEMO«

Trgovsko podjetje
s kemično-tehničnim blagom
na veliko in malo

LJUBLJANA

Cenjene potrošnike obveščamo, da bomo s 1. februarjem 1971 ponovno odprli prenovljeno prodajalno na Jesenicah, Kidričeva 21.

Vabimo vas, da si ogledate bogato izbiro:

- barv in lakov
- pralnih in čistilnih sredstev
- oblog za tla in zid
- lepil in drugega kemičnega blaga

Blago bomo prodajali po ugodnih cenah in solidno vas bomo postregli.

Obiščite nas in zadovoljni boste!

Večja prispevna stopnja — ista participacija

Odborniki skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev v Kranju so se morali na skupščini, ki je bila v sredo, 27. januarja, odločiti za prispevno stopnjo za zdravstveno zavarovanje za letošnje leto. Odločitev oziroma določitev stopnje je bila težavna, ker se je bilo treba odločiti pod pritiskom omenjene potrošnje tudi v zdravstvu v letošnjem stabilizacijskem letu. Nekateri odborniki so izrazili skrb, kaj bo s sredstvi za zdravstvo, ki bodo zaradi omejene potrošnje nad 10,8 odstotka blokirani na skladu in so se zato ogrevali za nižjo prispevno stopnjo. Končno so se po dolgotrajni razpravi odločili za prispevno stopnjo 7,5, ker so menili, da ne bi bilo dobro prihodnje leto obremenjevati gospodarstvo še z izrednim prispevkom, potem ko bo že obremenjeno z večjo prispevno stopnjo. Prispevna stopnja pa se bo avtomatično povečala ob spremembi ukinitve zveznega pri-

sp evka od osebnega dohodka iz delovnega razmerja.

Skupščina je obravnavala in sprejela tudi finančni načrt sklada zdravstvenega zavarovanja za leto 1971. Plan predvideva, da bo v skladu za četrtino več sredstev kot leto prej, to je 133 milijonov din. Glede na najnovejša finančna predpisa o razpolaganju s sredstvi družbenih skladov v letošnjem letu, je v planu predvidena vsota 80 starih milijonov za plačila izrednih bančnih in sodnih stroškov, ki jih povzroča ne likvidnost sklada. Skupščina se je strinjala tudi s predlogom za 21-odstotno povečanje osebnih dohodkov v zdravstvu. Glede na večjo prispevno stopnjo in letošnjem letu, so se odborniki odločili, da skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj v letošnjem letu ne bo povišala participacije zavarovancev za posamezne zdravstvene storitve.

L. M.

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

KRANJ

Kranj, 29. januarja — Dopoldne je bila v Kranju redna seja upravnega in nadzornega odbora Gorenjske turistične zveze. Na njej so med drugim razpravljali o programu zaštite kulturnih in naravnih zanimivosti na Gorenjskem, o novem poslovanju in notranji organizaciji turističnih društev, o programu akcij Gorenjske turistične zveze glede na predlog uslug za občinske skupščine in o predlogu proračuna za letos.

A. Z.

Temeljna izobraževalna skupnost je odobrila plačilo konstrukcijske zbirke v vrednosti okoli 2,5 starih milijonov za osnovno šolo France Prešeren v Kranju. Zavod za šolstvo bo namreč iz Zah. Nemčije uvozil za eksperimentalni tehnični pouk desetih osnovnih šol v Sloveniji omenjene konstrukcijske zbirke. Na Gorenjskem bo omenjeno zbirko dobila tudi osnovna šola na Koroški Beli.

L. M.

Skupščina občine Kranj je sprejela odlok o stopnjah prispevkov za otroško varstvo v letošnjem letu na območju občine Kranj. V letošnjem letu namreč republika določa samo prispevek za otroško varstvo, ki se steka v sklad republiške skupnosti otroškega varstva za otroški dodatek in za dopolnjevanje potreb varstva otrok. Občinske skupščine pa so po novem pristojne za določitev stopnje prispevka za dnevno varstvo otrok. Prispevek za dnevno varstvo otrok za potrebe temeljne izobraževalne skupnosti Kranj se plačuje po stopnji 0,45 odstotkov od sredstev za osebne dohodke in po stopnji 0,40 odstotkov od sredstev za izplačilo pokojnin.

L. M.

RADOVLJICA

Četrtekova seja občinske konference SZDL Radovljica je minila v znamenju najnovejših ukrepov, ki naj okrepijo stabilizacijo jugoslovanske gospodarstva. Govorniki so poudarili, da je socialistična zveza poklicana javno in brez oledšav pojasniti ljudem, kakšne spremembe prinaša »tretja faza reforme«, ter jim dala priložnost, da tudi sami povedo svoja mnenja, pomisleke, predloge. Pod drugo točko dnevnega reda so prisotni pretresli poročilo o delu konference in njenih organov v letu 1970. SZDL Radovljica se je v minuli sezoni lotila več pomembnih akcij, med katerimi velja omeniti zlasti priprave na ustanovitev kulturne skupnosti, analizo dosedanje pomoči ostarelim in podporo sanacijskemu programu nadaljnega razvoja vzgojno varstvenih ustanov. Udeleženci so potem potrdili dopolnitev Pravil, osnovnega dokumenta konference, ki jih je bilo treba dopolniti z nekaterimi dodatnimi členi in prilagoditi novemu statutu SZDL Slovenije. Nazadnje so sprejeli sklep, da bodo naslednjo, 5. sejo sklicali 15. aprila. Na njej naj bi potrdili predlog programa dela in predlog o podelitvi priznanj OF.

(Podrobnejše poročilo s četrtekove konference bomo objavili v prihodnji številki.)

-lg

Na pobudo članov zveze komunistov v podjetju Ljubljana transport — poslovna enota hoteli Bled so v sredo dopoldne v tej poslovni enoti ustanovili organizacijo zveze komunistov. Trenutno je v novo ustanovljeni organizaciji ZK okrog 20 komunistov, kmalu pa bodo sprejeli še nekaj novih članov. Ob ustanovitvi organizacije ZK so izvolili sekretariat, ki bo do prihodnje seje (sredi februarja) pripravil konkreten akcijski program za delo organizacije.

A. Z.

TRZIC

V začetku tedna je bilo na občinski skupščini posvetovanje predstavnikov skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter predsednikov delavskih svetov in direktorjev delovnih organizacij s področja gospodarstva.

Dnevni red, ki je usmerjal razpravo domačih gospodarstvenikov, je obsegal predvsem izdelavo srednjeročnih načrtov — tako občinskega kot posameznih delovnih organizacij. Z obeh strani so začutili potrebo po večjem sodelovanju. Za načrtovanje v obsegu občine je potrebno, da so podatki gospodarskih organizacij točni in na strokovni višini. Tako obdelava podatkov pa povzroča težave predvsem nekaterim manjšim delovnim organizacijam, ki ne razpolagajo z ustreznimi strokovnimi kadri. V razpravi so se zavzeli za smiselno investiranje, ki je lahko le rezultat razvojnega programa, poznavanja trendov ter dolgoročnih zahtev tržišča. Tudi banka zahteva ustrežno dokumentacijo, če se želiš z njo pogajati o kreditih. Sicer pa so sprožili tudi vprašanje kreditnih sposobnosti gorenjske kreditne banke in priporočili, naj o tem razpravlja svet gorenjskih občin.

Razgovor je stekel tudi o investicijah izven področja gospodarstva v občini, predvsem o gradnji šol in o dotoku prispevkov zanj. Doležle poleg zaposlenih občanov redno plačujejo na referendumu sprejeti prispevek tudi vse delovne organizacije, z izjemo Lepenke, ki dela kot enota kartonažne tovarne iz Ljubljane, toda po zagotovitvi njenega direktorja se bo tudi to vprašanje v prihodnosti rešilo.

-ok

Pohvala planincem

Na občnem zboru Planinskega društva Kranj so v sredo člani te organizacije zelo samokritično ocenili svoje delo in se dogovorili za dejavnost v prihodnje. To velja zlasti za poročilo predsednika Cirila Hudovernika, ki so mu tudi vnaprej še zapuhali to nalogo.

V imenu predsedstva skupščine Kranj in v imenu družbenopolitičnih organizacij je Tone Volčič zlasti poudaril pomen usposabljanja mladine in planincev sploh v smislu samoobrambe. Prof. Tine Orel je v imenu Planinske zveze Slovenije dejal, da je kranjsko društvo v ospredju med vsemi tovrstnimi organizacijami v Sloveniji po vključevanju mladine v svoje vrste, saj je med 2200 člani kar 1200 mladine, a od teh 900 pionirjev. Predsednik mladinskega odseka Franc Benedik je zato povsem upravičeno prejel posebno priznanje od občinskega odbora ZZZB Kranj, za uspešno prenašanje tradicij na mladi rod, saj njihov odsek organizira razna, že tradicionalna tekmovanja v večščinah planinstva in osvobodilnega gibanja na našem območju. Sem sodijo redna tekmovanja »Po stezah Kokrškega odreda« in druga.

Na občnem zboru so razpravljali tudi o uspešni dejavnosti alpinistov, jamarjev in drugih odsekov tega društva. Prav tako pa je bilo slišati tudi o mnogih gospodarskih težavah, ki ovirajo kranjske planince pred večjimi uspehi.

K. M.

Zaključek sindikalne politične šole

Danes se je v Predvoru pri Kranju zaključila sindikalna politična šola, ki jo je za mlade sindikalne delavce organiziral občinski sindikalni svet Kranj v sodelovanju z občinsko konferenco ZM in delavsko univerzo. Obiskovalo jo je preko 30 slušateljev iz raznih delovnih organizacij kranjske občine. Seznanili so se z aktualnimi problemi gospodarstva, z razvojem samoupravljanja, z delovanjem sindikata danes in problemi družbenega standarda ter z mednarodno aktivnostjo naše države. Ob zaključku predavanj so slušatelji pisali seminarske naloge iz področij, s katerimi so se seznanili v šoli. Naloge so zelo dobro uspele. Danes pa so slušatelji odgovarjali na vprašanja iz tem, ki so jih obdelali v nalogah.

L. B.

občan sprašuje

Znano je, da namerava združeno železniško transportno podjetje Ljubljana urediti oziroma zgraditi rekreacijski center na Kobli. Menda so se v zadnjem času priprave za začetek gradnje premaknile z mrtve točke, zato me zanima, kako je z načrti, sredstvi in z začetkom gradnje?

Zbori volivcev v radovljiški občini

V radovljiški občini bodo od 8. do 11. februarja zbori volivcev, na katerih bodo razpravljali o smernicah in predlogu občinskega proračuna za letos ter o istih vprašanjih razpravljali na skupnem posvetu tudi predsedniki krajevnih skupnosti v občini. Po delovnem programu radovljiške občinske skupščine pa je predvideno, da bosta oba zbora skupščine o tem dokončno razpravljala in tudi sklepala o sprejemu omenjenih dokumentov oziroma proračuna 10. marca letos.

Predvideno je, da se bodo letos proračunska sredstva povečala za 0,5 odstotka. Precej bodo narasle tudi anuite, ki bodo od predvidenih

220 milijonov starih dinarjev za šolstvo znašale okrog 300 milijonov. Nadalje je tudi predvideno, da se bodo sredstva namenjena v proračunu za krajevne skupnosti letos povečale za okrog 11 odstotkov. Ob tem velja tudi omeniti, da so v občini letos za dodeljevanje sredstev krajevnim skupnostim našli nova in po mnenju nekaterih tudi objektivnejša merila kot so bila za zdaj.

Čeprav so to šele začetna predvidevanja, pa izračunani že sedaj kažejo, da bodo morali vsi koristniki proračuna letos računati oziroma razumeti, da bo potrebno precejšnje varčevanje.

A. Z.

JESENICE

V ponedeljek bo v hotelu Prisank v Kranjski gori razgovor o razvoju zgornjesavske doline, posebno pa Kranjske gore, ki sta ga organizirala jeseniška občinska skupščina in Turistična zveza Slovenije. O razvojnem programu doline bosta govorila predsednik jeseniške občine Franc Zvan in predsednik slovenske turistične zveze dr. Danilo Dolgan.

Včeraj (petek) je bila na Jesenicah 18. skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice. Odborniki so razpravljali o poročilu o prometu, prometni varnosti in problemih cestnega prometa v občini v devetih mesecih lani, razen tega so razpravljali o odstotku sredstev za stanovanjsko izgradnjo in subvencioniranje stanarin v občini, nadalje so razpravljali tudi o spremembah odloka o prométnem davku od nepremičnin in pravic ter o stopnji prispevka za otroško varstvo v občini.

Pretekli teden je bila v Beogradu prva konferenca samoupravljalcev črne metalurgije Jugoslavije. Na konferenci so sodelovali tudi predstavniki jeseniške Železarne in sicer glavni direktor Peter Kunc, Ludvik Kežar, Franc Kobentar, Janez Kavčič, Srečko Mlinarič in Stane Rev.

V občini pa potekajo občni zbori sindikalnih organizacij, ki so dobro pripravljeni in tudi udeležba je zadovoljiva. Prav tako pa je bil tudi ustanovni sestanek mladinskega aktiva na Blejski Dobravi in letna konferenca aktiva ZMS na Hrušici.

Na Jesenicah se pripravljajo na ustavno skupščino kulturne skupnosti. Na zadnji seji iniciativnega odbora so sklenili, da je treba čim prej pripraviti predlog statuta skupnosti in poslovnika skupščine, ki naj bi po predlogu štela 27 članov, v njej pa naj bi bilo pet predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, predstavniki knjižnice, gledališča, radia in kinematografskega podjetja, šest predstavnikov delovnih organizacij, devet predstavnikov, ki jih bo imenovala občinska zveza kulturnoprosvetnih organizacij in trije člani, ki jih bo imenoval svet za kulturo, prosveto, šolstvo in telesno kulturo pri občinski skupščini. Na ustanovni skupščini bodo izvolili izvršni odbor in sprejeli način finansiranja skupnosti. Za predsednika so izbrali Janeza Kavčiča.

-jk

Marca dokončno o proračunu in resoluciji

Odborniki obeh zborov kranjske občinske skupščine so na četrtkovni 23. skupni seji potrdili predvideno bilanco sredstev kranjske občine za leto. Potrjena bilanca bo osnova za letošnji proračun in resolucijo o gospodarskem razvoju občine, ki naj bi ju dokončno sprejela skupščina na zasedanju sredi marca. Predhodno pa bo o predlogu obeh dokumentov razpravljala klub odbornikov, svet občinske skupščine in zbori volilcev, tako da bo marca pred odborniki prečiščen in vsestransko obdelan predlog. Ta del proračunske razprave bo veliko bolj živahen in zanimiv.

Dejstvo je, da na sredstva občine že vplivajo sprejeti stabilizacijski ukrepi in njihova določila, katerih pa še ni konec in so določene spremembe še vedno mogoče. Posledica že sprejetih ukrepov je, da družbena potrošnja ne sme porasti več kot za 10,8 odstotka, osebni dohodki pa ne več kot 11 odstotkov in to toliko časa, dokler ne bodo sprejeti določeni družbeni dogovori.

Kranjska občina bo letos razpolagala z 78.811.000 dinarji, ki se delijo med proračunom in skladi. Razen tega bo na voljo 5.500.000 dinarjev za kreditiranje in 4.080.000 dinarjev skupnih rezerv za saniranje delovnih organizacij. Te vsote niso niti tako majhne, vendar so želje večje. Zato bo potrebna velika varčnost in objektivna presoja, kaj je v občini resnično najbolj potrebno. To pa tudi zato, ker se bodo sredstva razdeljevala v času, ki ga najraje imenujemo »stabilizacija«. Čeprav bodo letošnja proračunska sredstva precej napeta, se stopnje obdavčitve ne bodo povečale. V nekaterih primerih bodo celo zmanjšane in to predvsem v kmetijstvu v primeru specializacije.

V primerjavi z lansko realizacijo se bodo letošnja proračunska sredstva povečala za 8,9 odstotka, sredstva

Temeljne izobraževalne skupnosti za 28,7 odstotka, sredstva Kulturne skupnosti pa za 93 odstotkov. Pri zadnjem povečanju moramo povedati, da bodo tudi naloge te samoupravne skupnosti precej večje.

Odborniki kranjske skupščine so sklenili, da se bodo s tem denarjem pokrile le najnujnejše potrebe, nadalje so sklenili, naj skupščina ne sprejema dodatnih zadolžitvev in da naj upravni organi skupščine pripravijo predlog proračuna in resolucije, ki naj bi jih, kot že zapisano, po razpravi skupščina sprejela sredi marca.

J. Košnjek

Proračun vseeno prikrajšan

Občinski prometni davek od nepremičnin in pravic se je do konca lanskega leta plačeval v kranjski občini po stopnjah, ki so bile določene 1965. leta in delno popravljen tri leta kasneje. Lani pa je republiški zakon določil najvišjo možno stopnjo prometnega davka od nepremičnin in pravic, do katere smejo občinske skupščine dvigniti višino tega prometnega davka. Zato je kranjska skupščina sprejela decembra lani spremenjen odlok.

Ob teh davčnih osnovah pa bi bil občinski proračun prikrajšan za 700.000 dinarjev. Zato je svet gorenjskih občin predlagal spremembo republiškega zakona. Republika je najvišjo stopnjo uknila ter priporočila, da občine same odločajo o višini prometnega davka od nepremičnin in pravic. Glede na to in na dejstvo, da so bile stopnje iz 1965. leta prilagojene takratnim razmeram in niso upoštevale današnje prometno vrednost nepremičnin, povzru vsega pa so bile stopnje obdavčitve močno progresivne, so strokovne službe gorenjskih občinskih skupščin izdelale nov predlog, s katerim je soglašal tudi svet gorenjskih občin in so usklajene med posameznimi gorenjskimi občinami. Nova davčna stopnja je veliko bolj enotna, manj progresivna in umirjena. Recimo: če se davčna osnova giblje med 20 in 40 tisoč dinarji, je stopnja obremenitve 11-odstotna, če pa presega, recimo 200 tisoč dinarjev, pa je obremenitev 20-odstotna.

Kljub temu bo proračun še vedno prikrajšan za 25 do 30 odstotkov v primerjavi z doseganim dohodkom od prometnega davka od nepremičnin in pravic v 1970. letu,

Hranilne vloge in potrošniški krediti v Tržiču

Po mnenju nekaterih ekonomistov ima precejšen vpliv na stabilnost tržišča in hitro rast cen tudi kupna moč prebivalstva. Ta se z večanjem potrošniških kreditov povečuje, zmanjšuje pa se z varčevanjem. Banke imajo torej možnost, da z različnimi oblikami spodbujanja varčevanja in z omejitvami posojil vplivajo na uravnovešenos na trgu.

Med Tržičani so varčevalci še vedno številnejši od jemalcev posojil. Po podatkih gorenjske kreditne banke so znašale hranilne vloge v njeni podružnici v Tržiču konec

lanskega leta 16,2 milijona din in so se v primerjavi z letom 1969 povečale za 17,7 odstotkov. Potrošniški krediti — so veda le tisti, ki so vpisani v razvid pri tržički podružnici — predstavljajo komaj 39,1 odstotkov vseh hranilnih vlog in so se v zadnjem letu povečali le za 9 odstotkov. Znašajo 6,4 milijona din.

Pa kljub vsemu kažejo lanske hranilne vloge najmanjši rast v zadnjih petih letih. V poreformnih letih so se v do lanskega leta povečevale vloge vsaj za 30 odstotkov procentualno pa so zlasti v letih 1968 in 1969 močno porasli potrošniški krediti. Od leta 1966 so potrošniška posojila večja za 120 odstotkov, hranilne vloge pa za 183 odstotkov.

Strokovnjaki predvidevajo, da krediti tudi v letošnjem letu ne bodo presegli 9 odstotkov na lansko vsoto, ob nekoliko bolj umirjenem gibanju cen in ustreznih stimulacijah pa bi utegnile hranilne vsote porasti za 20 do 25 odstotkov. —ok

J. Košnjek

odmevi

Bolj poredko primem pero v roke, ker sem že precej v letih. Po poklicu sem kmet in mi je držanje peresa za moje roke kar nekam odveč. Tudi sedaj vam gotovo ne bi pisal, če me ne bi k temu prav posebno pritegnila zgodba.

Z velikim zanimanjem prebiram iz tedna v teden od Ivana Sivca veselo zgodbo o treh junaških vojaki na jugu Jugoslavije. Povem naj, da sem prav sam služil vojake v Skopju in to nekako v tistih letih, ko so jih Črnuh, Mihec in Zolna. Zato so mi ondotni kraji kar dobro poznani, še posebno pa navade in življenje v vojski v tistih prvih letih po prvi svetovni vojni. Od srca se nasmejem različnim dogodivščinam, pa naj bo to na straži, ali v kasarni pa tudi v mestu. Prav tako se mi zdi, kot da bi bili ti trije fantje slovenski Svejki. Svejka sem že trikrat prebral. Je tudi zelo dober. Upam, da bodo omenjeni še marsikaj doživeli, saj bo tako mnoguemu bralcu letošnja zima hitreje minila.

Gotovo je Ivan Sivec že precej v letih in je služil vojake tedaj kot slovenska trojka. To sklepam še posebno zato, ker sem že več let kot vaš zvesti bralec bral veliko Sivčevih zapisov o gorenjskih običajih. Čudno se mi pa zdi

kako, da se je nekdo, ki je prej pisal samo to, oprijel tako dolge zgodbe. Bil bi zelo vesel, če bi mi povedali, koliko je star prijatelj Ivan Sivec, kaj je po poklicu in podobno. Rad bi ga ob priliki obiskal, da bi se pogovorila o starih časih.

Naj končam. Glas mi je všeč. Zelo rad berem vesti o tem, kako živijo ljudje po svetu. Pa tudi rad izvem, kaj je novega in še vrsto drugih stvari, o katerih pišete.

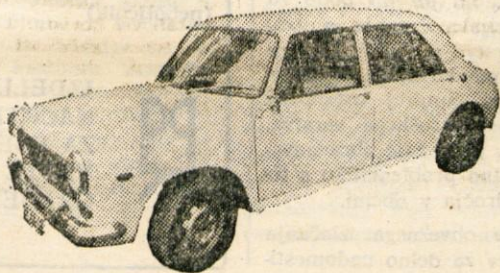
Zelim vam še veliko uspehov. A. Z. iz Lukovice

Pojasnilo uredništva: Dragi bralci, obljubljam, da bomo ob priliki predstavili pisca Ivana Sivca v našem časniku.

Osnovna šola
STANETA ZAGARJA
Lipnica
razpisuje za nedoločen čas
prosto delovno mesto

RACUNOVODJE

Pogoji: ekonomska srednja šola, večletna praksa
Prijava sprejemamo do 15. februarja. Nastop službe 1. marca.

Žrebanje bo v
Radovljici
17. februarja 1971

Veliko nagradno žrebanje

GORENJSKE
KREDITNE
BANKE

Za vlagatelje, ki do 31. 1. 1971
vložijo na hranilno knjižico ali devizni račun
— 2000 din — vezano na eno leto
— 1000 din — vezano na dve leti
— obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
Za večji polog več žrebnih listkov

Prva nagrada AUSTIN 1300

5 denarnih nagrad po 2000 din
5 denarnih nagrad po 1500 din
10 denarnih nagrad po 1000 din
10 denarnih nagrad po 800 din
10 denarnih nagrad po 600 din
10 denarnih nagrad po 400 din
49 denarnih nagrad po 100 din

Poleg tega bo pri žrebanju izžrebanih tudi 20 denarnih nagrad po 300 din varčevalcem za stanovanja. V poštov za žrebanje pridejo le novi varčevalci za stanovanje, ki so v času od 1. 1. 1970 do 31. 12. 1970 sklenili pogodbo o varčevanju za stanovanje za dobo dveh let.

Plenum občinskega odbora ZZB Radovljica ocenil enoletno delo

Na torkovi razširjeni seji občinskega odbora ZZB Radovljica so obravnavali poročilo o enoletni dejavnosti občinske organizacije in njenih organov ZZB, ter aktivnost na pripravah splošnega ljudskega odpora. Ker po statutu ni več vsakoletne skupščine, kjer bi podali obračun dela, je to nalogo prevzel nase plenum.

V izčrpnem poročilu predsednika J. Strgovška je bil poseben poudarek na aktivnem vključevanju borcev v vsa družbena dogajanja v občini tako v okviru svojega združenja in komisij, kot tudi v ostalih družbenopolitičnih organizacij in društev. Pozitivno je ocenjena težnja nekdanjih aktivnih udeležencev NOB, da aktivno sodelujejo v vseh važnih vprašanih družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja. Izražena je zaskrbljenost spričo dokajšnje tolerance raznih odgovornih ljudi in forumov za razmere v našem gospodarstvu, ki je pripeljala do sedanjih neugodnih gibanj in ostrih ukrepov osrednjih skupščinskih in izvršnih organov. Vse te ukrepe borci pravilno razumejo in jih v celoti podpirajo, vendar opozarjajo na večjo odgovornost tistih, ki so poklicani, da v imenu samoupravnih organov skrbijo za naš razvoj.

Ker kljub programom občinske skupščine in zagotavljenim finančnim sredstvom do danes ni na Bledu zgrajen niti en stanovanjski objekt, so udeleženci v razpravi ostro obsodili malomaren odnos pristojnih stanovanjskih organov in drugih služb v občini ter zahtevali, da občinska skupščina takoj začne s potrebnimi akcijami za odkup stavbnega zemljišča na Bledu. Ker so tam največje potrebe borcev za stanovanje,

a doslej ni bilo ničesar storjenega, zahteva plenum občinskega odbora ZZB točen odgovor, kdaj bo to vprašanje dokončno rešeno.

Na seji so sprejeli sklep, da se predloži vojaškim oblastem predlog imenovanj vo-

jašnic na področju Radovljica. Vojašnici v Radovljici naziv »narodnega heroja Jaka Bernarda«, na Bohinjski Beli »Cankarjevega bataljona« in na Rudnem polju »narodnega heroja A. Žvana«.

ct

Težave delovnih invalidov

Ceprav smo vajeni slišati le o vojaških vojnih invalidih, še pravi o ljudeh, ki so kakorkoli telesno prizadeti iz vojne ali zaradi vojne, pa je četrto stoletja mirnodobskega življenja prav tako že vsililo mnoge delovne invalide. Čeprav ni točne evidence, predvidevajo, da jih je na Gorenjskem kakih 5 do 6 tisoč. Samo v kranjski občini jih je 1800, kar ni malo in je vredno določene družbene pozornosti.

Da bi skladneje in uspešneje reševali mnoge težave in probleme so delovni invalidi Gorenjske že pred dvema letoma ustanovili svoje medobčinsko društvo s sedežem v Kranju. Zatem so se po občini organizirali še v svoje podružnice. Toda tudi pri organizaciji svojih vrst so invalidi prišli pred nepričakovane težave. Tako v Kranju niso uspeli najti niti skromnega prostora za svojo dejavnost in so se morali s sedežem tega medobčinskega organa za Gorenjsko preseliti na Jesenice, kjer so našli boljše pogoje. Po prošnjah za dotacije po teh občinah, se je javil samo Trzin z 3000 (novimi) dinarji, kar je sicer pohvalno, vendar za celotno dejavnost dokaj premalo. Kranjska podružnica je končno našla začasno zatočišče pri krajevni skupnosti Vodo-

vodni stolp, kjer bodo organizirali redne ure za pogovore z invalidi vsak torek in četrtek od 16. do 18. ure.

Danes (sobota 30. januarja) ob 9. uri pa se bodo zbrali invalidi iz vseh podružnic Gorenjske na občini zbor društva v dvorani občinske skupščine Kranj. Pričakujejo, da bodo udeleženci, člani ali nečlani, nakazali mnoge težave in probleme, ki jih bodo skušali reševati organizirano v svojih vrstah, še posebno pa ob sodelovanju delovnih organizacij in družbe kot celote. Sem sodi reševanje mnogih socialnih težav, mnogi problemi prekvalifikacije in ustreznega zaposlovanja po delu prizadetih oseb ter ob tem tudi seznanjanje invalidov o njihovih pravicah. Pohvalno je, da so se v Kranju tri večja podjetja — Iskra, Tekstilindustrija in Planika — že vključila kot kolektivni podporni člani, da bi težave svojih invalidov skladneje reševali.

K. M.

Otroško varstvo in stanarine

Oba zbora radovljiške občinske skupščine sta na sredini seji sprejela odlok o stopnjah prispevkov za dnevno otroško varstvo in odlok o obveznem izločanju sredstev za delno nadomestitev stanarine.

Sklenila sta, da bo prispevek za dnevno varstvo otrok letos znašal 0,45 odstotka od sredstev za osebne dohodke in 0,40 odstotka od čistega mesečnega zneska pokojnin. Pojasnjeno je bilo, da republiški zakon pooblašča občinske skupščine, da določijo stopnje za dnevno otroško varstvo. Te so tudi lani, ko so se sredstva za otroško varstvo zbirala še v republiku, znašale 0,45 odstotka. Zato sedanji občinski odlok ne pomeni nobene dodatne obremenitve gospodarstva. — Zbrana sredstva za dnevno otroško varstvo v radovljiški občini bodo letos znašala okrog 800 tisoč novih dinarjev in se bodo stekala na poseben račun pri temeljni izobraževalni skupnosti v občini. Porabili pa jih bodo za investicijska vlaganja za otroško varstvo v občini. Na seji pa so poudarili, da je treba v občini čimprej ustanoviti skupnost otroškega varstva, ki bo v prihodnje obravnavala celotno problematiko s tega področja v občini.

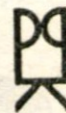
Glede obveznega izločanja sredstev za delno nadomesti-

tev stanarin pa je bilo pojasnjeno, da je zvezni zakon s tega področja prenesel vse pristojnosti na republike in občine. Ker pa republiški zakon še ni bil sprejet, določajo subvencije za stanarine občinske skupščine. V Radovljici so sklenili, da se od štiri odstotnega prispevka za stanovanjsko izgradnjo nameni 7 odstotkov za delno nadomestitev stanarin. Na vprašanje, kako je z 20-odstotnim izločanjem sredstev za stanovanjsko gradnjo za borce pa je bilo pojasnjeno, da določila lanskega zakona niso bila podaljšana in da bo o tem morala razpravljati in odločiti republiška skupščina.

A. Z.

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Cesta JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Akcijski program kmetijske dejavnosti

Zaradi pospešitve kmetijske proizvodnje bo škofjeloška skupščina tudi letos sprejela program akcij na področju kmetijstva. Na obratu Posvetvo Kmetijskega gospodarstva v Škofji Loki bodo v letošnjem letu polovico površin na katerih so sedaj pridelovali konzumni krompir preusmerili v pridelovanje semenskega krompirja. Proizvodnjo mleka bodo dokončno opustili.

Delo na preusmerjanju kmetij se nadaljuje. Službe, ki so zadolžene za kmetijsko izobraževanje pripravljajo tudi za letošnje leto seminarje za kmetijce. Obenem so na razpolago štipendije za

kmečko mladino, ki se bo odločila za strokovno šolanje.

Kmetije na katerih se vodi evidenca o obsegu proizvodnje bodo omogočile izdelavo letnih zaključkov. Za posamezne kulture je treba ugotoviti kako bi uspevale na njihavi v loški občini. Ta naloga čaka kmetijske delavce v letošnjem letu. Izvajalci akcijskega programa se še posebej zavzemajo za stalni način financiranja pospeševalne službe. Le tako bi lahko tudi programi za njeno delo temeljili na dejanskih možnostih, ki jih predstavljajo vsakoletna denarna sredstva namenjena kmetijstvu. A. I.

Najbolj so prikrajšani

Pri občinskem sindikalnem svetu v Kranju so izdelali analizo o materialnosocialnem stanju družin z družinskimi dohodki izpod ali na meji življenjskega minimuma. Preučili so položaj delavskih družin in delavsko kmečkih družin, ni pa bilo obdelano stanje kmečkih družin, ker je za to področje poseben pristop do dela, pa tudi kmečkega prebivalstva v občini je le še dobrih 10 odstotkov.

Občina Kranj je imela lani približno 17.000 gospodinjstev in med njimi jih je preko 4000 prejemale otroški dodatek. To pomeni, da je v občini skoraj četrtina družin, ki imajo dohodek na člana nižji od 550 din. Lani oktobra je bila izvedena anketa v družinah z mesečnim poprečjem na člana izpod 450 din. To vsoto lahko smatramo za življenjski minimum. Na osnovi 2163 prijavnice za otroški dodatek, ki po višini dohodka spadajo v to kategorijo, je bilo za vzo-

rec za anketo izbranih 520 gospodinjstev, od teh so jih anketirali 400.

Anketa je skušala podati sliko o številu družinskih članov v teh družinah, stanovanjskih razmerah, možnostih za izobraževanje in otroško varstvo, dopustih in rekreaciji ter družbeni in drugi pomoči družinam z nizkimi dohodki.

Število otrok oziroma številu družinskih članov je odločilno za družinski standard. Med socialno ogroženimi so predvsem družine z več otroki. Kar 58 odstotkov je štiri do petčlanske družine, skoraj 14 odstotkov pa jih ima pet ali več članov. Prav te družine pa skrbijo tudi za biološko reprodukcijo zase, pa tudi za tiste, ki imajo samo enega otroka ali pa so brez otrok, hkrati pa nosijo tudi breme reprodukcije.

Stanovanjske razmere teh družin so specifične. Večina jih stanuje v lastnih, največ-

krat starih in slabo opremljenih hišah. Komaj četrtina jih živi v blokih oziroma družbenih stanovanjih, kar močno znižuje učinek politike subvencioniranja stanarin. Več kot 26 odstotkov družin pa ima manj kot 7 kvadratnih metrov stanovanjske površine. Anketa je tudi ugotovila izredno slabo opremljenost stanovanj, saj jih je kar petina, katerih edina oprema je tekoča voda in peč.

Izobrazba anketiranih vpliva na višino dohodkov družine, vendar razlike niso tako velike, kot bi pričakovali. Skoraj polovica vprašanih je brez dokončane osemletke. Čim nižji so dohodki, tem nižja je izobrazba. Pri zgornji meji dohodkov (450 din) pa je nekaj takih, ki imajo poklicno ali srednjo šolo. Izobrazba staršev ne vpliva na odločitve ali se bodo otroci šolali ali ne, večji vpliv imajo družinski dohodki. Tako se bodo po vsej verjetnosti

Občni zbori osnovnih organizacij RK

Že v decembru 1970 so nekatere osnovne organizacije Rdečega križa priredile svoje občne zборе. Občni zbori vseh osnovnih organizacij naj bi se zvrstili že do 25. januarja letos, vendar pa so se zaradi mraza in snega v prvi polovici januarja nekoliko zavlekli. Predvideno je, da bo vseh 37 osnovnih organizacij RK v občini imelo svoje občne zборе in volitve odbornikov ter delegatov za skupščino občinske organizacije RK Kranj tja do polovice februarja 1971.

Na občnih zbora Rdečega križa se največ govori o prostovoljnem krvodajalstvu, o skrbi za stare, boje in osamelce občanov, o nudenju pomoči tem ljudem v oblačilih, perilu in denarju ter o organizaciji tečajev prve pomoči, o domači negi bolnika ter o posameznih zdravstveno vzgojnih predavanjih.

Večji del osnovnih organizacij Rdečega križa s pomočjo občinskega odbora organizira na občnih zbora zdravstveno vzgojna predava-

nja o raku in pljučnih boleznih, o nalezljivih boleznih, o modernem poročništvu, o tem kako preprečujemo nesreče v gospodinjstvu, poljedelstvu in drugem. V soboto, 30. januarja, bo tako predavanje na občnem zboru RK v Velesovem, v nedeljo pa v Vogljah. Predavanje bo spremljano z diapozitivi, kar je še bolj zanimivo.

V kranjski občini je bilo do sedaj že nekaj več kot polovica občinskih zborov osnovnih organizacij rdečega križa. Obisk na zbora je zelo različen, v mestu nekoliko slabši, na podeželju pa je obisk večji.

Osnovne organizacije RK bodo v kratkem začele zbirati prostovoljne krvodajalce za akcijo, ki bo v občini Kranj od 22. marca do 2. aprila letos. J. Čehovin

Pri skupščini občine Jesenice so lani predvideli milijon din za obnovo ceste v Planino pod Golico. Lani so jo razširili od zgradbe občinske skupščine na Jesenicah do poti, ki se odcepi na Pejce. Sedaj pa nadaljujejo z delom na drugem odseku. Odložili so se, da bodo traso ceste nasuli in spodnje robove utrdili s primernimi opornimi zidovi. Delavci podjetja Kovinar, ki je prevzelo delo na cesti, že odstranjujejo drevje in hosto. — Foto: B. Blenkuš

PRVA PRIZNANJA TRŽIŠKIM TURISTIČNIM NAČRTOVALCEM ALI

DOBER GLAS SEŽE V DEVETO VAS

Kvalitetnejši hmelj

Letošnji pridelek hmelja je bil nekoliko slabši kot lanski. V Sloveniji je znašal okrog 3200 ton, v Vojvodini pa 1650 ton. Vendar pa je njegova kvaliteta nekoliko boljša. Na zunanjih trgih bo mo predvidoma prodati 3800 ton hmelja, katerega cena bo podobna lanski in znaša 1,60 dolarja za vojvodinski in do 1,80 dolarja za savinjski hmelj. — jk

Sicer je že poteklo nekaj tednov od dogodka, toda ker je le-ta doživel tak odmev, zasluži, da ga zapišemo.

Odkar so velikopotezni načrtovalci Zgornjega Jadrana v svoj razvojni načrt zajeli tudi tržiško občino, ki predstavlja vrata v Jugoslavijo — in to ne najbolj ozka, saj zapelje tu vanjo evropska cesta 94 —, postajajo turistična prizadevanja tega severnega ozemljskega trikotnika na

zemljevidu Slovenije vse bolj znana tudi navzven.

Konec decembra lanskega leta so obiskali Tržič najvišji predstavniki projekta Zgornji Jadran, biroja za regionalno načrtovanje, republiškega inštituta za urbanizem, inozemske firme OTAM iz Pariza in inženiranga Turist progres iz Radovljice.

Namen njihovega obiska je bil predvsem, da spoznajo, kako se s svojim programom vključuje tržiška občina v ta najvišji turistični načrt, ki zajema gorski in obmorski svet dveh republik. Osnovo za razgovor je predstavljala študija Programske osnove razvoja turizma na tržiškem turističnem območju, ki jo je izdelal ekonomist Anton Šlibar, sodelavec radovljiškega inženiranga. Ta izhodišča upoštevajo seveda Gorenjsko kot enoten turistični prostor, katerega teritorialno-politična razkosanost ne bi smela predstavljati tudi turističnih razmejitev. Ni novo spoznanje, da so ozki pogledi lokalističnih dejavnikov v precejšnji meri onemogočali enakomerni razvoj turizma na Gorenjskem niti da o turističnem razvoju Gorenjske marsikdaj govorimo in pišemo na pamet. Do tega nas privede tudi razmišljanje ob številkah v omenjeni študiji, ki nam stanje gorenjskega turizma z nekaterimi primerjavami pokažejo v precej drugačni luči, kot smo navajeni gledati: medtem ko je na avstrijskem Koroškem 1 turistično ležišče na 2,7 prebivalca, zmore Gorenjska to šele na 10,4 prebivalca, občina Tržič pa ce-

lo na 33,7 in le turistično najmočnejša občina Radovljica se približuje koroškemu poprečju s 3,5 prebivalca. Se bolj prepričljiv pa je podatek o številu prenočitev na enega stalnega prebivalca teh območij: na Koroškem zabeležijo 25-krat več prenočitev, kot ima dežela prebivalcev, v radovljiški občini znaša ta mnogokratnik 22,5, kar je razlog tudi za gorenjsko poprečje 5,81, ki pa ga po drugi strani precej znižuje Tržič, kjer je število letnih prenočitev turistov enako številu stalnih prebivalcev na območju občine. Čeprav te primerjave za lansko leto ne veljajo več (po statističnih podatkih občinske skupščine Tržič so v občini že v prvem polletju skoraj dosegli toliko prenočitev) in nam bodo zbrani podatki za preteklo leto pokazali procentualno lep napredek, dejstvo o turistični nerazvitosti tržiškega območja ostane. Dejstvo ostane tudi, da bi Gorenjska glede na največji možni turistični dotok, ki znaša 144.300 turistov dnevno, potrebovala okoli 72.000 ležišč, razpolaga pa s 15.000 ali dobro petino.

Morali smo vse to zapisati, če hočemo podrobneje spregovoriti o rezultatih tega razgovora, ki je temeljil na obstoječem stanju. Razlog za večji optimizem nam daje tudi ugotovitev v zapisniku tega sestanka, ki jo citiramo iz srbohrvaškega izvirnika: »Skrbno pripravljen dnevni red z urbanistično dokumentacijo ter sistematično tolmačenje sta pokazala, da tržiško turistično območje nudi pestro paleto turistične ponudbe predvsem na področjih

zimskega športa, lova, ribolova in izletniškega turizma. Občina Tržič je ena izmed redkih občin, ki so začele sistematično razvijati turizem kot gospodarsko vejo z določenimi cilji in na realni osnovi.«

V tržiški občini je 62 % gozdnih površin, na 5773 hektarih so lovišča in 49 ha vode omogoča še večji razmah ribištva. Med naravnimi pogoji tudi to ni nevažno, da sta zrak in voda čista, še daleč od kritične meje onesnaženosti.

Zelenica in območje Košute predstavljata velika rezervata zimskega turizma, ki se lahko že ob sedanjih komunikacijah v celoti vključita v gorenjski turistični prostor. Še posebej pa bi bilo treba afirmirati Zelenico, in sicer tudi iz druge, še nedotaknjene smeri: z izgradnjo ceste iz Most do Zelenice, saj bi s to komunikacijo predstavljali ti tereni najbližje smučišče za osredke gorenjskega turizma — Bled (po tej poti bi bila Zelenica oddaljena od Bleda le 14 km).

Posebno pozornost so turistični strokovnjaki posvetili vaškemu turizmu. Miselná preobrazba ljudi in vključitev širšega sloja prebivalstva v turizem predstavlja večstransko korist. Mnenje ekspertov, da so akcije, ki se jih loteva tržiška občina, zgledne, realne in da bodo izkušnje od tod prenesli v ostale občine, ki so zajete v projektu Zgornji Jadran, pa izvenijo kot resnično priznanje dosedanjim prizadevanjem v tej, doslej turistično malo znani občini. —ok

pri standardu

otroci staršev z nižjimi dohodki zaposlovali takoj po končani osnovni šoli. Podatki pa kažejo, da bi starši želeli vsaj eno stopnjo višjo izobrazbo za otroke, kot jo imajo sami.

Nizek družinski standard onemogoča družinam letno in tedensko rekreacijo. Verjetno bi podrobnejša analiza ugotovila, da na letni dopust sploh ne računajo. Stalna skrb za eksistenco jih sili, da izkoristijo vsako možnost za pridobitne namene. Prav tako se veliko družin ne ukvarja z rekreativno dejavnostjo.

Določen obseg družbene pomoči socialno ogroženim družinam deloma že zagotavlja Center za socialno delo pri skupščini občine, socialne službe po delovnih organizacijah in komisija za socialne pomoči pri ObSS. Anketiranci realno ocenjujejo, da so najbolj prikrajšani pri predmetih standarda. Pri tem verjetno niso mislili na avtomo-

bile in vikende, ampak predvsem na tiste predmete, ki večinoma ne pomenijo nujno potrebo (hladilnik, pralni stroj, televizor, oprema stanovanja itd.). Odgovore, da so prikrajšani pri obleki, obutvi, šolanju otrok, stanovanjih in hrani pa lahko ocenjujemo kot občutek prikrajšanosti pri osnovnih življenjskih dobrinah. Ta področja so osnovni predmet življenjskega minimuma, zato je nujno, da ga s primerno politiko zagotavljamo. Presenečajo pa odgovori o lastnem izobraževanju. Večina ne misli izpopolniti izobrazbe.

V skupnem delu ankete pa so pri ObSS skušali ugotoviti, kakšna oblika pomoči bi anketirancem najbolj ustrezala. Po zbranih podatkih bi bila najučinkovitejša oblika pomoči: povečani otroški dodatki, denarna pomoč družini in brezplačne knjige v šoli.

L. Bogataj

Razstava portretov v Kranju

Na razstavi v Kranju je dr. France Stare, sicer naš znani arheolog, prikazal izbor slikarskih del v oljni tehniki, ki so rezultat skoraj petindvajsetletnih slikarskih iskanj in prizadevanj.

Razen štirih krajin so to skoraj sami portreti, ki Stareta še posebej privlačijo in kažejo na zanimiv razvoj, ki se neverjetno sklada z razvojem slovenskega slikarstva od dobe realizma, mimo impresionizma do postimpresionizma. Vsaj na videz se nam zdi, kot da je France Stare zasnoval razvoj svojega osebnega stila na podlagi proučevanja slovenskega slikarstva in da mu služi slikarstvo iz obdobja realizma zlasti pri portretih pa tudi pri krajinah kot izhodišče za doseg čim boljše risarske osnove za skrbno modeliranje obrazov, kjer ne zametuje problemov, ki jih ustvarjata svetloba in senca, to pa France Stare še posebno svojsko izkorišča. Modele osvetljuje od ene strani, vendar ne tako očitno, kot so to delali realisti,

kajti pri Staretovih portretih ustvarja nekoliko bolj prekrita luč s sencami nasprotja, celota pa dosega mojstrsko izražene telesne vzboklosti.

Če bi hoteli poiskati vzornika za ta del Staretovega slikarskega rokopa, bi morali pokazati na oba brata Šubica in njun plenerizem ter na Vesela, trdna zgradba pa nas spominja na Ažbetov likovni princip. Toda takoj moramo poudariti, da to ni golo prepisovanje, temveč posledice študijskega pristopa, ki ga uporablja naš slikar pri svojem delu. K tako zasnovani podlagi je avtor dodal še značilnosti, s katerimi zasleduje impresionistično barvitost, vendar mu barva ne pomeni sredstvo za razkrajanje predmeta, ker prav z njo nadomešča manj dosledno risbo in gradnjo slike. Tretji element v Staretovem slikarstvu pa je drzna skicoznost in vehementno polaganje barvnih ploskev eno ob drugo v zračno tkivo, ki je bilo tako značilno za Pavlovca. Takšen pretres Staretovega slikarstva lahko vzbudi misel, da navse-

zadnje ni ničesar, kar je povsem slikarjevega. Toda temu ni tako, čeprav v resnici ne moremo govoriti o novatorskem prispevku k povojnemu slovenskemu slikarstvu. Jasnno je, da dr. Stare na to niti ne misli, ker ni poklicni slikar in ker v modernem slikarstvu prevladujejo sicer zelo enotni, a vendar mnogokrat tako nasprotujoči si tokovi, ki kakor da nimajo meja v svojih številnih eksperimentih. Velik del teh eksperimentalnih tokov v likovni umetnosti predeluje impulze zgodnjih avantgardističnih pojavov iz prve polovice stoletja. To je proces, ki je sicer razumljiv, vodi pa kritiko v zelo občutljivo problematiko tedaj, ko mora ugotavljati tiste trenutke, v katerih so slikarji nehali črpati iz preteklosti in začeli uvajati v svoje delo resnične novosti. Prav zato se srečujemo z dnevno proklamiranimi kvaliteta, često pa prezremo trajne vrednosti, ki so manj prilagajoče se dnevnim šabloni. Slikarstvo pa je dobro tudi takrat, ko ne prinaša inova-

cij, je morda manj pomembno v tokovih modernosti, vendar lahko nosi vse znake kvalitete. In takšno je tudi slikarstvo dr. Franceta Stareta.

Dr. France Stare se je rodil leta 1924 v Šmartnem pri Liti. Solal se je v Novem mestu in Celju, kjer je maturiral. Po vojni je študiral v Ljubljani, najprej zgodovino umetnosti nato pa arheologijo. Nekaj časa je bil tudi slušatelj Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Po diplomi iz arheologije je služboval najprej na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti in v ljubljanskem Mestnem muzeju. Leta 1949 je postal asistent za prazgodovinsko in staroslovansko ar-

heologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 1955 pa prav tam docent za prazgodovino in leta 1970 višji znanstveni sodelavec Filozofske fakultete. Leta 1954 in 1955 se je kot Humboldtov štipendist strokovno izpopolnjeval v Münchnu in v Marburgu na Lahni. Leta 1959/60 je bil honorarni profesor za prazgodovino na Univerzi v Zagrebu. Od leta 1963 je član italijanskega Inštituta za prazgodovino v Firencah. V Jugoslaviji in v tujini je znan predvsem zaradi svojih znanstvenih knjig o prazgodovinskih Vačah ter zaradi drugih znanstvenih del s področja arheologije, ki obravnavajo prazgodovino naših krajev.

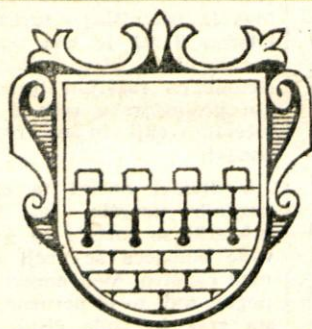
A. Pavlovce

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del akademskega slikarja Rudija Pergarja.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji. V II. nadstropju je na ogled etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava slikarskih del dr. Franceta Stareta.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

650 let Tržiča

Preveč bi se razvleklo obravnavanje naše snovi, če bi hoteli navesti prav vse Hicingerjeve zapise o Tržiču in njegovi okolici. Zato naj nekatere izmed njih le bežno omenimo, le toliko, da jih bomo imeli v razvidu. To velja za Hicingerjev sestavek »Prevertanje ali prekopanje Ljubelja« na str. 156 Novic iz leta 1846. V njem piše o novi pobudi koroških stanov za zgraditev predora skozi Karavanke, s čimer bi bil zelo olajšan prevoz blaga s Koroškega do Ljubljane, od koder bi ga dalje prevažali lahko z železnico. — Prav tako naj preskočimo Hicingerjev prvi prispevek časopisu Zgodovinskega društva za Kranjsko, sestavek »Eine Sage des Marktes Neumarkt«, ki ga je v njem objavil leta 1847. To leto je postal član tega društva in začel pridno zalagati tudi njegovo glasilo s svojimi prispevki. Odslej se še bolj zavzeto posveča zgodovinskimi raziskavam, pri čemer očitno izboljšuje tudi način znanstvenega dela: razgleduje se po že izdanih delih, zateka se k arhivskim virom, dopisuje si s prijatelji, pri katerih išče podatke, kolikor pa mu dopuščata čas in denar, ju žrtvuje za to, da se sam podaja v kraje, ki jih obravnava.

Medtem je bil že zapustil Mokronog, kjer je služboval dobrih 7 let (1838—1846), pa tudi Dob pri Domžalah, kjer je bil kaplan le dobro leto, in se za dobrih 12 let nastanil v Podlipi kot tamkajšnji kurat (1847—1895). Tod si je moral primerno bivališče šele urediti, kot pove letnica 1849 nad vhom v župnišče. Ker je imel le pičle dohodke, ki mu niso zadoščali za stroške raziskovanj in z njimi zvezanih potovanj, in ker je imela Podlipa s svojo oddaljenostjo 8 km severozahodno od Vrhnike slabe prometne zveze s slovenskim kulturnim središčem, je v tem času večkrat zaprosil za to ali ono drugo delovno mesto, kjer bi se uspešneje posvečal svojim raziskavam. Vendar so bile vse njegove prošnje odbite. Menda mu je neki nemškutarski ljubljanski kanonik, ki mu zavzeti slovenski rodčijub Hicinger pač ni bil pri srcu, vsakič preprečil, da bi dobil zaproseno mesto.

Ceprav pa je živel v neugodnih razmerah, je Hicinger tudi iz Podlike pridno pošiljal svoje prispevke časopisom, katerih sodelavec je bil postal, časopisu Zgodovinskega društva Mittheilungen des historischen Vereins für Krain) seveda v nemškem jeziku. V tem časopisu je med drugim objavil tudi daljši sestavek o zgodovini Tržiča. Izšel je v štirinajstem letniku tega časopisa (leta 1859) na straneh 14—16 in 22—24 pod naslovom Zur Geschichte von Neumarkt. Za nas je ta sestavek dvakrat pomemben: kot prvi prizadevnejši poskus zgodovinskega orisa Tržiča sploh in kot delo tržičkega rojaka še posebej. Zato naj ga v celoti prevedemo (pisateljeve opombe pod črto navajamo sproti v oklepaju):

»Pot, ki pelje čez goro Ljubelj v višini 4362' nad morjem, so brez dvoma uporabljali že v rimskih časih za prestop iz pokrajin, ki mejijo na Italijo, v višji Norik. Spomenik, posvečen noriškemu božanstvu, Selestis imenovanemu, ki so ga našli na vrhu gorskega slemena pri Sv. Lenartu, je prvi dokaz za to; zakaj tak kamen so utegnili postaviti na takšni višini le tedaj, če so ljudje bolj pogosto hodili tod mimo. (gl. Eichhorn, Beiträge II, str. 24). Nadalje je iz Antoninovega potopisa poznana pot, ki je vodila iz Ogleja preko postaj Via Bellojo, Larice in Santico v važno noriško mesto Virunum na današnjem Gosposvetskem polju. Ker je kraj Santicum postavljen v Ptolomejevi Geografiji le malo više od Emone, današnje Ljubljane, in ga zato upravičeno povezujemo s sedanjim Kranjem, si nadaljnjo pot komaj lahko zamišljamo drugače kot čez Ljubelj, ko je to najbolj ravna smer (Mittheilungen des hist. Vereins 1856, str. 20). Da bi obstajala ob južnem vznožju gore že tedaj vsaj manjša postaja, o tem ni nobenih sledov; vendar se nam zdi to verjetno, ko je prehod čez vrh pogorja tako težaven.

V srednjem veku so pot čez ljubeljski preval splošno uporabljali. Že v življenjepisu sv. Heme, žene Viljema II., mejnega grofa spodnje karantanske marke, gospoda Brež in Selič, pripoveduje njen življenjepisec, da je leta, ko je zvedela za smrt obeh svojih sinov, pohitela iz spodnjih krajev čez Ljubelj in spotoma počivala v žihpoljski cerkvi (Bollandi Acta Sanctorum m. Junio 27. die). Zelo stara je, kot se zdi, cerkev sv. Lenarta na gorskem slemenu; že leta 1239 jo je podaril patriarh Bertold vetrinjskemu samostanu s obveznostjo, da skrbi za to, da bo pot prehodna in da sprejema popotnike. L. 1330 je bila istemu samostanu izročena cerkev sv. Magdalene, da bi skrbel za varnost popotnikov pred roparji. Most pod humporškim gradom je zelo star in že l. 1200 je bil vetrinjski samostan postavljen za njegovega varuha; v bližnji Kožentavri je bilo že zgodaj urejeno gostišče, kot je bilo v srednjem veku ob gorskih prelazih pogosto v navadi (prim. Marian Austria sacra, V knj., str. 552; Illyr. Blatt 1831, str. 135).

Glede na to si komaj lahko predstavljamo drugače, kot da je moralo obstajati zelo zgodaj naselje tudi ob južnem vznožju Ljubelja, na kranjski strani. Vendar ve pripovedovati o njenem prejšnjem obstoju doslej le ljudsko izročilo. Le-to pripoveduje, da je stal stari trg (stari Tržič) nekoč više, bliže Ljubelju, da pa je bil zaradi podora gorskega pobočja porušen in je šele nato nastal novi trg (na splošno Teržič imenovan) (gl. Mittheilungen des histor. Vereins 1847, str. 21). Drugič pove izročilo mimogrede, da se sel, ki je nesel vitezu Kristofu Lambergu poziv na boj z brezbožnim borcem Pegamom, ustavil v trgu (v Tržiču) in poizvedoval za pot (»Zvečer je Dunaj zapustil, Je zjutraj že v Teržiču bil. Teržane rano vstat budi, Prijazno jih ogovori: »Kje Lamberger stoji. Se njemu vsi priklanjajo, Na Kamen pot pokažejo.« Po rokopisu prof. Vodnika. Gl. tudi Pesmi kranjskega naroda, II. zv., str. 25). Prva pripovedka je brez natančnejše časovne opredelitve, jo pa dovolj potrjuje še vidni podor jugovzhodno od Ljubelja stoječe gore Korošice in obilni grušč ob njenem vznožju. Drugo pa lahko časovno določimo toliko, kolikor padajo taki boji, kot je bil Lambergov s Pegamom, v dobo madžarskih vpadov v desetem in enajstem stoletju; poznejši čas je pripovedko seveda spreminjal in ji dodajal dodatke, kot dokazujejo mnoge inačice (glede na pripovedko o Lambergu in Pegamu prim. »Volkslieder aus Krain« A. Gröna, str. 157).

J.R.

Abraham med borci

Zaorali smo v jubilejno 30. letnico naše vstaje. Zato je letos predvidenih mnogo ožjih in širših manifestacij, zborovanj in drugih oblik v počastitev tega dogodka pred tremi desetletji, kar je povsem upravičeno.

Mnogi spomini iz tistih časov, so žal takrat ali pa skozi vsa leta že šli pod zemljo, drugi so se zbrali in zaprli v muzejske zbirke, se izoblikovali v plošče, spomenike, zbornike in celo romane. Mnogi borci, aktivisti in ljudje nasploh, ki so tiste čase doživljali in preživeli, pa so še med nami. In prav tem, živim borcem velja ob tej obletnici še posebna pozornost.

»Kakšne so današnje težave borčevskih vrst?« Tako je bilo prvo vprašanje predsednika ZZB Kranj Pavletu Bajžlju, ki je tudi eden od zvestih pobornikov že večletnega sodelovanja borčevskih organizacij vse Gorenjske.

»Borci nismo bili in ne smemo biti nekaj posebnega. Smo del družbe med katero skušamo prodirati v ospredju, v smeri napredka, kot nekoč. To je tudi ob sedanjih razmerah stabilizacije gospodarstva. Z vso smelostjo se moramo vreti v to. To bo prineslo več jasnosti v gospodarstvu, bo približalo ljudem, proizvajalcem tiste probleme in nejasnosti, za katere smo vedno gledali le Beograd. Sami ljudje ne bodo nikdar za nerentabilne investicije in podobno. Za nas vse je glavna rešitev v povečanju produktivnosti, ta pa bo močna, če bo čim bližje ljudem. To je tudi vsa umetnost.«

»Preko vseh borčevskih organizacij ste lani zbirali podatke in sestavljali poročila s katerim ste seznanili medobčinski svet gorenjskih občin z vsemi težavami in težnjami vaših vrst. Kaj ste s tem uspeli, kaj pričakujete?«

»To še ni prišlo na vrsto. Končno se ne mudi, ne gre za trenutne zadeve marveč za

smotno, načrtno usklajevanje naših teženj s splošnimi družbenimi smernicami in možnostmi. Sem sodi zlasti naša želja za večjo koordinacijo med dodeljevanjem raz-

Pavle Bajželj

nih priznavalnin, olajšav za kmete borce in podobno, kar je sedaj zelo različno. Prav tako pa je tudi vprašanje zgodovinske dejavnosti, muzejskih zbirk in podobno. Muzejske zbirke bi bile lahko popolnejše, če bi se na primer usmerili na Jesenice na delavsko gibanje, v Kranju na NOB in podobno. Pač stvar dogovora. Mnogo je takih stvari.«

»Kako se v vaših, borčevskih vrstah pripravljate na letošnjo 30. obletnico vstaje?«

»Podrobnih programov še ni. Dogovorjeno je le za nekatere osrednje naše prireditve. Tako je že določen zbor gorenjskih aktivistov za 4. julij v Predvoru, ki pa bo dokaj bogatejši po programu skladno z letošnjo obletnico. Na Jelovici, kjer je bil pred 30. leti zgodovinski sestanek revolucionarnih komitejev Gorenjske in pod vodstvom nar. heroja Staneta Žagarja tudi sprejet odločilni sklep o vstaji, pa bi bil prav ob tej obletnici — 18. julija zbor vse Gorenjske. Seveda bo še vrsto ožjih srečanj raznih enot in občinskih ter krajevnih prslav.«

»Pavle! V borčevskih vrstah, kjer so mnogi že videli in odslovili Abrahama pravijo, da prav te dni išče tudi tebe. Je to res? Če je, potem samo še to — kdaj si v svojem političnem, partizanskem in družbenem, aktivističnem delu doživel največje razočaranja, in kdaj največje veselje?«

»O Abrahamu kar drži. Ti dve skrajnosti pa bi lahko združil vse v skorajda en sam dogodek. To je bilo ob osvoboditvi na Koroškem, kjer sem deloval več kot dve leti. Nepopisno je bilo veselje ob zmagi, ob končni svobodi, še bolj grenko pa razočaranje, da se moramo od tam umakniti. Sicer pa, v veliko zadoščenje mi je tudi sedaj, da s svojega delovnega mesta (kot direktor Delavske univerze Kranj) skušam širiti napredno miselnost, da preko sposobnega predavateljskega kadra pomagamo delovnim ljudem do znanja.«

K. Makuc

Zlatoporočenca Valentina in Silvester Lotrič

Zlati jubilej v Dražgošah

Preteklo nedeljo sta praznovala petdesetletnico skupnega življenja Valentina in Silvester Lotrič — Markonova mama in ata iz Dražgoš. Poročila sta se 24. januarja 1921. leta. Valentina, ki je prišla za »ta mlado« k Markonu iz Nemilj, je imela 22 let, ženin pa je bil pet let starejši.

»Sestra je šla služiti in mati so težko zmogli vsa dela. Zato so mi še rekli, da bi se oženil. Ker je takrat beseda staršev še nekaj veljala, sem res šel na »ogled«. Valentino sem že pred nekaj leti spoznal na neki ohceti, pa sem jo šel vprašat, če bi me marala. Nič kaj ni bila navdušena, da bi prišla v Dražgoše. Saj tudi ni čudno. V Nemiljah so kmetije lepo na ravnem, pri nas pa je sam breg. No, pa sem jo kmalu pregovoril. Konec novembra 1920 sem jo zasnubil, januarja naslednje leto pa je že bila ohceta, je povedal Markonov ata.

Ker je domačija pri Markonu bolj majhna, je ata veliko »fural« in drvaril na Jelovici, mama in otroci, pet jih je bilo, pa so delali doma.

»Tako smo se preživeli. Ne rečem, da smo živeli slabo, vendar tako ni bilo kot danes, ko si mladi lahko privoščijo skoraj vse,« pravi mama.

Ko se je začela dražgoška bitka je Valentina s štirimi otroki zbežala na Jelenšče. Tam je bilo že okrog sedemdeset vaščanov. Drugi dan so prihrumeli Nemci in pobili vse moške, ženske pa odpeljali v Železnike. Tedaj sta padla tudi Markonov najstarejši Francej in najmlajši Tonček, ki še ni dopolnil dvanajstega leta. Silvester pa je bil v času bitke s sinom Maksom na Jelovici in se je rešil. Maks je februarja 1943 odšel v partizane in že čez štirinajst dni padel pod Joštom.

1944. leta so se Lotričevi, ki so dobili začasno bivališče v Lajšah, vrnili na požgano domačijo. Postavili so zasilno barako in se v njej nastanili. Čeprav sta Markonova izgubila sinove, nista prenehala pomagati partizanom. Mati je spekla nič koliko »pek« kruha in skuhala veliko loncev hrane. Ata pa je bil obveščevalec in član narodnoosvobodilnega odbora. K delu je pritegnil starejšo hčerko Marijo, ki danes z družino gospodari na kmetiji. Za prestande nevarnosti sta bila oba po vojni odlikovana z redom zasluge za narod z zlato zvezdo tretje stopnje.

Ko sem ju vprašala po zdravju, je ata rekel, da je še vedno čil in zdrav, saj še vedno hodi drvarit v Jelovico, mama pa je bolj boleha. Kljub temu je bilo v nedeljo pri Markonu veselo. Imeli so pravo ohcet z muziko in plesom. Še zlatoporočenca sta se malo zavrtela. Čestitali so jima sorodniki, vaščani in znanci, še najbolj vesela pa sta bila čestitk svojih osmih vnukov. Da bi bilo počutje še bolj svečano je tudi vaški zbor zapel nekaj pesmi.

L. Bogataj

Ženska z bolnim otrokom

V petek, 22. januarja, ob 16.25 uri je bila na avtobusu, ki vozi na progi Kranj—Senčur—Cerklje, velika gneča. Avtobus je bil že nekaj minut pred odhodom prenapolnjen. Zadnji potniki so le s težavo našli mesto. Zadnji hip pa je prišla ženska z bolnim otrokom v naročju. Sofer avtobusa ni počakal, da bi vstopila, temveč je pritisnil na plin in odpeljal. Ženska je vsa premočena ostala na dežju, ki je lil kot za stavo.

Ko je avtobus pripeljal na postajo na Primskovem, je sprevodnik dovolil vstopiti še nekaj potnikom. Tedaj so potniki začeli protestirati. Če v Kranju ni bilo prostora za žensko z bolnim otrokom v naročju, kako je mogoče, da je sedaj vstopilo več ljudi. Sprevodnik je izgovoril nekaj opazk in zabrusil, naj se ljudje brigajo zase.

Franci Erzini
Senčur

Posnemanja vredno

Ogledalo pri Križu ob cesti v Planino pod Golico odlično služi namenu. Cestar komunalnega podjetja z Jesenic ga redno čisti. Posebna pohvala mu pripada, ker le čisto ogledalo lahko res koristno služi na tem nevarnem mestu med dvema prepadoma. — Foto: B. Blenkuš

Izlet Apolla 14 bo stal 400 milijonov din

Ameriški vesoljci startajo jutri

Ves svet z napetostjo spremlja priprave ameriških astronautov Sheparda, Mitchella in Roosa, ki naj bi jutri, v nedeljo, odleteli proti 300 tisoč kilometrov oddaljenem Mesecu. Po lanskih dramatičnih zapletih, ko je zaradi eksplozije tanka s tekočim kisikom skoraj prišlo do katastrofe — samo hladnokrvnost in iznajdljivost kontrolnega centra v Hustonu sta posadko nesrečnega Apolla 13 rešili zanesljive smrti — se je senzacij željno človeštvo spet začelo zanimati za vesoljske podvige obeh velesil. Bo imel Apollo 14 več sreče? Bodo vesoljci uspeli izpolniti niz težavnih nalog?

Strokovnjaki iz Cap Kennedyja trdijo, da so v tokratni »izlet« vložili ogromno število ur in neznansko veliko sredstev. Zamenjava starih cistern z novimi, boljimi, namestitve dodatne, rezervne zaloge kisika, vgraditev izboljšanih varnostnih ventilov

in poseben trening kozmonavtske trojice, ki je, kot poročajo, sposobna obvladati tudi najbolj kritične situacije, daje slutiti, da Američani nočejo ničesar tvegati. Polet bo morda veljal 400 milijonov dinarjev (prejšnji 375 milijonov), kar predstavlja abso-

»Potrditi želim, da z naše strani izražamo željo, da bi čimprej prišlo do obiska predsednika Tita v Italiji, saj mu pripisujemo poseben pomen.« Je izjavil med drugim minuli teden italijanski zunanji minister Aldo Moro na zaprti seji parlamentarne komisije za zunanje zadeve, ko je govoril o jugoslovansko-italijanskih odnosih. Ob tej priložnosti je dejal, da se je zaradi odložitve obiska predsednika Tita v Italiji pojavila med članj italijanskega parlamenta zaskrbljenost, vendar pa, da »nj razlogov za zaskrbljenost v zvezi s tem vprašanjem,« kajti »z interesi za dober razvoj italijansko-jugoslovanskih odnosov, ki so pomembni ne le za dve državi, temveč tudi za stabilnost v tem delu sveta in za zagotovitev miru nasploh, se v popolnosti strinjam.« Minister Moro je v zvezi s tem poudaril, da sta italijanska in jugoslovanska vlada kljub razlikam v družbenopolitičnih sistemih vedno tako ukrepali, da bi bili odnosi med dvema državama čim tesnejši, stabilnejši in plodnejši. Tako je nastala solidna in široka osnova za odnose, ki jih upravičeno lahko ocenimo kot »zgodne«, je dejal šef italijanske diplomacije. V tem smislu tudi ne vidi nobenega razloga, zakaj se odnos med obema državama ne bi še nadalje plodno in konstruktivno razvijali. Naša politika je politika dobrega sosedstva in iskrenega prijateljstva z vsemi svojimi implikacijami, med katerimi so popolno spoštovanje neodvisnosti in obo-

ten rekord v kratki, a burni zgodovini osvajanja medplanetarnega prostora. Nič ni prepuščeno naključju. Da bi preprečili nevarnosti, podobne tistim okrog bolezni Jamesa Mattinglyja (dobil je ošpice), ki so ga aprila 1970, dan pred startom, morali »suspendirati« in na njegovo mesto postaviti Freda Haisa, je ekipa astronautov že dva tedna v karanteni. Podobna, vendar še strožja osamitev jo čaka po povratku. Znanstveniki se namreč bojijo okužbe, saj ni izključeno, da redka Lunina atmosfera ali prašna to površje vsebujejo neznane bakterije oziroma viruse, ki utegnejo preplaviti naš planet.

Morova izjava

jestranske suverenosti, je dejal Moro in pristavil, da je »italijanska politika navdana s prepričanjem, da so narodi dveh držav poklicani, da se sporazumejo in sodelujejo na čim širši osnovi. To še posebno velja za obmejne cone. Treba je, da odločno potrdim ta namen italijanske vlade, s katerim se prav gotovo strinja tudi jugoslovanska vlada. To je naša skupna obveznost.«

Pomemben je tisti del Morove izjave, v katerem je poudaril, da je politika, ki jo izvaja italijanska vlada do Jugoslavije, zasnovana na »najbolj lojalnem« spoštovanju javnih pogodb in sporazumov, vključno tudi londonskega memoranduma o soglasnosti iz leta 1954 in ozemeljska določila, ki izhajajo iz tega. V zvezi s tolmačenjem, je dejal, »italijanskih stališč, ki ne ustrezajo resnici, želim poudariti, da je treba vsako dvoumnost, če je kje bila, takoj razčistiti.« V skladu s tem pa je po njegovem moč nadaljevati pot, ki je pred nami, se pravi poglobljati in utrjevati priščne odnose zaupanja med obema državama.

V dalnjem Singapuru se je končala konferenca voditeljev držav in vlad britanske skupnosti narodov — Commonwealtha. Minila je v znamenju enega samega vprašanja — čeprav so sicer na njej razpravljali tudi o drugih. Osrednja tema je bila prodaja britanskega orožja rasističnemu režimu Južne Afrike. Sedanja konservativna vlada premiera Heatha je namreč

napovedala, da bo zopet prodala nekaj orožja Južni Afriki in to je vzbudilo že pred časom ostre reakcije nekatere afriških držav, ki so grozile celo z izstopom iz te precej nenavadne organizacije, ki združuje 28 držav z več kot 900 milijoni prebivalcev. Britanija se je branila s tem, da ima kot suverena država sama pravico sprejemati odločitve o čemerkoli — pa po temtaku tudi o tem, komu bo prodala orožje in komu ne. Razen tega je trdila, da sta področje Indijskega oceana in pomorska pot okoli najjužnejšega afriškega rta ogroženi zaradi čedalje bolj naraščajoče moči sovjetske mornarice v tem delu sveta. To je Heath dokazoval tudi s številkami. Nekaj časa je bilo videti, da utegne imeti odločno stališče afriških držav — vsaj nekaterih, kajti vse niso bile tako odločno proti prodaji orožja — celo usodne posledice za Commonwealth, toda kasneje so usta-

novili posebno študijsko skupino, ki naj prouči vse probleme v zvezi s prodajo orožja — nakar bodo o tem posebej razpravljali. To praktično pomeni, da so dokončno obravnavanje tega občutljivega vprašanja preložili, kar kaže na to, da so se v bistvu odločili za kompromis, ki v sedanjih fazah ne more odločilno ne prizadejati, ne zadovoljiti nobenega izmed zainteresiranih.

V afriški državi Ugandi je oblast prevzela vojska pod vodstvom generalnega majorja Amina. Po poročilih tujih agencij ljudje po ulicah izražajo naklonjenost novemu režimu. France Presse poroča, da bo Milton Obote, dosedanji predsednik Ugande, dobil politični azil v Tanzaniji. Generalni major Amin je bil eden izmed prvih domaćinov, ki je leta 1961 dobil častniški čin. Je že štiri leta poveljnik ugandskih oboroženih sil.

In kakšen je vozni red Apolla 14? 3-tisoč tonska raketa Saturn bo kapsulo »Kitty Hawk« in lunarni modul »Antares« v nekaj dneh potisnila do Meseca. Sledi spust Sheparda in Mitchella v notranjost kraterja Fra Mauro, kjer bosta ostala 33 ur. Vmes naj bi opravila dva izleta v okolico ter namestila cel kup instrumentov. Aparate bo drzni tandem prevažal na posebnem priročnem vozičku, podobnem orientalski rikši. Voziček je ena od številnih novosti odprave, novosti, s katerimi konstruktorji skušajo vesoljcem olajšati delo.

Vzlet, spajanje matičnega vozila in pajka ter vrnitev domov bodo potekali podobno kot pri prejšnjih odpravah. Za mesto pristanka so načrtovalci določili morje blizu obale otoka Samoa v Južnem Pacifiku, kjer kozmonavte pričakujejo ladje ameriške vojne mornarice.

I. G.

»Kaj pa je tebe treba bilo?«

Tisti dan sem prav neodločno in obotavljaje prestopila prag velike občinske zgradbe, kajti prav nič nisem bila prepričana, da bom dobila naslove tistih mater, ki so bile v življenju toliko oguljufane, prevarane ali pa so jim niti našega vsakdanjega življenja stakale tako usodo, da sedaj same preživljajo in skrbijo za svoje otroke. Povprašala sem na informacijah, kjer so me poslali na oddelek za družbene službe k tovarišici Miri. Na hodniku pred vrati sta sedela dva mlada fanta, dolgasca, se tiho pomenkovala in nervozno kadila. Tudi potem, ko so se vrata za mano zaprla, sta bila še vedno tam. Zazdelo se mi je, da sta bila tokrat še malo bolj nestrpna, kajti enega med njima, morda pa tudi oba, so klicali, da bi priznala očetovstvo.

Potem sem se z vsem pogumom, z vso spretnostjo in razumevanjem skušala približati štirim dekletom in materam, odkriti vsaj delček njihovega zasebnega življenja, njihovih težav, želja. Vse so še zelo mlade, nobena še ni dopolnila 25. leto starosti, vse še živijo pri starših, vse so zaposlene. To je vse, kar imajo skupnega, kajti po načinu sprejemanja in doživljanja življenja, vdanosti v usodo, po hotenju in bistvu so si zelo različne. Upam, da so mi po nekajkratnem zagotovitvi, da ne bom navedla njihovega pravega imena, niti kraja, kjer živijo, povedale vsaj nekaj tistega resničnega, kar nosijo in čutijo v sebi.

Marija je veselo razposajeno dekle. Njene dolge, temne in črne oči so privabile marsikak občudujoč pogled, pa tudi sama ni tako nedovzetna za visoke plavalasce. Ko sva sedeli v kavarni, se je kar naprej ozirala k sosednji mizi in lovila poglede. Sprva mi je malomarno odgovarjala, kimala in odkimavala, me odpravljala z »ne vem«, »morda« in drugim. Premišljevala sem, kako bi jo »zadel« v živo, pa se mi nikakor ni posrečilo.

»Marija, bi dala svojega otroka v rejo tujim ljudem?«

»Ne.« Odgovor je bil učinkovit, pogled jezen, skoraj prestrašen.

»Moj bog, samo tega ne! Kaj pa mislite! Dobro skrbim zanj, lepo mu je, nič mu ne manjka.« »Veste,« sklonila je glavo in se prvič, odkar sva se usedli, posvetila nekoliko meni in mojim vprašanjem, »veste, Tanjo imam zelo rada. Ne morem povedati, kako zelo sem navezana nanjo.«

Tapetništvo Radovljica

SVICARSKE KARNISE,
SILENT GLISS, ZAVESE
IZ STEKLENE TKANINE
IN DRUGE, TAPISOM
IN OSTALE OBLOGE
ZA TLA.

VSA DRUGA TAPETNIŠKA
IN DEKORATIVNA DELA.
LASTNE ZALOGE
BLAGA ZA ZAVESE, KARNISE
IN TAPISOM. DELA
OPRAVLJAMO SOLIDNO
IN STROKOVNO.

SE PRIPOROČA TAPETNIŠTVO
RADOVLJICA

»In njen oče?«

»Večkrat jo pride obiskat. Tudi darila ji prinaša. Vendar se mi zdi, da nanjo ni tako navezan kot na svoje zakonske otroke. Tudi približati se mi je spet hotel, pa sem ga odklonila. Od takrat prihaja bolj poredko. Mislim, da ga nekoč nikoli več ne bo. Meni je tako tudi prav.«

»Pa vendar, punčka bo najbrž hotelá spoznati svojega očeta.«

Za trenutek je zgrbančila svoje čelo in stisnila ustnice. Toda samo za droben hip.

»Poročila se bom, poročila. Z drugim. Toda moja Tanjo bom imela še vedno najraje. Bo že razumela. Tako je. Rada bi si ustvarila svoj dom, tega si najbolj želim.«

In spet se je ozrla k sosednji mizi. Je bil morda tam začetek novega življenja, nove sreče, novega doma? Kdo ve?

• • •

Tončka sem našla doma. Ravno kar se je vrnila iz službe. Vozi se v dvajset kilometrov oddaljen kraj, kjer je zaposlena kot natakarica.

»Oh, po porodu sem se tako zredila, kar narazen ležem,« je smehljaje dejala, ko sem ji povedala o vzroku svojega obiska. Rada je govorila o svojih težavah, vendar neka ko brezbrizno, nasmejano, vsakdanje. Tudi ko sva se pogovarjali o njeni Mojci, mi je hitela pripovedovati o vseh nerodnostih in muhah, ki jih njena enoletna hčerka počenja.

»Zdaj jo na kahlico navažam. Pa mala gospodična noče in noče. Tako prisrčno se mi takrat smehljala in neprenehoma čeblija, vstaja in steguje svoje rokice, da vsakokrat popustim. Pa imam pozneje spet pranje teh plenice.«

»Tončka, kako se je zgodilo?«

Presenečeno utihne in sprva ne more doumeti, kaj naj bi moje, vse prej kot dobro zastavljeno vprašanje, pomenilo. Nato se zresni, nalahno skomigne z rameni. Glas postane tih, stavki pretrgani.

»Tu, nad nami stanuje on. Še pogleda dekletce ne, tudi

takrat, ko je mala pred blokom. Celo sovražno me pogleduje. Včasih sem v strahu, da ji ne bo nekega dne nekaj naredil. Najbrž si ne upa, ker vsi vedo. Meni pa je, veste, tako hudo. Najbrž, ne vem, no, najbrž ga imam še vedno malo rada. Vabil me je, kadar ni bilo njegovih staršev doma, naj pridem malo k njemu. Pa sem šla. In potem zanosila. Rotil me je, se zaklinjal, da me bo ubil, če donosim. Mama mi ni pustila, da bi splavila.«

»Ali kdaj obžaluješ, da se nisi znebila nerojenega bitja.«

»Priznam, takoj po porodu, ko me je v bolnišnici obiskala le mati, mi je bilo grozno. Takrat, da, takrat sem morda obžalovala. Toda samo v bolnišnici in danes me je tega sram. Mojce ne bi dala za noben denar.«

»Kako preživljaš dneve, Tončka?«

»Med hotelskimi mizami, med pleniciami in zvečer, ko mala spi, grem s prijateljico v kino. Na ples in v kavarno pa ne grem. Veste, tistih glav, ki se stikajo za mojim hrbtom, ne prenesem. To je pa tista, ki ima s tistim otroka. Se bom najbrž že morala navaditi, toda sedaj mi je med ljudmi zoprno.«

»Se boš poročila?«

»Ne vem. Včasih, kadar sem sama, mi je dolgčas. Premišljuje in razmišljam, sanjam. Kako je, kadar skrbita za otroka oba, tudi oče. Tako pa se vedno le sama sklonim nad njeno posteljico in ji zaželim lahko noč. Takrat je najhujše.«

Obe sva zrla v mizo. S kančkom očesa sem zaznala, da si je šla z roko prek oči. Kaj bi še spraševala, kaj bi še drezala v nezaceljeno rano!

• • •

Vida me je sprejela precej hladno in nekoliko očitajoče. Takoj sem vedela, da se ne bo povsem odkrila. Njene besede pa so bile kljub temu polne gorja, nesreče, zle usode.

»Spoznala sva se. Na morju je bilo. Ko sem zanosila, me je odvrčal od sebe, prosil, naj odpravim. Ko je bilo že prepozno, mi je pa začel obljubljeni zakon. In nekega dne je odšel. V Zagreb in nikoli ga nisem več videla. Tudi preživnino sem komaj izterjala. Zdaj neredno plačuje in spet bom morala na sodišče.«

»Kako pa kaj Mladen, vaš sin?«

»Bolan je zdaj. Cepili so ga proti kozam. Malo vročine ima. Drugače pa je zdrav.«

»Ali se težko preživljate?«

»Kar gre. Tudi Mladen bo kmalu zrasel in tedaj bo bolje.«

»Se boste poročili.«

»To pa ne. Za sina bom živila, moških imam čez glavo.«

Manja je še zelo mlada, pa ima že dve leti stare hčerko. Ljubka je in prisrčna in je mamici zelo podobna. Vedno ju srečujem na sprehodih po mestu, kjer Manja le s težavo kroti svoj živahni naraščaj.

»Tožiti sem ga morala, veste. To je še najhujše. Nekaj mesecev sva hodila, potem mi je pa dvajset jurjev stisnil v roko. Takrat sem mu jih presenečena in razočarana vrnila nazaj. Splaviti sem sicer sprva hotela, pa sem prepoznala obiskala zdravnika. No, in potem se je na vse kriplje branil. Njegove starše sem obiskala, pa mi je njegova mama jasno in glasno povedala, naj dokažem.«

»Kako je bilo na sodišču?«

»Žalostno in obenem tako smešno. Njegova mamica je prišla z njim in sodnik jo je velikodušno povabil v pisarno. In potem se je začela tista tragikomedija, ki me še danes spravi v dobro voljo. Sodnik je dokazoval, kazal zdravniško spričevalo, fantove izjave, gošpa pa je zahtevala krvno preiskavo. Dvomila je celo, da je njen sinček oploditveno sposoben! Mimogrede, čez dva meseca je z njim zanosila neka druga.«

»So punčki že vzeli kri?«

»Vsem trem. Da bi vi samo videli tisto kalvarijo na inštitutu za sodno medicino v Ljubljani. Na eni strani možiki, na drugi ženske z otroki. Obtoženci in toženke. Vsi gledajo stran, otroci, ti mali nedolžni revčki, pa jokajo, ko jim jemljejo kri. Tako grozno ga sovražim!«

»Kako živita s hčerko, kako vama teče življenje?«

»Delam in samo delam. In v njej iščem smisel, v njej je moja prihodnost.«

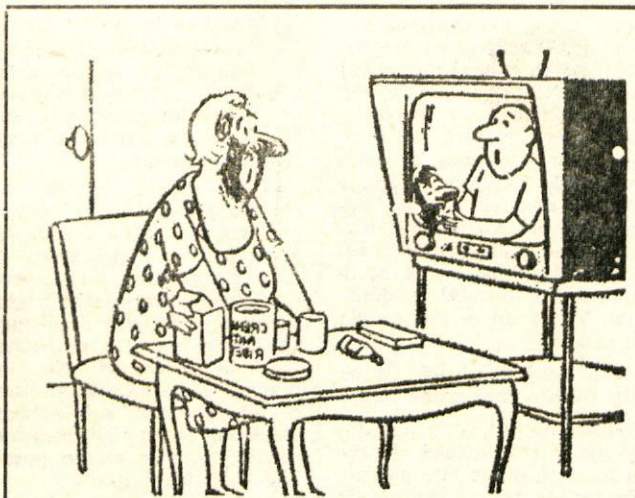
»Kaj pa ljudje na cesti, kako je z novimi poznanstvi?«

»Ah, sprva zaradi moje nesreče sploh nisem upala mednje. Zdaj mi je že vseeno. Tudi fantje so se mi že hoteli približati. In kar naravnost povem, da imam doma otroka. Sprva so zelo razumevali, polni življenjskega optimizma, pa se pozneje, prej ali slej, ujamejo. Večini ni prav. V tem našem malomeščanskem kraju se vse vidi in vse izve, vse le debatira in komentira, opravlja. Vendar verujem, da niso vsi taki in če bom našla pravega, se bom tudi poročila. Toda samo pod enim in edinim pogojem, da bo imel hčerko tako rad kot mene. In to bom morala vedeti. Občutiti bom morala.«

Marija, Tončka, Vida, Manja. Štiri dekleta, ki vsaka po svoje prenašajo breeme usode, štiri zgodbe, ki jih je napisala življenje.

D. S.

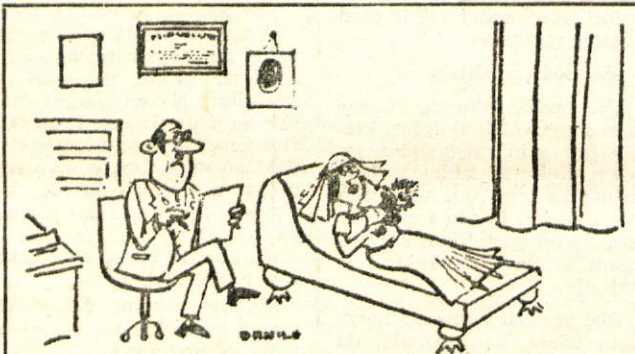

— Naslednji teden pa vam bomo pokazali, kako se maska umije z obraza.

»Dragi zet, konec julija pridem k tebi v goste.«
 »Pridite raje novembra.«
 »Zakaj?«
 »Takrat so dnevi krajši.«

»Če boš kadil, ne boš nikoli zrasel!«
 »Dedek tudi kadi, pa ima že osemdeset let!«
 »Če pa ne bi kadil, bi jih že zdavnaj imel devetdeset!«

— In kdaj ste opazili, da sovražite moža?

»Je res, da oženjeni ljudje živijo dlje?«
 »Ne, le zdi se jim.«

»Zakaj je bog najprej ustvaril moškega, šele potem pa žensko?« je neka dama vprašala Bernarda Shawa.
 »Zato, ker ni hotel, da bi mu med ustvarjanjem moškega pomagala ženska s svojimi nasveti.«

— To zdravilo vzamete pet minut preden se pojavijo bolečine...

Ce hudo za nohte gre,
 daš od sebe sile vse,
 še posebno, če srce
 bolečina ti razje.

11

Mihcu so se dnevi neznansko vlekli. Skoraj teden dni je še manjkalo do drugega streljanja, ko bi se lahko izkazal. Stokrat je že premislil, kaj vse se je Tinci medtem morda zgodilo. Pisal ji je, da jo lepo prosi in naj pusti drugega ali druge ter naj zvesto čaka nanj. Odgovorila mu je, da naj bo brez skrbi. Niti za trenutek mu še ni bila nezvesta in mu tudi ne bo. Ko se je Mihec o tem posvetoval s prijatelji, so mu rekli:

»Prikriti hoče, to je več kot jasno. Kar bodi tako neumen in ji verjemi. Najbolje je, če narediš križ čezno.«

Mihec je živel kot v strašnih sanjah. Priti mora na vsak način domov. Če mu ne bodo dovolili, bo zbežal.

»Nikar,« so mu svetovali drugi, »potlej boš služil pol leta dlje.«

Po neprespanih nočeh je končno le prišel dan, ko so začeli streljati. 2. četa je bila na vrsti okrog opoldneva. Mihec si je v mislih že nekajkrat narisal, kako mora prisloniti puško, jo naravnati in pritisniti na petelina. Gotovo bo vseh pet nabojev poslal v sredino tarče.

Na vrsti je bil spet med zadnjimi. Do tedaj je že toliko razmišljal, da je komaj še vedel, kje naj puško zagrabi. Prislonil jo je k rami, naravnal in bumf. Tako drugič, tretjič, četrtič. Peti naboj je skakal nekje čisto na robu strelišča.

»Norec! Vse bi nas kmalu pobil!« je zavpil eden od tistih, ki so kazali, koliko zadetkov ima kdo. Čeprav so stali čisto ob strani strelišča, je poslal Mihec peti naboj tik mimo

Raje jo je, kar so ga nesle pete, ubral proti kasarni.

Stražar je začuden gledal za njim, pozneje niti ni bil več prepričan, ali je resnično videl koga v spodnjicah na preprekah ali pa je bil samo privid. Da se mu ne bi smejali, je bil raje tiho.

Čez dva dni je bilo tudi javno objavljeno, da bo na Vidov dan tekmovanje in da bo zmagovalec nagraden. Vojaki so vadili vsak dan dopoldne uro ali dve.

Ponoči so potrebovali dopolnilno stražo. Tisti, ki so bili določeni za dopolnilne stražarje, so čez dan redno vadili in se učili. Krojač se je sam prostovoljno noč za nočjo prijavljaj za dopolnilnega stražarja na stražarskem mestu ob preprekah. Namesto da bi leno hodil gor in dol in da bi dremal, je ves navdušen naskakoval prepreke. Kmalu je skakal čez planke brez težav, tudi na drog se je že zavihtel.

»Da le ne bi bilo prepozno, se je glasno večkrat pogovarjal sam s seboj. Bil je prepričan, da bo zmagal in da bo šel domov. Računal je: štiri dni je hodilo pismo v Bitolo, teden dni je čakal na streljanje, teden dni že vadi na preprekah, torej je ostal do tekme le še dober teden.

»Ah, v tednu se že ne bo poročila,« se je prepričeval. Še naprej ji je pisal lepa pisma, kot tudi ona njemu. Ko bo prišel domov, ji bo že pokazal, kdo je Mihec.

Dva dni pred Vidovim dnem se je Mihec zopet javil za dopolnilno stražo. Še enkrat je poizkusil. Nobena prepreka ni bila zanj več težka. Tudi zelo hitro jih je preskakoval. Zadnjo noč je prespal v vojašnici, da bi bil naslednji dan bolj spočit.

Tekmovanje je bilo takoj zjutraj. Oficirji so merili z uro, kako hitro je kdo pretekel

Črnuh, Mihec Ivan Sivec pa še Žolna

njihovih glav. Ostali štirje zadetki so zadeli le hrib za tarčami. Mihec je bil od večnevnega premišljevanja in pripravljanja tako živčen, da se je med streljanjem tresel kot šiba na vodi.

»Zdaj pa imam, tovariši,« je zahlipal, »izgubil sem še zadnjo priložnost, da ostane Tina moja.«

Bil je skrajno obupan. Čeprav mu ni bilo v navadi, je začel preklinjati in se jeziti na kapetana, ki ga ni pustil domov.

»Njemu je lahko, ko je vsak dan pri ženi,« je bil nevoščljiv.

Preden so zvečer ugasnili petrolejko, je Mihec zvedel nekaj, kar mu je vtilo ponovnega upanja.

»V sosednji četi sem zvedel od starega vojaka, da je vsako leto na Vidov dan tekmovanje čet. Kdor zmaga nad vsemi, dobi nagradnega.«

»In v čem tekmujejo?« so skoraj izstopile oči krojaču.

»V teku čez ovire. Kdor ima najboljši čas, gre domov.«

Še tisto noč je Mihec vstal, kot bi šel na stranišče, v resnici pa se je splazil za vojašnico, kjer so stale prepreke. V samih spodnjih hlačah je poizkusil, kako se da preplezati planke, koliko časa potrebuje, da spleza pod bodečo žico, ali lahko preskoči jarek, se povzpe na drog in še in še. Čez planke je prišel s skrajnimi naporji, na drog pa se sploh ni mogel povzpeti. Ko se je zaganjal nanj, je nekdo v bližini zavpil:

»Stoj!«

Mihec je odrevenel.

»Stoj, drugače bom streljal!«

Krojač je spoznal, da je verjetno stražar, ki opravlja dolžnost v bližini. Če ga najdejo v samih spodnjih hlačah in ga peljejo na raport, ne bo dobro zanj, je premišljeval.

ovire. Mnogo jih ni moglo preskočiti planke. Poizkušati je moral vsakdo toliko časa, da je uspel. Zato so nekateri hodili tudi po deset in petnajst minut.

Najboljši pred koncem je dosegel čas okrog 3 minute. Žolna je bil med zadnjimi, Črnuh nekje v sredini. Miha je zaskrbelo, če bo lahko hitrejši od treh minut. Zdelo se mu je, da dosti ne bo mogel biti.

»Moram, moram domov k Tinci,« je stisnil zobe, ko se je kot zadnji spustil na prepreke.

Vojaki so ostrmeli. Čez planke se je zvil kot za žabo, jarek je preskočil spotoma, na drog se je zavihtel brez težav...

»Dobri dve minuti in pol,« je rekel podnarednik, ki je tudi meril čas.

»Nemogoče,« so kazali drugi ure. Nekaj ni v redu z uro,« je rekel kapetan, da ne bi Mihec zmagal, saj ga ni imel preveč rad.

»Naj poizkusi še enkrat!«

Oficirji so mislili, da se bo drugič utrudil, a so se zmotili. Mihec se je drugič ravno dobro utekel, dosegel je še boljši čas kot prvič. Komandir se je posvetoval, kaj naj naredi. Ali bi nagradil tega vojaka, ki sploh ne zna streljati, ponoči pa strelja v lesene kole. Čeprav neradi, so mu dali sedem dni dopusta, kot so obljubili prej.

»Tri dni vožnje domov, tri dni nazaj, torej mi ostane še cel dan, da se pogovorim s Tincem, juhuhu,« se je razveselil Mihec. Ni mu bilo žal, da je vadal štirinajst dni noč za nočjo, ko so drugi trdno spali.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 30. JANUAR

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Vesela godala — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Scenska glasba k Linhartovi komediji Veseli dan ali Maticek se ženi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Poje Božena Glavak — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Z ansambli domačih napevov — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.00 Vrtljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 V ritmu chacha — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz repertoarja Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Stirje kovači — 20.00 Zabavna radijska igra — 21.30 Parada zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Filmske melodije — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 18.40 Z majhnimi ansambli — 19.05 Večer

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek, račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

ob melodijah in plesnih ritmih — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 21.45 Večer s tenoristom Fritzem Wunderlichom — 22.15 Okno v svet — 22.30 Iz novejšje glasbe slovanskih dežel — 23.55 Iz slovenske poezije

N 31. JANUAR

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke 8.42 Drobne skladbe slovenskih skladateljev — 9.05 Koncerti iz naših krajev — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.10 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Vedri zvoki s pihalnimi godbami — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Godala v ritmu — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.26 Godalni kvartet v Es-duru — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Operetne melodije — 14.35 Z orkestrom Jackie Gleason — 15.00 Izletniški kazipot — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Ljubiteljem operetne glasbe — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Prodana nevesta — opera — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 V deželi kitar — 21.45 S stuttgarskih koncertnih odrov — 23.30 Stara angleška in francoska glasba — 23.15 Iz slovenske poezije

P 1. FEBRUAR

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 S pevcema Marjano Deržaj in Zvonkom Spišičem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva baročna koncerta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje mešani zbor Slavček iz Trbovelj —

16.00 Vrtljak — 16.40 Iz operetnega sveta — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Pavla Kosca — 20.00 Nabucco - opera — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Ples z velikimi zabavnimi orkestri

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Pionirski tednik — 15.35 Popevke s slovenskih festivalov — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Deset minut z orkestrom Promenade — 16.40 Popevke na tekočem traku — 18.40 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 19.00 Kultur, ni mozaik — 19.05 Ponedeljkova panorama zabavnih zvokov — 20.05 Klavirska glasba Marijana Lipovška — 20.30 Pota našega gospodarstva — 21.45 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Literarni večer — 22.55 Sodobni češki skladatelji — 23.55 Iz slovenske poezije

T 2. FEBRUAR

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Narodne pesmi in plesi iz Srbije — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Iz jugoslovanske operne literature — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Melodije s filmskega platna — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Z orkestrom Percy Faith — 14.40 Mladinska oddaja Na poti s kitaro — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhna revija slovenskih klavirskih duov — 16.00 Vrtljak — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Krežeta — 20.00 Prodajna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.38 Lahka glasba — 22.15 Madžarska glasba 20. stoletja — 23.05 Literarni nočno — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Za šolarje — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 Popevke avtorjev 16.40 Melodije za vsakogar — 18.40 Popevke iz studia radia Zagreb — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 V korak s časom — 21.10 Schubertovi samospevi — 21.45 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S 3. FEBRUAR

8.10 Operna matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Iz glasbenih šol — 9.40 S pevcema Eldo Viler in Arsenom Dedičem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pri Mauriceu Ravelu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Zvoki iz glasbenih revij — Koncertni valčki — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Gozdovi pojo - simfonična pesnitev — 16.00 Vrtljak — 16.40 Na obisku v studiju 14 — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Finale opere Arabella — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Za šolarje — 15.35 S pevci — 16.05 Iz operetnih odrov — 16.40 Rezervirano za mlade — 18.40 Z orkestrom William Gardner — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.15 Slovenske narodne pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih — 20.40 Večerni koncertino — 21.15 Pevci od večeraj in danes — 22.20 Žive misli — 22.40 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 4. FEBRUAR

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 S pevci — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz opere La Gioconda — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 V ritmu koračnice — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesmi iz mladih grl — 14.30 S simfoničnim orkestrom Luis Pasadas — 14.45 Mehurčki — 15.40 Pesmi iz Anglije in Skotske — 16.00 Vrtljak — 16.40 Portreti skladateljev zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz asetne produkcije RTV Ljubljana — 18.30 Z orkestrom Werner Müller — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Mojmir Sepeta — 20.00 Četrtek večer domačih pes-

mi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočno — 22.15 Iz sodobne nemške simfonične literature — 23.15 Iz albumov izvajalcev jazz — 23.40 S popevkami po Evropi

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Iz repertoarja orkestra Svisarskega radia — 15.35 Prijubljani pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Orgle v ritmu — 16.40 Sestanek ob jukeboxu — 18.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 19.05 Melodije po pošti — 21.00 Naš intervju — 21.45 Komorni jazz — 22.15 Mednarodna radijska univerza — 22.30 Iz našega koncertnega življenja — 23.55 Iz slovenske poezije

P 5. FEBRUAR

8.10 Operna matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Slovenske narodne v priredbi Cirila Preglja — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pojeta tenorist Ludvik Ličer in basist Marjan Zvegljč — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansamblom Mihe Dovžana — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igramo po željah mladih poslušalcev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Glasbeni intermezzo — 15.40 Iz Bravničarjevega orkestralnega opusa — 16.00 Vrtljak — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Jožeta Burnika — 20.00 Naj narodi pojo — 20.30 Top-pops — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Za šolarje — 15.35 Operetne uverture — 16.05 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Zabavni zvoki — 20.05 Radijska igra — 21.00 Minute za Ravela — 21.15 S koncertnih odrov jugoslovanskih filharmonij — 23.05 Domači nočno — 23.55 Iz slovenske poezije

30. JANUARJA

10.00 Svetovno prvenstvo v štirisedežnem bobu (Evrovizija) — 16.00 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 16.05 Tekmovanje smučarjev mladincev na Jahorini (RTV Sarajevo) — 16.45 Obzornik, 17.00 Ivanhoe — serijski film, 17.30 Hokej Olimpija : Jesenice, 18.05 Propagandna oddaja, 18.15 Nadaljevanje hokejskega prenosa, 18.50 Mozaik, 19.00 Nadaljevanje hokejskega prenosa, 19.30 Rezerviran čas, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 Revolveraš — ameriški film, 23.00 TV kašipot, 23.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika, 17.45 Košarka Lokomotiva : Beograd (RTV Zagreb) — 19.20 Odiseja miru (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

31. JANUARJA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.35 Pet minut po domače (RTV Ljubljana) — 9.4 Kmetijski razgledi, 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Otroška matineja, 11.40 TV kašipot (RTV Ljubljana) — 13.45 Svetovno prvenstvo v bobu (RTV Zagreb) — 15.30 Državno prvenstvo v boks (RTV Beograd) — 17.55 Erazem in potepuh — IV. del, 18.30 Mestece Peyton — serijski film, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Levičarji — humoreska (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Športni pregled (JRT) — 22.05 Poročila in start Apolla 14 (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

1. FEBRUARJA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.00 Film za

otroke, 18.15 Obzornik, 18.30 Karavana, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo) — 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, 20.35 Papagaji — drama, 21.25 Človek v pokolu — reportaža, 21.55 Oj, ta vojaški boben, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila, 17.40 Otroški spored RTV Ljubljana, 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost (RTV Zagreb) — 19.05 Mladi za mlade (RTV Sarajevo) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

2. FEBRUARJA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb) — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Tiktak, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Srečanje v studiu 14, 19.00 Mozaik, 19.05 Planinci in vseljudska obramba, 19.30 Vzgoja za življenje, 19.40 Vprašanja iz pravopisa, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, 20.35 Sunset Boulevard — ameriški film, 22.20 Nokturno, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila, 17.40 Mali svet, 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Sodobniki, 19.00 Narodna glasba (RTV Sarajevo) — 19.20 TV pošta, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

3. FEBRUARJA

17.35 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.55 Čarobna piščalka, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana) — 18.30 Zabavna glasba (RTV Skopje) — 19.30 Mozaik, 19.05 Od filma do filma, 19.20 Po sledeh napredka, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, 20.45 Monitor — gospodinjke pomočnice (RTV Ljubljana), 21.35 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju (Evrovizija) — 23.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Risanka (RTV Zagreb) — 17.45 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Zabavna glasba (RTV Skopje) — 19.05 Kultura danes (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

4. FEBRUARJA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV

Beograd) — 17.50 Veseli tobogan, 18.15 Obzornik, 18.30 Zmagovalci, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana) — 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd) — 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Debeluške — TV igra (RTV Ljubljana) — 21.25 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju (Evrovizija) — 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb) — 17.40 Otroški spored (RTV Skopje) — 18.15 Kronika (RTV Zagreb) — 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.00 Enciklopedija, 19.20 Serijska oddaja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

5. FEBRUARJA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb) — 13.50 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 14.40 Polet vesoljske ladje Apollo 14 (Evrovizija) — 18.15 Obzornik, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Izkažimo se — quiz (RTV Zagreb) — 21.45 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju (Evrovizija), 23.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

poročili so se

V KRANJU

Pristov Leon in Zupan Bronislava, Kalan Maksimilijan in Urbanc Helena, Senk Milan in Zima Olga, Tušar Ivan in Volčič Rozalija.

SKOFJA LOKA

Šparovec Ivan in Bogataj Ljudmila, Primožič Franc in Lotrič Flora-Cveta, Lavtižar Vito in Cufer Stefanka.

TRZIC

Jazbec Filip in Valjavec Sonja-Dragica.

umrli so

V KRANJU

Kokol Iva, roj. 1910, Zupančič Peter, roj. 1932, Kreačič Julijana, roj. 1895, Miler Justina, roj. 1891, Cof Martin, roj. 1894, Arzenšek Jožef, roj. 1897, Kodran Doroteja, roj. 1896, Frelj (moški), rojen 1971, Klemenčič (moški), roj. 1971.

SKOFJA LOKA

Porenta Peter, roj. 1883.

TRZIC

Cerkovnik Antonija, rojena 1897, Velnar Martin, rojen 1893.

Kranj CENTER

30. januarja amer. barvni film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 10. uri, zah-nem. barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 16. in 18. uri, svečana premiera slov. barv. filma NA KLANCU ob 20. uri
31. januarja amer. barv. film KNJIGA O DŽUNGLI ob 10. uri, meh. barv. film MONTEZUMOVO BLAGO ob 13. uri, zah-nemški barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 15., 17. in 19. uri, premiera zah-nemškega barv. filma SIROTA S CUDEZNIM GLASOM ob 21. uri

1. februarja slov. barv. film NA KLANCU ob 16., 18. in 20. uri

2. februarja slov. barv. film NA KLANCU ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

30. januarja amer. barv. film TRI NA KAVČU ob 15.30, amer. barv. VV film RIO BRAVO ob 17.30, amer. barv. film PROSTOR ZA LJUBIMCA ob 20. uri, premiera mehškega barv. filma MONTEZUMOVO BLAGO ob 22. uri

31. januarja amer. barv. VV film RIO BRAVO ob 15. in 17.30, amer. barv. film PROSTOR ZA LJUBIMCA ob 20. uri

1. februarja zah-nemški barvni film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 16., 18. in 20. uri

2. februarja amer. barv. CS film PETORICA ZA PEKEL ob 16., 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

31. januarja amer. barvni film UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO ob 16. in 19. uri

Tržič

30. januarja amer. barv. CS film MAC KENNOVO ZLATO ob 17.30 in 19.30

31. januarja amer. barv. CS film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 10. uri, amer. barv. CS film MAC KENNOVO ZLATO ob 15. in 17. uri

Kamnik DOM

30. januarja amer. barv. film RACA, RACMAN IN DRUSCINA ob 15.30, amer. barv. CS film ROSEMARYJIN OTROK ob 17. in 19.30

31. januarja amer. barv. film ENOOKI JACK ob 14.30 in 19.30, amer. barv. CS film ROSEMARYJIN OTROK ob 17. uri

1. februarja amer. barv. film ENOOKI JACK ob 17.30 in 20. uri

Radovljica

30. januarja zah-nem. barv. film BALZAKOVE GRESNICE ob 18. uri, franc. barv. film SANATORIJ ZA ŽENE ob 20. uri

31. januarja amer. barv. film DIM PISTOLE ob 14

uri, amer. barv. film HISA IZ KART ob 16. uri, franc. barv. film SANATORIJ ZA ŽENE ob 18. uri, zah-nemški barv. film BALZAKOVE GRESNICE ob 20. uri

1. februarja nemški barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 18. uri, amer. barv. film TAJNA CEREMONIJA ob 20. uri

2. februarja nemški barv. film BELI VOLKOVI ob 17. uri, amer. barv. film DOKTOR ŽIVAGO ob 19. uri

Skofja Loka SORA

30. januarja amer. barvni film SKRIVNOSTNA CEREMONIJA ob 18. in 20. uri

31. januarja amer. barv. film POJEM PESEM DOMINIQUE ob 15. in 20. uri, amer. barv. film SKRIVNOSTNA CEREMONIJA ob 17. uri

1. februarja amer. barvni film POJEM PESEM DOMINIQUE ob 18. uri

2. februarja zah-nem. barv. film DOKTOR IZ ST. PAULA ob 20. uri

Železniki OBZORJE

30. januarja amer. barv. film POJEM PESEM DOMINIQUE

31. januarja danski barv. film DEVICA IN VOJAK

Jesenice RADIO

30.—31. januarja angl. barv. CS film DARLING V TEŽAVAH

1. februarja italij. barvni. CS film SMRT BANDE ROGERJA PRATTA

2. februarja amer. barvni film VETROVI JAMNICE

Jesenice PAVZ

30.—31. januarja ameriški barv. CS film VETROVI JAMAICE

1.—2. februarja angl. barv. CS film DARLING V TEŽAVAH

Dovje-Mojstrana

30. januarja franc. barv. film SREČNI NAGRAJENEC

31. januarja amer. barv. CS film OGNJENA REKA

Kranjska gora

30. januarja amer. barv. CS film DR. ŽIVAGO

31. januarja amer. barv. CS film OBRAMBA OBTOŽUJE
2. februarja italij. barv. CS film SMRT BANDE ROGERJA PRATTA

Javornik DELAVSKI DOM

30. januarja amer. barv. CS film OGNJENA REKA

31. januarja amer. barv. film TRIJE MUSKETIRJI, amer. barv. CS film DR. ŽIVAGO

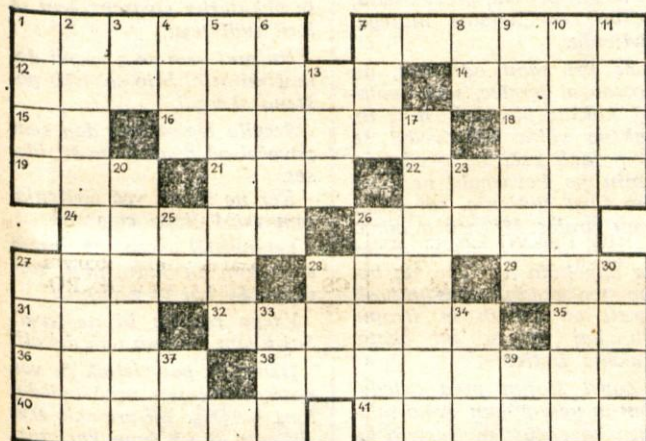
RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

1. MALICA, 7. SKRZEK, 13. OMENEK, 14. ILIADA, 15. TIVAR, 16. PRAZNIK, 17. ODER, 18. ZOIS, 19. ELI, 20. IMENJAK, 23. SAM, 26. ALOA, 27. OTON, 31. PRETRES, 33. SPONA, 34. ANILIN, 35. KSENON, 36. KORAN, 37. SKLEDA.

Rešitev nam je poslalo 123 reševalcev. Od teh so bili izžrebani naslednji: 1. nagrado (30 din) prejme Alojz Zupan, Kranj, Šorlijeva 21; 2. nagrado (20 din) prejme Tilka Magdič, Kranj, Zupančičeva 5; 3. nagrado (10 din) pa prejme Mija Pelko, Kranj, Likozarjeva 15. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. oprema, sobno pohištvo, 7. orožnik, 12. kraj nad Kranjem z gradom in jezerom Črnava, 14. rahel piš, dih, 15. znak za kemično prvino nikelj, 16. kožna razpoklina (npr. razpoka na ustnici), 18. del obraza, organ za vohanje, 19. vulkan na filipinskem otoku Mindanao, 21. kraj v italijanski dolini Val d'Aosta, tudi duh, razum (iz graščine nous), 22. tkanina iz naravnih (svilogojstvo) in umetnih vlaken, 24. znakma tujih cigaret, 26. srbohrvaški izraz za vitel, ki ga nekateri uporabljajo tudi pri nas, 27. razmerje, 28. obrambni igralec hokejistov Jesenic, Bogo, 29. osebni zaimek, 31. spodnji del posode, 32. slovenski protestantski reformator, prvi slovenski pisatelj, Primož, 35. Ivan Levar, 36. dalmatinski izraz za obrežje, obala, 38. počasen udor, 40. atenski junak, po katerem se imenujejo vseučilišča, akademije, 41. živahen madžarski narodni ples.

NAVPIČNO: 1. kožica, membrana, 2. privrženec, pristaš, 3. znak za kemično prvino renij, 4. okrajšava za адреса, 5. predanost, vdaja, 6. napovedovalec usode iz ptičjega leta, starorimski vedež, svečenik, 7. drog na senenem vozu, ki se ga priveže z žrdnico, 8. avtomobilska oznaka za Novi Sad, 9. ime dirigenta in skladatelja Svara, 10. manj pogosto žensko ime, 11. plemo, rod, 13. kratica razpite tajne teroristične organizacije, 17. otok in zaliv na severu Sardinije, 20. temelj, baza, 23. avtomobilska oznaka za Virovitico, 25. kazalni zaimek, 26. vratar nogometnega kluba Maribor, Herbert, 27. mejna reka med Poljsko in DR Nemčijo, tudi pri nas pritok Kolpe pri Sisku, 28. zid, 30. ime slovenskega politika Beblerja, 33. mornarska alkoholna pijača, 34. Rangabes Alexandros Rizos, 37. Anton Dermota, 39. okrajšava za novi dinar.

- Rešitve pošljite do četrtega, 4. februarja, na naslov: Glas,
- Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka.
- Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

NEDELJA

DVORSKA VAS — Ob 13.30 na 20-metrski skakalnici meddruštveno tekmovanje za starejše in mlajše mladince ter starejše in mlajše pionirje.

MOJSTRANA — Ob 14. uri na 25-metrski skakalnici meddruštveno tekmovanje pionirjev za kategorizacijo.

KRANJ — Ob 14.30 v Nemiljah tekmovanje tekačev za II. memorial Tomaža Beštra.

KRANJ — Ob 15.30 v osnovni šoli Simon Jenko namiznoteniško prvenstvo za moške in ženske.

KRANJSKA GORA — Ob 10. uri na 40-metrski skakal-

V KRANJU

NEDELJA — 31. januarja ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC — CAROVNIK IZ OZA, ob 16. uri za IZVEN M. Frisch: ANDORRA, prodaja vstopnic v Prešernovem gledališču Kranj.

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 5 do 6 din, špinaca 8 din, korenček 4 do 5 din, slive 4 din, jabolka 2,50 din, pomaranče 5 din, limone 6 din, česen 10 do 12 din, čebula 3 din, fižol 6 din, pesa 3 din, kaša 5 din, radič 8 din, karfižola 5 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 3 din, surovo maslo 18 do 20 din, smetana 10 do 12 din, orehi 26 din, klobase 6 din, sir skuta 5 do 6 din, sladko zelje 1,80 do 2 din, kislo zelje 4 din, kislja repa 3 din, banane 5 do 6 din, paradižnik 5 din, fige 4,50 din, krompir 1 din za kg; jajca 0,80 do 0,90 din

NA JESENICAH

Solata 5,50 din, špinaca 6,20 din, korenček 2 din, slive 5,40 din, jabolka 2 do 2,70 din, pomaranče 4,80 din, limone 4,80 din, česen 9,30 din, čebula 2,80 din, pesa 1,50 din, kaša 3,70 din, radič 12,50 din, ajdova moka 6 din, surovo maslo 22,50 do 24 din, smetana 11,50 din, orehi 33 din, sir skuta 5,90 din, sladko zelje 1,90 do 3 din, krompir 1 din za kg; jajca 0,80 do 0,85 din

V TRZICU

Solata 4 din, špinaca 9 din, korenček 3,50 din, slive 5 din, jabolka 2,20 din, česen 8 din, čebula 4 din, fižol 7,50 din, pesa 3 din, kaša 5 din, radič 4 din, ajdova moka 5 din, koruzna moka 3,50 din, surovo maslo 26 din, smetana 10 din, sir skuta 7 din, sladko zelje 3 din, krompir 1 din za kg; jajčka 0,90 din

nici republiško prvenstvo za mlajše mladince.

KRANJ — Ob 10. uri v Nemiljah nadaljevanje tekaškega tekmovanja za II. memorial Tomaža Beštra.

ZIRI — Ob 14. uri na 60-metrski skakalnici republiško prvenstvo za člane.

JESENICE — Ob 19. uri na ledeni ploskvi Podmežakljo mednarodna prijateljska hokejska tekma Jesenice : KAC. —dh

Nepismeni Brazilci

V Braziliji prav sedaj poteka akcija za odpravo nepismenosti v deželi. V Braziliji, ki šteje 90 milijonov prebivalcev, jih kakih 30 milijonov ne zna brati in pisati. Akcija, ki naj bi odpravila nacionalno sramoto, kot imenujejo pojav nepismenosti Brazilci, bo trajala do leta 1973.

Za zelenje v mestih

Ljubitelji narave v Franciji so v nekaterih francoskih mestih ustanovili klube, ki bodo skrbeli za ureditev parkov in zelenih površin v mestih, prepričevali naj bi stanovalce, da bodo okrasili stanovanja in balkone s cvetjem ter naj ne bi v vrtove sadili samo zelenjave pač pa tudi cvetje. Novoustanovljeni klubi si prizadevajo, da bi na lokalnih nižjih in višjih šolah uvedli tudi vrtnarstvo kot učni predmet, najboljše študente v tem predmetu pa naj bi tudi štipendirali.

Še ena žrtev onesnaženega zraka in vode

Švedski prijatelji narave, znanstveniki in amaterji so opozorili javnost, da zaradi onesnaženosti zraka in vode izginja še ena posebnost severnih morskih obal — morski orel. Namesto nekdanjih velikih jat je na obalah Švedske danes samo še petdeset parov te ptice.

Novo leto po angleško

V Veliki Britaniji se novo leto ne praznuje, pač pa je ta dan običajni delovni dan. Vendar pa iz leta v leto vse več delavcev tega dne ne pride na delo in pod različnimi izgovori ali celo brez njih tega dne ostajajo doma. Letos so to ne-uradno praznovanje novega leta najbolj občutile tovarne avtomobilov, rudniki premoga in pristanišča, saj je izostalo z dela čez 100.000 delavcev. Zaradi tega niso mogli delati tudi drugi delavci, ki so prišli na delo. Pričakujejo, da ne bo dolgo, ko bodo morali v Veliki Britaniji uzakoniti novo leto kot državni praznik.

Britje z milom

Raziskovalci javnega mnjenja so ugotovili, da se vedno več moških spet brije s klasično britvijo. V Zahodni Nemčiji na primer 54 odstotkov odraslih moških uporab-

lja električne brivnike, vsi ostali pa se brijejo z britvico. V ZDA pa se kar tri četrtine moških spet brije s klasično britvico.

Vsak torek ob sedmih

Po končani seriji nadvse zanimivih predavanj in slikovitih prikazov življenja in narave po Spaniji, Maroku in v Sahari, s katerimi je znani Stane Tavčar polnil dvorano Delavskega doma v Kranju, ima Planinsko društvo Kranj tudi vnaprej predvidena zelo zanimiva predavanja in sicer vsak torek ob sedmih zvečer v Delavskem domu.

Ljubiteljem gora bo prvi torek, 2. februarja znani alpinist Stane Belak prikazal lansko slovensko odpravo na mogočni Hindukuš v himalajskem masivu. Za to predavanje je bilo v Ljubljani in drugod izredno zanimanje. Naslednji predavatelj bo Ciril Hubad, ki bo 9. februarja prikazal 380 barvnih diapozitivov iz svojega potovanja po Avstriji, Bavarskem, Franciji in po samem Parizu, po dolini Loire, Švici in severni Italiji. Znani Mirko Kambič bo 16. februarja iznenadil z

velikimi formati barvnih diapozitivov iz Hvara in drugih dalmatinskih krajev s pestrimi jesenskimi barvami, lepimi gorskimi svetla in športnimi posnetki velikih mednarodnih prireditelj. V torek, 23. februarja bo Gregor Rupnik popeljal udeležence s študentsko odpravo na nam tako malo znane afriške gore Visokega Atlasa. Boj človeka v tajnosti mogočnih domačih in tujih gora pa bo prikazal Pavle Šegula 2. marca.

Ob letošnjem geslu izbire teh predavanj »malo a dobro« bodo prav gotovo udeleženci, ljubitelji narave, našli veliko novega, še neznanega.

K. M.

Gostilničar Janez Kralj pred svojo gostilno v Mostah pri Komendi

Gostinstvo, turizem in prašiči

Gostilničar Janez Kralj iz Most pri Komendi je že zaklal 200 prašičev

V Mostah pri Komendi so štiri gostilne. Tako so mi povedali ljudje, kajti sam sem si ogledal samo gostilno Janeza Kralja. To je bilo tistega decembrskega dne, ko so pri Kralju izročili svojemu namenu novo avtomatsko kegljišče, prvo tovrstno kegljišče v kamniški občini.

Gostilničar Janez Kralj je star 26 let. Njegova mama Marija je bila 20 let trgovka, zdaj pa pomaga v gostilni, posebno v kuhinji. Nekoč je bila namreč v tej hiši trgovina, zdaj pa je že 20 let gostilna. Janez je uspešno opravil triletno gostinsko šolo v Ljubljani.

»Naša gostilna je ob glavni cesti Brniki—Ljubljana in na križišču cest za Komendo, Kamnik in Vodice. Zato je v gostilni poleg domačinov vedno dovolj prehodnih gostov; predvsem šoferji radi malicijo pri nas. Vedno imamo pripravljeno toplo hrano.

Janez je povedal, da vsak teden zakolje enega ali dva prašiča za potrebe gostilne. Klati se je naučil doma od drugih klavcev. Samostojno kolje že od 17 leta in je dosedaj zaklal najmanj že 200 prašičev.

»Kakšno vrsto pijače pa največ popijejo gostje?»

»Prodajamo samo domače vino: cviček iz Gadove peči, merlot, tokajec in rebulo iz goriških Brd. Vina prodamo več kot piva. Od močnih alkoholnih pijač gre največ pe-linkovca, konjaka in vinjaka.

»Kako pa je s turizmom pri vas?»

»Italijanski lovci, ki radi prihajajo na lov v Komendo, Mengeš in Brnike, so že več let naši stalni gostje. Glede strežbe so zelo natančni, toda pri nas so zadovoljni. Za prenočišče imamo dve sobi, do spomladi pa bomo uredili še sedem sob.« J. Vidic

Lovske družine - predlagatelj lovskih odlikovanj

Upravni odbor LZS je na četrti seji sprejel nov Pravilnik o podeljevanju lovskih odlikovanj. S tem pravilnikom LZS ustanavlja in odlikuje za izredne zasluge in uspešno delovanje v lovstvu člane lovske organizacije. S tem pravilnikom podeljuje naslednja odlikovanja: red za zasluge I. stopnje (zlati) in II. stopnje (srebrni) ter znak za lovske zasluge. Odlikovanja se podeljujejo na pismeni predlog LZS, Zavodov za gojitev divjadi, področnih

lovskih zvez ter lovskih družin. S tem novim pravilnikom imajo torej tudi lovske družine pravico, da predlagajo kandidate za lovska odlikovanja. UO lovskih družin naj predlagajo člane in lovske čuvaje, ki so se posebno izkazali pri pospeševanju lovstva, utrjevanju discipline v lovski organizaciji, pri zatiranju divjega lova, pri gojitvi divjadi, pri vzreji in šolanju lovskih psov in ta dela opravljajo s posebno vneto in požrtvovalnostjo že daljšo dobo.

B. G

FLORE BOSA NOGA

Da, sedaj sem se zadržno odločil. Postal bom igralec, pravi pravcati gledališki umetnik. V meni že dolgo tli hrepenenje po gledališkem delu, a kaj, ko nisem imel možnosti pridružiti se tem mojstrom igre in besede. Sedaj, da sedaj pa je vse drugače, pred mano se odpira bodočnost, prava pravcata igralska kariera. Mogoče si bo kdo drznil dvomiti o moji optimistični napovedi, a verjemite mi, kar pišem, je čista resnica. Kako sem lahko o tem prepričan, boste pa takoj izvedeli.

V soboto po kosilu je bilo. Zleknil sem se na otomano, vzel v roke časopis in začel brati. No, tu se je tudi začelo. Tole sem bral: »Če želiš postati igralec, se nam pridruži. Nič težkega ne bo, kajti igrali bomo to, kar čuti tvoja notranjost. Samo en pogoj imamo: imej dolge lase in umazana ušesa, če izpolnjuješ to, potem si naš, kajti s tem ti gleda nos iz blata, zaradi katerega zapuščajo natakariče svoj poklic. Če si fant — pridil!!«

Kot blisk me je vrglo pokonci, naravnost pred ogledalo. »Moj bog,« sem zastokal, »nič ne bo, saj sploh nisem pravi fant, Lase imam pristrizene, ušesa umita, pa redno se brijem...«

Skrušeno sem sedel, naslonil glavo na dlani in začel tuhtati: Taka priložnost, taka

šansa... Ne, ne, tega ne smem zamuditi, moram, moram postati igralec!

In ker sem vedel, da moram postati igralec, se mi je v trenutku odprlo. Preprosto, seveda, pustim si rasti lase, umival se sploh ne bom več, tudi bril se ne bom in tako bom izpolnjeval pogoje.

O, kako prečudovito, torej bom le postal igralec. Pravi pravcati gledališček. Stopil bom na oder brez srajce in bos, moje noge bodo krvavele, kajti bos bom hodil po trnju, ostrem kamenju in starem železu, in zarjul pesem o pokozlanem golažu, o... Eh, veliko bo teh stvari in igral bom na odru, na steni in stropu. Oh, prečudovito, to bo res življenje mojega življenja.

Že pri sami odločitvi, da postanem igralec, sem ugotovil, kakšna plemenitost je to, kakšna volja. Odpovedal se bom topti peči, odpovedal lazenju po kavarnah, ne bom več žical življenja, saj sedaj bom igralec. Mogoče se bomo šli tam tudi ate in mame, kar bo napolnilo dvorano, da bomo navsezadnje res morali igrati po stenah in stropu. Oh, kaj vse se mi obeta. Kakšno življenje.

Zopet stojim pred ogledalom in ugotavljam, kako salamsko počasi mi rastejo lase in umazanija v ušesih, saj se sploh noče poznati. O, pa saj se bo. Potem bom pravi

fant, z dolgimi lasmi in umazanimi ušesi.

Ne razumem pa, kako tisti Uroš v Centrovem bifeju ne trpi pravih fantov, pa tudi mene ne bo trpel, ko bom igralec in bom imel dolge lase, pod njimi pa umazana ušesa. Uhm, kako težko bom trpel in prenašal to krivico, a to mi bo dalo navdih, novih moči.

Dovolj gorja! Dovolj ugodja, ki so nam ga prigarali drugi, dovolj je bilo ocvrtih pišk in limonade. Ne maramo tega. Hočemo živeti po svoje, hočemo hoditi raztrgani okrog, ker do sedaj nismo bili tako revni, da bi vedeli, kaj pomeni nositi stare ponošene cunje, ne poznamo lakote, ker smo imeli vedno vsega v izobilju, zato hočemo svoje življenje, naše življenje.

Iz trenutka v trenutek sem postajal večji umetnik. Misli in ideje so se mi porajale kar same od sebe, umetniško sem dozoreval.

Ker se zavedam, da se je za uspešno uvajanje v »bosonogo« kariero treba odpovedati še nekaterim stvarim, sem se lotil tudi tega.

Najprej sem se z vsemi domačimi in bližnjimi sosese pošteno skregal.

Število cigaret na dan sem povečal od dvajset na štirideset.

Ker ne žicam več življenja, sem začel žicati cigarete.

Odpovedal sem se vsem estetskim in kulturnim normam. Le kaj bi z njimi?!

Vsega res ne bi našteval. Saj upam, da je o tem dovolj.

Danes je ponedeljek in ves nestrpen stojim pred ogledalom. Lasje so mi premalo zrasti, zato si jih bom kar zmršil, ušesa imam primerno umazana in samo še čakam, kdaj mi požene repa iz njih. Upam, da bom dosegel normo. Strašno sem živčen, kajti stojim pred izpolnitvijo svojih življenjskih sanj. Mi bo uspelo? Zelo se trudim, pa tudi pogoje izpolnjujem.

Če mi bo uspelo postati »bosonog«, se bom z dušo in telesom žrtvoval za umetnost. Kako lepo nam bo, ko bomo kosmati in umazani bruhal med ljudi svojo notranjost, svoje zgrešene poglede na današnji svet. Delali se bomo, da smo proti nasilju in vsem zlobam na svetu, s čimer bomo pokazali svoj igralski talent, v resnici pa nant bo šlo le za naše užitke in še marsikaj. Upam, da me boste sprejeli medse, saj sem pustil dolge lase in imam umazana ušesa, noge pa si še vedno umivam, sem pač tako navajen, a upam, da boste to malenkost spregledali.

Pa na svidenje na avdiciji!

Posebno doživetje!

je ogled dunajske drsalne revije

v CELOVCU

z avtobusom v soboto, 6. in 13. 2. 1971.

Vse informacije in prijave pri Kompas — Kranj, Cesta JLA 1 — Beksel — telefon 21431

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

178

Če bo jutri, kakršna je bila ob prihodu v hotel, potem ne bosta odpotovala prej, dokler ne bo vsaj malo zadovoljna s svojim videzom.

»Drugače bi si še mislil, da prihajam k nje-mu, ker se staram in ker mi drugega ni preostalo.«

Pa saj ji pravzaprav tudi ni, je v njenem samogovoru precejšen del resnice.

»Treba se bo sprijazniti z življenjem, kakršno je. Treba bo marsikaj pozabiti, marsikaj oprostiti. Pomisli, da boš ob božiču, ja, že čez dober mesec imela petintrideset let, a Slavko že čez tri tedne, ja, natanko čez tri tedne že šestnajst let!«

Tako si dopoveduje Štefi, kakor si je dopovedovala že od dne, ko se je odločila, da se vrne k Francu.

»Toda ali me bo hotel, še hotel?« se vprašuje, saj jo to vprašanje muči že vso pot.

Tokrat Štefi ne razmišlja več o Francovi krivdi in nezvestobi ter o trpljenju, ki ga je tri leta prenašala v Penzbergu, o vzrokih, zaradi katerih je že dva meseca po proboju soške fronte odpotovala domov v Borjano, od koder ni več iskala Franca in bi ga najbrž nikoli več, ko bi zanj ne zvedel Slavko.

Zaradi Slavka je sedaj tu!

Tako si pravi, čeprav čuti, da se na Bavarsko ni napotila samo zaradi sina, marveč tudi zaradi sebe. Niso samo razmere, ki jo silijo v varnejše zavetje k možu, tudi neko čudno, skoro nerazumljivo hrepenenje po srečanju s Francem jo je obsedlo.

»Je to ljubezen, zopet ljubezen?« se vprašuje ali pa je samo želja, da bi imela moža ob sebi,

da bi spala z njim in da bi ob njeni ljubezni začutil tudi on ljubezen.

— Neumno sva živela. Štefi, — bi rada slišala iz njegovih ust.

— Neumno, — bi priznala.

— Bil sem slep. Popolnoma slep, da sem te varal z drugo. Sam ne vem, kaj se je takrat dogajalo z menoj.

— Pozabi jo, pozabi! Nje ni več, — bi mu rekla.

Tak dvogovor bi rada. Drug drugemu bi se obtoževala in drug drugemu bi jemala preteklost z duše, kakor da je vse, kar je bilo, nič. Duša bi bila vedno lažja. Preteklosti bi ne bilo več. Bila bi samo sedanjost, zaradi vnovič prebujene resnične ljubezni vnovič lepa, vnovič polna zaupanja v srečno življenje in brez strahu pred prihodnostjo.

»Morala bi odpotovati naravnost k njemu,« ji je zdaj žal, da sta se ustavila v Münchnu, čeprav ve, da je ostala tu zaradi strahu, da bi se ne srečala prehitro z resnico, vso drugačno od njenih sedanjih sanj in pričakovanja.

Toda ta strah je še vedno prisoten, čeprav se umika v podzavest.

»Ne maram te. Osem let je med nama. Osem let me nisi videla. In v teh letih si vzljubila drugega.«

To so že sanje, grozljive sanje.

»Misliš Lehmanna. Ničesar nisem imela z njim!«

»O, ne, seveda, ne!« vidi njegov sovraštva poln posmeh in roko, ki sega po tisti tanki črni sprehodni palici. »Izgini ali pa te izbrcam skozi vrata.«

»Franc!« krikuje v snu, potem pa črna palica preseka podobno. »Samo sanjala sem,« se oddahne in strmi v temo.

Morečih sanj je sicer konec, toda mora, ki so jo sanje pustile, pa je ostala in ne popusti.

»O, prav lahko bi se zgodilo nekaj podobnega,« si pravi in pomisli, kako nesrečen bi bil v trenutku Slavko, ko bi se zgodilo. »Ja, Slavko,« prisluškuje sinovemu dihanju. »Brez dvoma, nesrečen bi bil.«

Pa ne samo Slavko, tudi ona bi bila nesrečna.

»Ne smela bi se zapletati z Lehmannom,« so

ji pred očmi še vedne sanje, iz katerih se je prebudila. Še vedno ima poslovilno pismo zanj. Ni ga še oddala. »Da ne bom pozabila, da ne bom pozabila,« si govori in misli na pismo, ki ga je vtaknila že doma v torbico pod usnjeno podlogo. »Nočem, da bi se zaradi tega pisma podrla,« misli na srečanje in na novo življenje s Francem.

In res odda pismo, čim vstane.

»Tako, zdaj je z Lehmannom konec!«

Ne misli, kaj bo doživljal Lehmann, ko bo prebiral to pismo.

»Sicer pa je mlad, zame premlad. Našel si bo drugo.«

To se ji ta hip zdi popolnoma neboleče in naravno.

Potem se vrne v hotel in se vnovič ustavi pred zrcalom.

Utrujenost na obrazu se ji še vedno pozna.

Tudi obleka se ji zdi neurejena. In frizura tudi.

»Lahko bi si pred odhodom k Francu privoščila frizerko!«

Ja, vse to mora še urediti.

»K frizerju pojdem. Boš počakal tu?«

»Pa ne bova zamudila vlaka? je Slavko nestrpen.«

»Taka ne morem pred tato. Osem let se nisva videla!«

»Tudi jaz ga nisem videl osem let,« bi Slavko rad odpotoval že s prvim vlakom, vseeno pa se ne protivi, da bi se mama ne šla 'polepšat', kakor pravi.

In Štefi gre.

Tako mine zopet dobra ura.

Ko se vrača od frizerja, opazi javno telefonsko govornico.

»Telefon?« pomisli, obenem pa jo zgrabi želja, da bi Francu telefonirala. »Morda imajo v ti-skarni telefon?« vstopi in začne listati vročično po telefonskem imeniku. »Benediktenbeuern,« išče in se razveseli: »Buchdruckerei,« zavrti ročico in prisloni k ušesu slušalko.

»Postzentrale,« se oglasi z one strani.

»Ja,« povzame in prosi, če bi jo lahko zvezali z Benediktenbeuernom in z zaželeno številko.

»Augenblick, bitte,« jo prosi iz pošte centrale ženski glas.

Vinharje in bližnja okolica (14)

Mežnarju mernik ajde za zvonjenje

Ker smo se včasih tudi kmečki otroci radi potrudili za dodatnim zaslužkom, je v gozdu včasih prišlo med nami in bajtarji do nesoglasja. Če nas je Gajznova mati dobila v gozdu pri gobah, je rekla: »Zgleda, da bo dež, ker so vse živali zunaj!« Na srečo je bilo takrat veliko več gob, kot jih je danes. Ob dobrih letinah so bili ti gozdni zakladi neizčrpni — za vse jih je bilo dovolj. Pri Gajznu so jih nabrali letno po 80 kg (suhih).

Ker so bile družine povsod številne, je bilo pri vsaki hiši kup žakljev in žakeljcev z gobami in vsak je imel svojega gospodarja. Tekmovali smo, kdo bo več nabral in potem bolje prodal. Kupcev za gobe je bilo v sezoni več kot preveč; lahko smo jih prodajali vsak dekagram posebej, posebno še, če je kazalo, da bodo cene dvignili. To so bile od vseh najbolj živčne kupčije.

Smukali smo tudi borovnice. Ponavadi smo vzeli koš

na hrbet, veliki »kampelj« in rešeto, kamor smo jih smukali. Ko je bilo jagod za kakšno kilo, smo jih »obravnali«, tako kot žito, da so vse smeti prišle na vrh; smeti smo potem odstranili. O, to je bilo vse težko prisluzeno, saj je bilo treba iti v oddaljene grape in od tam prnesti koš, težak 10 do 20 kg. In vse po mokrem grmovju, kajti ob lepem vremenu kmečki nismo utegnili v gozd. Potem smo iz borovnic kuhali žganje, pa tudi posušili

smo jih veliko (za čaj) ali pa kuhali iz njih marmelado.

Na jesen so nas obiskali tudi pobiralci cerkvene bere. Najprej jih je poslal župnik s konjsko vprego; ti so imeli največje želje. Potem je prišel organist in potem posebej še kaplan; ta je dobil denar, več ali manj, kakršni so bili pač ljudje pri kakšni hiši. Ko je bila omlačena ajda, je prišel mežnar od sv. Urbana, ki je imel dobiti mernik ajde — za zvonjenje.

Omenim naj še nekdanje srenjarje, ki so jih vozili od hiše do hiše. To so bili občinski reveži, ki so na stara leta ostali sami in brez sredstev za preživljanje. Večji kmetje so jih oskrbovali po dva tedna, manjši pa po en teden. Potem so jih naložili na voz in odpeljali naprej do sosedu. Tako so romali leto za letom,

dokler se jih ni usmilila smrt, največkrat v kaki hiralnici, ko so že popolnoma onemogli.

Tako. Zdaj upam, da sem našteja prav vse nekdanje obiskovalce. Svet se je res temeljito spremenil. Na to ljudje kar preradi pozabimo, kadar se nam zdi kaj narobe!

Velike homatije so bile po naši dolini v času številnih političnih strank. Posebno pred volitvami se je svet spremenil v pravi cirkus. Vsak pristaš je navijal za svojo stranko — tako približno, kot danes športniki.

Napredni kmetje so naložili na voz onemogle starčke in jih peljali na volišče. Med potjo so jih poučili, katera je »naša« skrinjica. Enako so seveda delali tudi nasprotniki. In zgodilo se je, da je kdo na volišču pozabil, kako mu je bilo naročeno, pa se je vpricho vseh obrnil na svojega voditelja: »Ali je tale ta prava?« Časopisi so bili polni satir na ta račun, vse je bilo v verzih. Povsod grmade najlepših obljub in udrihanja čez nasprotnike. Večje ko so bile obljube, težje je bilo po volitvah razočaranje, ki ni nikoli izostalo.

Že imenovani trgovec Janez Dolinar je rad posojal ljudem časopise. Skoraj vedno, ko sem šla mimo, me je poklical s šopom Jutrov v roki: »Nesi no tele cajtnge fotru,

da bo videl, kakšen hudič je sedaj na svetu!« (V dialektu: »Nes no tjele cajtnge fotru, da bo vidu, kejšn hodič je zdej na svit!«)

NAREČJA OD LOKE
DO ZIROV

Menda je malo narečij, ki bi jih bilo težje spraviti na papir, kot je prav naša »čudovita« poljanščina. Tudi naš rojak Ivan Tavčar je ni povsem zadel. Mi namreč ne pravimo »Tekoj sem vekala«, ampak »Tokuj sn vekala«.

Tudi Jože Sifrer, ki je v eni od lanskih Snovanj v Glasu obravnaval naše dialekte, ni imel najbolj srečne roke. Besede »paklekt« in »dadat« je lahko našel le na zgornjem koncu doline, v Volaki ali pa v Zireh, kjer so bili prvi naseljenci z zahodne strani.

Če hočemo biti natančni, recimo: »pokleknt« in »pardat«. Poljance je res težko razumeti. Še s sosedi Ločani se debelo gledajo.

Marija Frlic
(Nadaljevanje)

Müllerner Jože ob vitrinji s kozarci

Vlakovodja Jože ima svojevrstnega konjička

Marsikdo med nami ima kakega konjička. Nekdo zbira znamke, drugi se ukvarja s športom, tretji v prostem času nabira gobe... Vlakovodja Jože Müllerner z Jesenic pa zbira kozarce. Pa ne takih navadnih, ki jih lahko kupiš v vsaki trgovini s steklom, temveč reklamne. Ko sem ga pred dnevi obiskal sem našel preko sto različnih vzorcev.

»Kje si jih toliko dobil?« me je zanimalo.

»Po vsej Evropi. Bil sem na Češkem, v Nemčiji, Belgiji, na Nizozemskem, v Franciji, Italiji in drugod. Povsod sem skušal dobiti tudi kak nov primerek za mojo zbirko.«

»Imaš več kozarcev iz tujine kot domačih?«

»Res je. Naša gostišča se namreč še vse premalo poslužujejo te reklame. Najlepši se mi zdi kozarec, ki sem ga dobil v Hamburgu. Kozarec je v obliki keliha in že kar umetniško poslikan. Najdražje pa sem plačal kozarec v Metz v Franciji. Če sem ga hotel dobiti sem moral zanj odšteti kar 12 frankov.«

»Ali v gostiščih razumejo tvoje željo in ti prodajo kozarce?«

»Skoraj povsod. V Postojni sem celo doživel, da so mi ga dali v zameno za drugega. Na vinskem sejmu v Ljubljani pa je bil natak podjetja Dane iz Mirne neizprosno in gluh za moje prošnje. Precej mi pri zbiranju pomagajo tudi kolegi, sorodniki in znanci.«

»Kdaj si se začel ukvarjati s tem konjičkom?«

»Pred nekaj leti. Zadnji primerek pa sem dobil pred kratkim v Godešiču. Sin ga je izprosil od prijatelja.«

Zakaj si se sploh odločil za zbiranje kozarcev?«

»Takih kozarcev ni mogoče nikjer kupiti, imajo jih samo v gostiščih. V vsakem je nekaj izvirnega.«

»Veš mogoče še za koga, ki se ukvarja s tem konjičkom?«

»Doslej še nisem za nikogar slišal. Vesel pa bi bil, ko bi lahko s kom izmenjeval izkušnje in seveda tudi dvojnice iz zbirke.«

B. Blenkuš

50 let slovenske lovske kinologije

V mesecu februarju bo Društvo ljubiteljev ptičarjev iz Ljubljane praznovalo 50-letnico svojega obstoja. Ker je bilo to Društvo prva slovenska pasemska organizacija, proslavljamo hkrati tudi 50-letnico slovenske kinologije. Ob tej priliki je Društvo izdalo knjigo »50 let slovenske kinologije«. Na 52 straneh je podan kronološki

razvoj slovenske kinologije oziroma vseh pasemskih organizacij (Društvo ljubiteljev ptičarjev, Klub za goniče, Klub ljubiteljev psov jamarjev, Društvo brak jazbečar, Klub ljubiteljev športnih psov) od njihove ustanovitve do danes. Knjigo so obogatili prispevki naših najvidnejših kinoloških in lovske delavcev in strokovnjakov.

B. G.

900 LET PREDDVORA

(Nadaljevanje)

Pogovarjali smo se prejšnjo soboto o domačih učiteljih grajske gospodične Josipine s Turna. Največ znanja in narodne zavesti je mladi deklici vcepil Lovro Pintar.

»ILIR DO SMRTI.«

Kdo pa je bil ta vrli možak Lovro Pintar, duhovni oče prve slovenske pisateljice? Ki pa že 96 let spokojno spi na starem preddvorskem pokopališču. (Umrli je L. Pintar v Tupačah 10. septembra 1875., kjer je živel kot upokojenec.) Kako zaslužen delavec za javno blaginjo — saj je bil deželni in državni poslanec — govori spominska plošča vzdana v pročelje preddvorske farne cerkve.

Rodil se je Lovro Pintar 2. avgusta 1814 pri sv. Tomažu v Selški dolini. Gimnazijo je študiral v Karlovcu, kjer se je navzel ilirskega duha. Tega je potem zanesel tudi v ljubljansko semenišče, tu je celo ustanovil »Slavo-ilirsko društvo«. Bil pa je kljub svojemu ilirstvu Lovro Pintar vnet za slovensko literaturo in mnogo objavljaj v takratnih časnikih in revijah. — Pintar je bil tudi znan sadjar — zasadil je v Preddvoru prvo drevesnico in velik sadovnjak — učil umne sadreje z vzgledom, besedo in peresom. Objavil je celo vrsto poučnih člankov, ki veljajo še dandanašnji kot tehtni.

Služboval je Lovro Pintar dalj časa tudi na Breznici, kjer je prav tako kot v Preddvoru, zapustil dober spomin in hvaležnost ukaželjnega ljudstva. O breznških Pintarjevih letih je pisal F. S. Finžgar v svoji noveli »Gospod Lovro«.

V naši literarni zgodovini je Lovro Pintar začetnik kot eden poslednjih slovenskih ilirov. Mož je moral biti pravi zanesenjak — saj ni hotel niti pristihniti Prešernovi odklonitvi ilirizma — še leta 1843 se je v pismu Stanku Vrazu podpisoval »kranjski ilir do smrti«.

Ce še to povemo, da je prav Lovro Pintar pripeljal Josipino ženo dr. Lovra Tomana na Turn (bilo je to l. 1850), potem smo dovolj poudarili vsestranski vpliv domačega učitelja na grajsko lepoto.

PRVA SLOVENSKA PISATELJICA

V zamišljeni galeriji slovenskih pesnikov in pisateljev visi na častnem mestu portret prve slovenske pisateljice — Josipine Urbančič-Turnograjske (1833-1854). Pod vplivom turnske vzgoje,

ženina Lovra Tomana — ki je bil sam pesnik — pa tudi vsesplošnega narodnega zanosu po revolucionarnem letu 1848, je pričela mlada grajska deklica pisati slovensko prozo.

Sama pravi v pismu na urednika A. Janežiča (z dne 11. 1. 1951): »Slave dan je veselo zabliščal. Njeni sinovi hite ji vsak svoj darek prnesti, vsaki ji hoče po svoji

to naše kramljanje. Čas je tak, da moramo vsako stvar hitro, preprosto in le v bistvu povedati — zato tako hitimo.

ZATON RODOVINE

V mislih imamo še mikav. no pripoved o letovanjih Julije Primčeve (tačas seveda že poročene Scheuchenstuel) na Turnu —

JOSIPINA TURNOGRAJSKA, slikal Josef Hofholzer (podoba hrani NUK v Ljubljani)

moč pokazati da je nje vreden sin. In zakaj bi njene hčere ravno tiste želje imele? Ta misel je vzrok, da sem tudi jaz poskusila kaj v milnem svojem jeziku napisati.« Pod te besede se je Josipina podpisala kot »iskrena Slovenka«.

Posebno zanimiv je pri pisateljski tvornosti Josipine Turnograjske podatek, da je njeno prvo objavljeno delo »Razvaline Pustega gradu« pripoved o davni zgodovini stare, prvotne preddvorske graščine — Novega gradu (v ljudski govorici Pusti grad).

Josipina Turnograjska je napisala razmeroma malo — saj niti dozorela ni. Umrli je mlada — niti 21 let še ni dopolnila. Ugasnila je kot žrtev materinstva.

V štajerskem Gradcu stoji na njenem grobu visok obelisk — s slovenskim napisom. Podoben obelisk, le dosti manjši, stoji v gaju pred gradom Turnom. O obeh spomenikih v čast prvi slovenski pisateljici bi se dalo še dosti napisati — a tesen prostor tega ne dopušča. Morda bodo zavedni Preddvorjani kdaj izdali posebno knjižico — l. 1921 je v Mariboru že izšla posebna brošura o Turnograjski — seveda pisana iz drugačnega zornega kota kot je

Julija je prijateljela z Urbančičevimi — a to zgodbo si prihranimo za prihodnjič. Zdaj bi le še to povedali, da je gospodarstvo na Turnu šlo strmo navzdol — kmalu po smrti (l. 1841) Janeza Nepomuka Urbančiča. Vdova se je sicer nekaj časa skušala zoperstavljati vsakovrstnim gospodarskim stiskam — a ni šlo, kot bi moralo iti, saj je Turn veljal v vsej zgodovini za trdno posest.

Doživeti pa je morala vdova Jožefina mati Josipinina, še grenkoba z zetovim pohlepom — trdo je zahteval bogato doto za nevesto. Izkazal se je kaj malo pesnika, saj mu ni bilo dovolj, da je dobil za ženo eno od takrat najlepših in najbolj izobraženih Slovenk in celo mnogo obetajočo pisateljico. Ne, šlo mu je bolj za denar — saj je mater v pismih celo grozil, da bo zaroko razdril, če mu ne izplačajo dote, kakršno zahteva...

(Se bo nadaljevalo)

Črtomir Zorec

Seznam piscev neobjavljenih prispevkov

Mija Božičević, Miha Jenko, Marko Tršan, Ivan Kozel, Milan Gramc, Vinko Traven, Veronika Eržen, Irma Fabjan iz osnovne šole Lucijan Seljak, Kranj; Zdenka Ulčar, Janez Žerovnik, Martina Bergant, Marjan Logar, Irena Dolhar iz osnovne šole Stanko Mlakar, Šenčur; Tatjana Šter, Bojan Žmitek iz osnovne šole Stane Zagar, Kranj; Cve-

to Perko, Preska-Tržič; Anica Šinkovec, Kropa; Andrejka Debevc, Pavle Jereb, Anka Damijan, Magda Bukovec, Špela Taler, Edi Oberster, Zdenka Volčjak, Dušan Terobšič, Dušan Jereb, Cvetka Vrhovnik, Vojko Melihen, Mirjana Krajnik, Tomo Bertonec, Aleš Žontar, Sončka Vidmar osnovna šola Cvetko Golar, Škofja Loka;

Prvič na odrskih deskah

Na naši šoli smo se odločili, da bodo za praznovanje novega leta in dedka Mraza uprizorili Bevkovo igrice Bedak Pavlek. K sodelovanju so povabili tudi mene, čeprav še nisem nikoli igral. Z veseljem in vnmom sem šel prvič na vajo. Dobil sem vlogo Jurka. Režiser nas je potrpežljivo učil, četudi smo bili včasih preveseli.

Hitro je prišel 27. december, dan naše premiere. Bil sem zelo nestrpen. Ko sem se oblekel in so me nama-

skirali, sem postal bolj korajžen. Hitro sem se vživel v vlogo Jurka in ni me bilo strah ljudi, ki so dvorano zasledili do zadnjega kotička. Veseli smo bili, da so nam navdušeno ploskali. Po predstavi je prišel dedek Mraz. Obdaril je malčke.

Z igro bomo gostovali še v sosednjih krajih. V svojem 11. letu sem prvič igral in upam, da bom še kdaj.

Slavko Hudobivnik,
5 b. r. osn. šole
Predoslje

Pionirski odred Žiri

Tudi žirovski pionirji smo se udeležili pohoda v Dražgoše.

Po poteh Cankarjevega bataljona smo krenili iz Selc do Dražgoš. Ob spomenikih

so nam borci NOB obujali dogodke iz vojnih časov, mi pa smo imeli tudi krajši program. Srečali smo se z gorenjskimi pionirji. Bilo je prijetno in srečanje nam bo ostalo v lepem spominu.

Srnjaček Piki

zadnjih nogah odrezane parkeljčke. Takoj je odhitela po povoje in mu obvezala noge. Oče pa je takoj odšel po lovca, da bi povedal, če bo srnjaček lahko ostal pri nas. Lovec je dovolil.

Dali smo mu ime Piki, ker je imel po hrbtu pike. Ko je lovec odšel, smo mu v hlevu naredili ležišče in mu ponudili mleko. Toda ubogi Piki ni znal piti. Mi pa smo se hitro znašli. Vzeli smo stekleničko, vanjo nalili mleka in srnjaček je takoj začel piti. Rasel je. Rana se mu je počasi

zacelila in tudi šepal je vedno manj. Bili smo veseli, toda bali smo se, saj smo vedeli, da nam bo Piki nekega dne ušel. In nismo dolgo čakali. Nekega dne ga na vrtu, kjer je vedno skakljal, ni bilo več. Takoj smo vedeli, da je pobegnil, a upali smo, da se bo vrnil.

Čez nekaj mesecev se je vrnil. Bili smo ga zelo veseli. Toda čez dve leti je zopet pobegnil. Sedaj je bil star že tri leta in bil je čas, da si poišče družico. Toda ni imel sreče. Odrasli srnjaki so ga zaničevali, ker je bil zelo zaostal. Ni imel dovolj velikega rogova in tudi dlaka je bila še zimska, medtem ko so drugi imeli že spomladansko. Zato so ga začeli odganjati. Piki pa je bil trmast in se ni hotel vrniti. Zato se je nekega dne zgodilo, kar je bilo čisto razumljivo. Srnjaki so ga napadli in ga ubili. Našli smo ga na našem polju, mrtvega.

Oče ga je prinesel domov kot takrat, ko je bil še čisto majhen. Vsi otroci smo planili v jok. Potem smo ga pokopali na vrtu in na spomenik smo napisali:

»Tu počiva srnjaček Piki, ki je žalostno končal pod rogovjem svojih vrstnikov.«

Mojca Basaj,
5. b. r. osn. šola Predoslje

Hrček

Hrček je lepa žival. Ima lep rjav kožušček. V zemlji ima temno čumnato, iz katere se vleče poševni rov. Ima tri rove: vhodnega, izhodnega in rov, ki je speljan v hrčkovno skladišče. V tem skladišču ima za zimo pripravljenih celo 25 kg žitnih semen.

Dolg je 30 cm. Ima tako kratke noge, da se mu pri hoji vleče trebušček po tleh. V jezi dela prav velike skoke.

Svojih vrstnikov ne trpi v bližini svojega doma. Manjše celo požre. To so: slepci, belouške, kuščarji, žabe, mlade ptičke in razne žuželke.

Hrčica ima mladiče dvakrat na leto. Mladiči so goli in slepi. Ko začno mladiči po malem kopati okrog sebe, jih neusmiljena mati spodi od doma s trebuhom za kruhom.

Vojka Melihen,
4. a. r. osn. šole
Cvetko Golar,
Škofja Loka

Mala hišica

Stanujem blizu sadovnjaka. Lani mi je oče naredil veliko ptičjo hišico. Postavila sem jo na balkon, toda ptičkov ni bilo. Letos sem jo dala v sadovnjak, natrosila vanj ajdovih zrn, kaše in loja. Opazovala sem ob oknu in kmalu se je prikazal vrabec. Že naslednji dan se je gostilo v mali hišici na vrtu še več ptic. Nekega dne me presenetil nenavadno trkanje. V hišici je bil velik detelj. Druge ptice si niso upale bliže. Skoraj vse je pojedel. Natrosila sem drugega zrnja.

Mira Šušteršič,
5. c. r. osn. šole
Peter Kavčič,
Škofja Loka

Sem bila to res jaz?

Tisto minuto sem strahoma pričakovala, kdaj se bo začel pouk, saj sem vedela, da bomo pisali šolsko nalogo. »Kako, ko pa se nisem nič naučila?« sem si mislila. In res. Zgodilo se je, kar sem pričakovala. Tovarišica je stopila v razred in pričelo se je. Razredničarka je razdelila zvezke in mi smo se pripravili na pisanje. Bilo je šest nalog.

Tudi jaz sem se pripravila. A v moji glavi se niti zganilo ni. Vsakokrat so mi misli ušle nekam drugam. Reševala sem tja v neskončnost. Toda čas me je prehitel. Minila je ura in sošolci so že oddajali zvezke. Tudi jaz sem ga. Bala sem se.

Naslednji dan sem na učiteljevi mizi zagledala zvezke. V razred je stopila učiteljica. Razdelila jih je. V roke dobim svoj zvezek. V srcu mi nekaj vtrepeta. Vsa se tresem. S tresočimi rokami vzamem zvezek in zamižim. Videla sem, da sem dobila slabo oceno. Čisto počasi, počasi, odpiram svoj zvezek. Tedaj odprem veke. Ta prizor, ta ocena, ki sem jo zdaj videla pred očmi! Je to res, kar sem videla? Je to res? Pred mano se je bleščala velika petica. Skoraj bi zavriskala od take sreče.

Vida Zihel,
osn. šola Cvetka Golarja,
Trata pri Škofji Loki

Veseli tobogan v Gorjah

V četrtek, 14. januarja 1971., je bil v Gorjah 75. Veseli tobogan. Teden prej smo imeli učenci v osnovni šoli avdicijo. Zbrali so 30 učencev z najboljšimi točkami. Za nastop so se pridno pripravljali. Prišel je dan nastopa. Prireditev je bila v avli osnovne šole. Dvorana je bila polna. Prišli so tudi starši učencev in starejši ljudje. Mladinski pevski zbor, pod vodstvom Mira Rozmana, je zapel pozdravno pesem »Oj, Triglav moj dom«. Nato se je zvrstilo nekaj pesmi ob spremljavi

Boruta Lesjaka. Na vrsto je prišlo tekmovanje v znanju. Zvrstile so se pesmi, nato pa je prišlo na vrsto šaljivo tekmovanje. Prireditev je trajala uro in pol. Vsi v dvorani so bili navdušeni nad izvajanjem mladih. Vsi pa si želimo še takih oddaj, saj sta jo vodila prikupna Jana Osojnikova in Marjan Kralj. Za razvedrilo je poskrbel Toni s svojo teto Maro.

Danica Ambrožič,
6. b. r. osn. šola
Gorje

Spomini na mladost

Po pripovedovanju starega strica iz njegovih fantovskih let vam bom opisala eno njegovih doživetij.

V pouk

Ruševce-Eskim

Že nekaj dni nam zima ne kaže najlepšega obraza in nam namesto snega pošilja dež. Toda tam kjer je doma — pravijo, da ima svoj dom v gorah — se snežna odeja dan za dnem debeli. Januarja in februarja je snežni plašč najdebelejši in pogosti so tedaj tudi snežni meteži. Trda prede živalim, ki se morajo boriti za obstoj. Neverjetno se vam bo zdelo, če vam povem, kako si pomaga ruševce, kadar ga zaloti metež. Zavetje si poišče pod kakšno vejico in čaka, da ga celo zamete. Pod snegom je namreč topleje kot na planem. Če pa ga neurje zaloti na planjavi, kjer ne more najti vej, si pomaga kot Eskim: v snegu si skoplje luknjo in v njej ždi toliko časa, da mine najhujše.

Bilo je v vasi Polje pri Vodicah. V vasi je bilo zelo premožno kmečko dekle, ki je bilo godno za možitev. Vsi so mislili, da se bo tisti predpust leta 1919 poročila. Ker pa je ostala brez moža, so ji fantje pripeljali »ploho« pred hišo, domači pa ga niso hoteli odkupiti. Fantje so »ploho« odpeljali in ga prodali drugje. Z denarjem so zvečer plačali ples, na katerega so povabili tudi dekle. Nabralo se je tudi do 15 parov. Ponoči pa je nekaj fantov šlo k tisti hiši, kjer niso hoteli odkupiti ploha. Maščevali so se. Na vrh strehe so znosili dele voza in ga sestavili. Nanj so postavili gnojni koš in ga napolnili s hlevskim gnojem. Naredili so še slamanatega moža in ga postavili na vrh koša.

Fantje včasih niso imeli toliko denarja kot danes, zato so ga znali tudi drugače prislužiti.

Helenca Ahačič,
5. a. r. osn. šole
heroja Grajzerja Tržič

S SOLSKIH
KLOPI

MARTA odgovarja

Ivica A., Kranj — Stara sem 21 let, visoka 168 cm in tehtam 60 kg. Za praznovanje pusta bi rada imela obleko iz nekoliko debelejšega blaga. Obleka naj bi bila v moderni dolžini in barvi. Prosim, svetujte mi kroj in barvo!

Marta — Priporočam vam diolen loft, ki ga boste lahko kupili skoraj v vsaki trgovini s tekstilom. Izbira barv je velika, prav tako tudi kvaliteta. V letošnji sezoni sta še

vedno modni barvi lila in violet. Pridružuje pa se jima črna, temno rjava in nekatere pastelne barve kot so umazano roza. Zelo moderno blago letošnje sezone je kar najbolj barvasto in potiskano. Vendar je tako blago navadno tanjše. Narisala sem vam dva modela, levi je iz rožastega blaga, desni je enobarven. Levi model se zapenja spredaj z gumbi, krojen pa je tesno ob liniji. Ima kapuco, katere notranja stran je podložena z blagom oziroma svilo v eni izmed barv, ki so v blagu. Obleko lahko nosite s pasom iz istega blaga ali pa iz svile.

Desna obleka je popolnoma gladka, brez okrasja, prav tako v princes kroju. Ima dolge ozke rokave. Kot do datek lahko nosite ogrlico. Zapenja se na hrbtu z zadrgo. Obe obleki lahko nosite v midi dolžini ali pa jih podaljšate do tal.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Cvetlično okno IV.

PIŠE
INŽ. ANKA
BERNARD

Tropsko okno

Rastline lahko gojimo tudi v posebni zaprti vitrini ali tropskem oknu s stalno temperaturo 18 do 22 stopinj Celzija. Tropsko okno je posebej ogrevano in nudi vse možnosti za ureditev miniaturnega tropskega vrta z občutljivimi tropskimi rastlinami, ki potrebujejo poleg toplote tudi visoko zračno vlago za uspevanje. V takem oknu nam lahko pozimi zacveto tudi tropske orhideje.

Tropsko okno je treba pozimi in poleti primerno zračiti, ob soncu pa zasenčiti.

Cigareta enaka koleri

Slovito londonsko zdravniško društvo, ki je leta 1962 objavilo senzacionalno študijo o škodljivosti tobaka, je sedaj objavilo tudi statistične podatke o škodljivosti tobaka in jih opremilo z zelo poljudnimi opozorili. Društvo se je odločilo za ponovno opozorilo javnosti, ker se število smrti in obolevnosti kadilcev nenehno povečuje. Opozorilo pred devetimi leti sicer ni ostalo povsem brez haska, saj so moški pokadili v poprečju manj tobaka, pa tudi število žensk kadilk ni naraščalo tako hitro. Le malo pozneje so oblasti v Veliki Britaniji prepovedale reklamo za cigarete na televiziji. Opozorilo ni bilo učinkovito verjetno zato, ker se bolezni kot posledica kajenja javljajo šele čez dolga leta. Tobak ne povzroča samo raka na pljučih, pač pa ima precejšen vpliv pri kroničnem bronhitisu in srčnih boleznih. Kajenje je postalo danes prav tako resen vzrok umrljivosti, je rečeno v poročilu kot poprej epidemije tifusa, kolere in tuberkuloze.

Zaščita pred mrazom

Pozimi je treba nekoliko bolj skrbeti za lice, saj je koža na obrazu najbolj izpostavljena mrazu, vetru in velikim temperaturnim spremembam. Mišice na obrazu se zato krčijo, koža se suši in guba. Dodatna škoda za kožo pozimi je tudi centralno ogrevano stanovanje. Pred vsemi temi zimskimi nevšečnostmi je treba kožo na obrazu zavarovati in jo »obleči«. Oblekli pa jo bomo seveda s kremo. Ne glede na to, kakšno kožo imate, je treba pozimi zamenjati vrstni red mazanja s kremo. Zato je treba čez dan uporabiti mastno kremo, za noč pa vlažno kremo, torej ravno obratno kot v drugih letnih časih. Zjutraj namažite lica s toliko mastne kreme, da je koža ne bo povsem vpila. Če ne marate svetleče kože, uporabite tekoči puder. Še boljše pa bo zaščita pred mrazom, če boste obraz še popudrali s pudrom v prahu.

Zvečer je treba seveda ta zaščitni sloj z obraza očistiti. Na dlan vlijete malo čistega mleka, da se ogreje, nato pa ga razmažite po obrazu. Čez nekaj trenutkov obraz očistite z več kosmi vate. Obraz nato osvežite z losionom ali

z mlačnim kameličnim čajem. Na tako očiščeno lice in vrat namažite vlažno kremo.

Če zaradi mraza pokajo ustnice, jih pred mrazom ne boste zaščitili samo z mastno šminko. Namažite jih z brezbarvno šminko ali pa s kakovnim maslom, ki se dobi v lekarni. Če zaradi vetra in mraza zatečejo veke, jih doma obložite z vato, namočeno v kameličnem čaju.

Presenečenje iz jabolk

Potrebujemo: jajce, malo mleka, malo moka, jabolko, četrt pecilnega praška, 2 žlici sladkorja, za pest rozin in 2 dcl olja.

Iz mleka, moka in jajca naredimo testo. Jabolko olupimo in nastrgamo ter ga dodamo testu. Potem dodamo testu pecilni prašek (pomagal bo dvigniti testo in zaradi tega ne bo vpijalo olja), sladkor in rozine. Testo naj bo nekoliko gostejše kot za palačinke. Z žličko ga zajemamo in pečemo na vročem olju.

Zdravnik svetuje

Tuberkuloza pri otroku III.

V svoji nevednosti lahko ti bolniki napravijo ogromno škodo. Zdravnik bo ob na videz nepomembnih težavah in po izgledu otroka takoj pomislil na tuberkulozo, posebno še, če starši dobro poznajo bolezen v svojem okolju in o tem zdravniku odkrito povedo. Preiskave pljuč, tuberkulinski test in pri večjih otrocih preiskava izpljunka, bodo z gotovostjo odkrile bolezen. Poznamo več vrst pljučne tuberkuloze pri otrocih, napogostejše pa se pojavljata dve obliki. Pri prvi najdemo zasenčenje v pljučih in vnetno povečane pripadajoče bezgavke in mezigovnice. Vse skupaj tvori enotno bolezensko celoto, ki jo imenujemo primarni kompleks ali primarno tuberkulozo. Te spremembe ostanejo vidne tudi kasneje, ko so ozdravljene in so dokaz, da je otrok ali kasneje odrasli človek prebolel to primarno obliko pljučne tuberkuloze.

Pri drugi obliki bolezni najdemo po vseh pljučih raztresene tuberkulozne zasevke velikosti prosa. Ta oblika je dosti bolj nevarna, ker te zasevke lahko zasledimo tudi v drugih organih. Zdravljenje je zato dolgotrajnejše in včasih izredno negotovo. Ne glede na to, katero obliko pljučne tuberkuloze otrok uspešno preboli, obe zapuščata za seboj določene posledice, ki za daljšo dobo zavro normalni razvoj otroka.

V tem sestavku smo se seznanili z najpogostejšimi oblikami pljučne tuberkuloze pri otrocih. Edini nasvet, ki ga lahko damo staršem je, da ob vseh navedenih spremembah, ki jih opazijo na otroku, stopijo k prvemu zdravniku in se z njim posvetujejo. Zdravnik bo na podlagi njihovih podatkov in potem ko bo otroka pregledal, ukinil vse, da se bolezen odkrije ter odredil ustrezno zdravljenje.

dr. Gorazd Zavrnik

DRUŽINSKI
POMENKI

Da bi le zapadlo še malo snega. — Foto: F. Perdan

Zahteve po mlečni restavraciji v Kranju vse glasnejše

Kmetijsko živilski kombinat jo je pripravljen urediti v spodnjih prostorih Delavskega doma

Prvega februarja lani so v Kranju uradno zaprli mlečno restavracijo v nekdanji Gorjančevi hiši poleg Slovenija športa, s katero je dolga leta upravljala Kmetijsko živilski kombinat iz Kranja. Prostorček, v katerega se je lahko strpalo največ 50 ljudi, je bil izredno dobrodošel šolski mladini in ljudem, ki so se želeli okrepčati z mlečnimi izdelki, marsikdo pa je skočil v mlečno na malico, zajtrk ali večerjo. Skromen lokalček so s pridom uporabljale tudi gosposdinje, saj so vedno lahko kupile mleko in mlečne izdelke, skoraj vedno pa dobile tudi kruh.

Kako priljubljena in potrebna je bila stara kranjska mlečna, pove podatek iz analize oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini. 1969. leta so v njej dnevno postregli 1300 ljudi (!), vsak od njih pa je povprečno potrošil 110 starih dinarjev! Tudi danes obiskovalcev zanesljivo ne bi bilo manj, po izračunih pa bi vsak potrošil približno poldrugi dinar, kar je daleč pod cenami uslug v gostinskih lokalih.

Omenjenih dejstev nihče ne

more prezreti in tudi upravičenosti takšnega lokala ne. To dokazujejo številna posredovanja pri Kmetijsko živilskem kombinatu in želje, da bi dobil Kranj spet dostojno mlečno restavracijo. Društvo prijateljev mladine pa je to zahtevo izrazilo tudi uradno s posebnim pismom kombinatu.

Povedati moramo, da so pri KŽK takoj, ko so zvedeli, da bo stara mlečna ukinjena, iskali primerno lokacijo za novo, ki bi jo tudi usposobili, če bi dobili prostor. Tudi odgovorni na kranjski občini odobravajo zahteve po novi mlečni restavraciji in ji je mesto brez dvoma treba najti.

Največkrat je bila omenjena možnost, da bi bila restavracija v spodnjih prostorih Delavskega doma, tam kjer je sedaj Center za estetsko vzgojo. Ob preurejevanju doma je bil namreč ta prostor že grajen za potrebe ljudske kuhinje oziroma samopostrežne restavracije, kjer bi se ljudje lahko ceneno hranili. Za ustanove, ki sedaj zasedajo te prostore, bi nove lahko našli v isti stavbi.

Zakaj prav ti prostori? Njihov prvotni namen smo že omenili. Prostor je nadalje dovolj velik in je v središču mesta, kjer se zadržuje največ ljudi. V poletnih mesecih pa bi lahko ploščad pred domom uporabili za zunanjo strežbo.

O primernosti prostora torej ni dvomiti. Kmetijsko živilski kombinat, ki je pripravljen te prostore urediti, je edini sposoben vzdrževati Kranju spodobno mlečno restavracijo s široko izbiro mlečnih jedi, izdelkov ter brezalkoholnih napitkov.

J. Košnjek

Članarina SZDL

Naključje je hotelo, da sem ta mesec med člani krajevne organizacije SZDL v Gorjah pobiral članarino. Čeprav je mesec januar tisti, ko se navadno različni pobiralci (inkasanti) oglašajo pri občanah zaradi raznih prispevkov in podobno, pa me je vseeno presenetilo, da to pot prav nekateri mladi člani socialistične zveze (ki materialno niso najbolj ogroženi) in podobni starejši niso hoteli plačati simboličnega zneska 2,40 dinarja za celo leto. Med mladimi (ščer redki) so bili tudi takšni, ki so spraševali,

kaj pravzaprav je socialistična zveza. Tisti starejši pa so zavrnitev plačila utemeljevali z vprašanjem: kam ta denar gre in v kakšne namene se uporablja.

Vodstvu krajevne organizacije SZDL predlagam, da vsem članom (predvsem pa omenjenim) pojasnijo oziroma odgovorijo na vprašanje, tistim, ki niso plačali članarine pa svetujem, da se v prihodnje redno udeležujejo sestankov oziroma sej konferenc krajevne organizacije SZDL.

J. Ambrožič

Lanski pridelek pšenice

Lani je pridelek pšenice in rži v državi znašal 391.600 vagonov, kar je za okrog 22 odstotkov manj kot v letu 1969. Ocenjujejo, da bo od celotno pridelanih količin odkupljenih okrog 156.000 vagonov, ali okrog 84.000 vagonov pšenice in rži manj kot leta 1969.

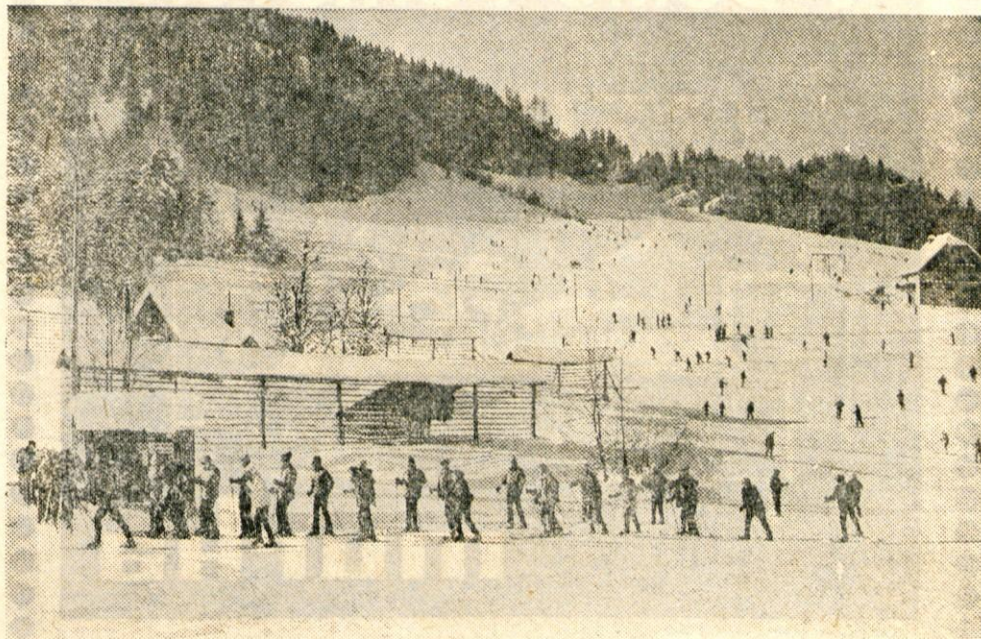
V lanskih desetih mesecih so mlinska podjetja v Jugoslaviji proizvedla 178.200 vagonov moke, kar je več kot v letu 1969. Vendar pa so bile zaloge moke v mlinih na koncu oktobra manjše za 30 odstotkov glede na oktober

1969, kar si je treba razlagati s povečano prodajo moke za okrog 5,6 odstotka. Po oceni bo poraba pšenice v letu 1970 za okrog 6 odstotkov večja kot 1969. Letos bo prodaja moke še porasla glede na to, da kmečko prebivalstvo ni pridelalo dovolj pšenice, porasla pa bo poraba moke tudi v mestih, ker je zlasti prebivalstvo z nižjimi osebnimi prejemki zaradi znatnih podražitev drugih živil izraziteje usmerja na porabo moke in živil na tej osnovi. — jk

Novi teptalni stroji v Kranjski gori

Včeraj je bila v Kranjski gori demonstracija teptalnih in transportnih strojev znamke PRINOTH iz Ortiseia v Italiji, ki jo je organiziral zastopnik te trdke za Slovenijo, Slovenija avto iz Ljubljane. Demonstracije so se

udeležili številni predstavniki podjetij, ki uporabljajo te stroje ter predstavniki sredstev javnega obveščanja, ki so imeli po demonstraciji v hotelu Prisank novinarsko konferenco. Na konferenci so bili prikazani tudi priložnostni filmi. — jk

V Kranjski gori je še dovolj snega za smuko. Zlasti je na smučiščih veliko šolarjev, ki imajo prav v teh dneh zimske počitnice. — Foto: F. Perdan

Jesenice — Oddelek za narodno obrambo pri občinski skupščini Jesenice in jeseniška delavska univerza sta pripravila vrsto predavanj o obrambi in zaščiti. Prvo predavanje o obrambi in zaščiti. Prvo predavanje so za krajevno skupnost Sava pripravili že v soboto v delavskem domu pri Jelenju.

— d. s.

Jesenice — Na zadnji seji občinske konference SZDL Jesenice so se med drugim tudi dogovorili, da bo konferenca za družbeno aktivnost žensk poleg razstave ob osmem marcu pripravila tudi tovariško srečanje vseh žena, ki so kakorkoli sodelovale v družbenem življenju občine v letih pred vojno, med vojno in po njej.

PEKARNA Kranj

Dražgoška ulica 8

takoj sprejmemo skladiščnega delavca

v skladišče Kranj, Stara c. 1

Pogoj: vojaščine prost in telesno sposoben za fizična dela. Poskusna doba 2 meseca. OD po pravilniku.

TERMIKA

Industrijsko in montažno
podjetje za izolacije Ljubljana,
Kamniška ulica 25

razglašja prosta delovna mesta:

2 KV električarjev

2 KV strojnih ključavničarjev

za proizvodnjo v obratu Trata in Bodovlje pri
Skofji Loki

Poskusno delo traja 3 mesece. Osební dohodek po
pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Nastop mo-
goč takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite
na naslov Termika, obrat Trata pri Skofji Loki,
v roku 15 dni od dneva objave.

mali oglasi

PRODAM

Prodám PRASICA. Predos-
lje 21, Kranj 334

Prodám dve visoko breji
KRAVI, simentalco in gorenj-
sko ciko. Žagar Franc, Stara
Loka 51, Skofja Loka 315

Prodám MLATILNICO na
čiščenje, fergusonov TROSI-
LEC umetnega gnojila in 12
let starega KONJA ter KU-
PIM »PAJKEL« na mreže.
Pšata 32, p. Dol pri Ljubljani
335

Prodám KRAVO, ki bo fe-
bruarja tretjič teletila. Šutna
35, Zabnica 336

Prodám vprežne VILE, mo-
torno SLAMOREZNICO in
»ZAPRAVLJIVCEK«. Sr. Bit-
nje 19, Zabnica 337

Prodám mlado KRAVO po
teletu, raznovrstne PRASIČE
in DERO (platon). Golc Cvet-
ko, Višelnica 15, p. Zg. Gor-
je pri Bledu 338

Prodám KLA VIRSKO HAR-
MONIKO. Roblek, Suha 35,
Kranj 339

Prodám lepo ohranjeno
SPALNICO. Mandelj, Stritar-
jeva 5, Kranj 340

Prodám plemensko OVCO.
Zg. Duplje 34 341

Prodám KRAVO. Lahovče
26, Cerklje 342

Prodám strojno ribano ki-
slo ZELJE in kupim vprežni
OBRACALNIK za seno. Haf-
nar, Žabnica 68 343

Prodám dve skoraj novi
AVTO-GUMI dunlop SP tub-
less radial 155 x 13 in SMUČI
clan skimaster 195 cm. Velič-
kovič, Moša Pijade 6, Kranj,
telefon 21-486 344

Poceni prodám GRAMO-
FON SOLO z vsemi ploščami.
Mlakarjeva 48, Senčur 345

Prodám PRASICA. Voklo
16, Senčur 346

Prodám dve breji TELICI.
Mlaka 21, Kranj 347

Ugodno prodám manjšo
SLAMOREZNICO s puhalni-
kom in verigo, avtomatski
dvovrstni sadilec za krom-
pir, traktorski OBRACALNIK
in ZGRABLJALNIK za seno.
Sp. Brnik 68 348

Prodám dobro ohranjeno
OLJNO PEC omnia, 7500 kal.
Remic Janez, Kranj, Jezers-
ka 108 b 349

Zelo ugodno prodám nerab-
ljene ženske modre PANCER-
JE št. 37. Naslov v oglasnem
oddelku 350

Prodám PRASIČA za zakol.
Fajfar Ivan, Vopovlje 15, Cer-
klje 351

Prodám SMREKOVE PLO-
HE. Suha 40, Kranj 352

Prodám sedem tednov sta-
re PRASIČKE. Šmartno 29,
Cerklje 353

Prodám dober TRAKTOR
steyer. Naslov v oglasnem od-
delku 354

Prodám šest tednov stare
PRASIČKE. Dvorje 34, Cer-
klje 355

Prodám šest tednov stare
PRASIČKE. Lahovče 61, Cer-
klje 356

Prodám brezo TELICO. Za-
log 12, Cerklje 357

Prodám šest tednov stare
PRASIČKE. Praprotna Poli-
ca 4, Cerklje 358

Prodám sedem mesecev
brejo KRAVO. Sp. Brnik 33
359

Prodám eno leto starega
BIKA. Dvorje 38, Cerklje 360

Prodám dva PRASIČA, tež-
ka po 60 kg. Pšata 12, Cerklje
361

Prodám motorno vprežno
KOSILNICO. Ropret, Praprot-
na Polica 10, Cerklje 362

Prodám KRAVO, ki bo sre-
di februarja teletila. Pintar,
Brezovica 7, Skofja Loka 363

Prodám KRAVO, ki bo v
kratkem tretjič teletila. Ja-
godic Franc, Možjanca 4,
Preddvor 402

Prodám KRAVO s tretjim
teletom in KRAVO, ki bo v
kratkem četrtič teletila. Jen-
ko Ivan, Voglje 28, Senčur
403

Poceni prodám rabljeno
dvodielno OMARO. Zajc, Ki-
dričeva 31, Kranj 404

Po ugodni ceni prodám ne-
kaj JABOLK. Tomažin Peter,
Bukovšica 20, p. Selca nad
Skofjo Loko 405

Prodám eno leto starega
BIKA in 4 mesece starega
BIKA, ter osem let starega
KONJA, sposobnega za vsako
delo. Krč Janez, Kokrški log
10, Kranj, Primskovo 407

Prodám KRAVO simental-
ko s teličkom. Visoko 5, Sen-
čur 408

Prodám osem mesecev sta-
rega BIKI in osem let sta-
rega KONJA. Visoko 90, Sen-
čur 409

Prodám plemensko OVCO.
Možjanca 6, Preddvor 410

Prodám KRAVO s četrtim
teličkom. Lahovče 17, Cerklje
411

KUPIM

Kupim rabljen BETONSKI
MESALEC in OTROSKI
SPORTNI VOZICEK. Stane
Markič, Zg. Duplje 16

Kupim od 400 do 800 kg
težkega VOLA. Cerklje 46

Kupim suhe MACESNOVE
PLOHE 50 mm. Franc Ga-
brovšek, Ljubljana, Kamnogo-
riška 69 364

Kupim tri cementne DRO-
GOVE (stožnike) za kozolec.
Vogelnik, Radovljica, Ljub-
ljanska 12 365

Kupim delovnega VOLA,
težkega od 400 do 500 kg in
PRODAM MOPED T-12, let-
nik 69. Dolenc, Delnice 18,
Poljane 367

Kupim STROJ za izdelavo
strešne opeke »folc«. Naslov
v oglasnem oddelku 368

Kupim 100-litrski MESA-
LEC za beton. Pipanova 16,
Senčur 369

Kupim SMREKOVE PLO-
HE. Krevs Anton, Grmičeva
10, Kranj, Čirče 370

Kupim 5 m dolge TRAVER-
ZE. Špruk Maks, Komenda
52 371

Kupim MOTOR 1 do 1 in
pol KM (enofazni ali dvofaz-
ni). Kežar Valentin, Davča
71, Železniki 406

MOTORNÁ VOZILA

Prodám OPEL-REKORD,
letnik 1954, tudi po delih in
FIAT 750. Naslov v oglasnem
oddelku 372

Prodám 2-tonski AVTO z
zajamčenim pogodbenim pre-
vozom. Ponudbe poslati pod
»ugodno«

Poceni prodám MOPED
T-12. Lunar Janko, Mlaka 13,
Kranj 373

Prodám REZERVNE DELE
za škodo 1000 MB, letnik
1967. Naslov v oglasnem od-
delku 374

Poceni prodám dobro ohr-
njen FIAT 750, PRALNI
STROJ AEG in 50-litrski BOJ-
LER. Podbrezje 81, Duplje
375

STANOVANJA

Mlača zakonca iščeta v
Kranju ali okolici večjo SO-
BO ali enosobno stanovanje
Pismene ponudbe poslati pod
»dam nagrado« 376

VSE ZA VAS

V DOMU POHIŠTVA

V LESCAH

murha

Na Bledu ali v bližnji okolici iščem DRUŽINSKO STANOVANJE. Ponudbe poslati pod »enosobno« 377

Upokojenka išče NEO-PREMLJENO SOBO, po možnosti kuhanje in pranje. Ponudbe poslati pod »15. februar« 377

Fantu oddam opremljeno SOBO v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 379

Fant išče SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku 380

Iščem SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Smokavec Marja, Naklo 102 381

Iščem neopremljeno SOBO v Škofji Loki (možnost kuhanja in pranja). Ponudbe poslati pod »marec« 382

Prodajam TRISOBNOSTANOVANJE najboljšemu ponudniku. Grujičič Drago, Prežihova 7, Mlino, Bled 383

Centralno ogrevano, opremljeno SOBO z mrzlo in toplo vodo oddam v Kranju za predplačilo. Ponudbe poslati pod »središče« 384

POSESTI

Na Jesenicah prodam visokopritlično HISO, primerno za gostinstvo, trgovsko obrt ali podjetje. Lep parkirni prostor 1300 m². Naslov v oglasnem oddelku 283

Kupim starejšo ENODRUŽINSKO HISO. Ponudbe poslati pod »Gorenjska« 385

Prodajam se STANOVANJSKA HISA z gospodarskim poslopijem in vrtom v Podbrezjah št. 48, Duplje. Licitacija bo v nedeljo, 7. februarja ob 10. uri dopoldne v Podbrezjah 48 386

Prodajam dve ZAZIDLJIVI PARCELI v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 387

Prodajam ZAZIDLJIVO PARCELO v bližini Škofje Loke. Kovač, Groharjevo naselje 67, Škofja Loka 388

V bližini Kranja prodajam GRADBENO PARCELO z urejeno lokacijo in nekaj gradbenega materiala. Naslov v oglasnem oddelku 389

V Kranju ugodno prodajam DVOSTANOVANJSKO HISO z vrtom. Takoj vseljiva. Poizve se v Kranju, Tomšičeva 9 390

ZAPOSLOTITVE

AVTOPREVOZNIK z 2-tonskim kamionom sprejme pogodbeno prevoze v podjetju ali ustanovi. Ponudbe poslati pod »soliden« 329

Za konec aprila iščemo ZIDARJA za vsa notranja dela v novi hiši. Luštrek Florjan, Ladja 28, Medvode 330

KNJIGOVODSTVO vodim za vse vrste obrtniških dejavnosti. Glažar, Moša Pijade 6, Kranj, telefon 21-737 331

GOSPODINJA, čista in poštena, išče zaposlitev. Naslov v oglasnem oddelku 393

Iščem kakršnokoli zaposlitev, tudi sekanje drv, v prostem času. Luznarjeva 10, Kranj 394

Iščemo ŽENSKO za pomoč v gospodinjstvu po štiri ure dnevno. Pogačnik, nebotičnik, stanovanje 14, Kranj 395

Za delo na domu sprejemam ŽENSKO za pobiranje zank na nogavicah. Naslov v oglasnem oddelku 396

Dobro zaposlitev dobi ŽENSKA pri dobri družini. Dvorje 44, Cerklje 397

Za varstvo dveh otrok sprejemam GOSPO v dopoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku 398

PRIMERITVE

GOSTISČE pri JANCETU iz Srednje vasi pri Senčurju ima vsako soboto ZABAVO s PLESOM. Iščejo tudi GLASBO po možnosti trio 330

KUD IVAN CANKAR Sv. DUH ponovi v soboto, 30. januarja 1971, ob 8. uri zvečer in v nedeljo, 31. januarja, ob 3. uri popoldne vojno dramo v petih dejanjih ZIV POKOPAN. V nedeljo, ob 3. uri popoldne je jubilejna počastitev 40 let kulturnega in 25 let režiserskega dela predsednika KUD-a tov. Rožanca Vinca. Na letakih objava za 18. uro je netočna. 331

OSTALO

IZDELUJEM damske in moške uniforme po meri, kakor tudi ostalo garderobo. Izdelava kvalitetna, cene zmerne, roki kratki. Cenjene ponudbe na telefon št. 85-116 Škofja Loka 399

Iščem delavnico za čevljarstvo obrt v Kranju ali Radovljici. Mlokar Miro, Ulica 1. avgusta 5, Kranj 400

Izjavljam, da nisem plačnica dogov, ki bi jih napravil moj sin Jeglič Blaž, ravno tako nisem plačnica stroškov, ki bi nastali kakorkoli v zvezi z mojim sinom. Jeglič Frančiška, Trg svobode 12, Tržič 401

KOTLE za ŽGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetneje že prek 40 let KAPELJ V., bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4, Šiška.

loterija

Srečke s končnicami	so zadele
20	din
150	20
770	100
160240	50
516260	10.000
71	10.000
47131	20
66801	500
175611	500
726281	10.000
32	10.000
05772	30
97092	500
352492	1.000
463632	10.000
73	10.030
9013	10
30443	200
686563	1.000
4	10.000
46794	6
50054	506
60074	1.006
040814	506
304314	10.006
85	50.006
48165	10
86065	1.000
271825	500
6	10.000
09826	6
26826	506
089246	1.006
094466	10.006
47	10.006
67567	10
83877	500
118927	2.000
467567	10.000
572467	10.000
48	150.000
78	10
9858	10
10468	200
396858	2.000
596488	10.000
9	10.000
44169	6
67019	506
787059	506
	10.006

razpisuje natečaj za oddajo v najem poslovni prostor ŽIRI št. 90—75 m²

Poslovni prostor je primeren za prodajalno. Podrobni razpisni pogoji so interesentom na razpolago na oglasni deski razpisovalca in krajevne skupnosti Ziri.

Državna založba Slovenije

Ljubljana, Mestni trg 26

objavlja na podlagi določil pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa pristojnega samoupravnega organa naslednjo potrebo po takojšnji zaposlitvi

NK delavca

za pomožno delo v trgovini za transport blaga z vozniki izpitom A kategorije

Informacije dobite v kadrovske službi podjetja ali neposredno v DE Kranj. Interesenti naj se prijavijo v poslovalnici DZS, Knjigarna Simon Jenko, Kranj.

Gostinsko in trgovsko podjetje

CENTRAL KRANJ

objavlja prosto delovno mesto

poslovodje

gostilne Kokra v Kranju

Pogoji: VK natakari in 3 leta prakse ali KV natakari in 5 let prakse. Zaposlitev je stalna. Nastop službe 1. marca 1971. Interesenti naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi na naslov podjetja.

TOVARNA
OBUTVE
alpina
ŽIRI

Cenjeni potrošniki
izkoristite znižanje
cen vseh vrst
sezonske obutve

od 20 do 60 %

Obiščite naše
prodajalne
v KRANJU,
na JESENICAH
in v ŠKOFJI LOKI

75 let preddvorskega gasilstva

Z nedeljskim rednim občinim zborom se je začelo v Preddvoru praznovanje 75. obletnice obstoja tamkajšnjega gasilskega društva. Ker je to častitljiv jubilej in ker praznuje letos tudi sama vas 900-letnico, se hočejo tudi gasilci vključiti v praznovanje, ki ima predvsem delovni značaj.

Ze lansko leto je bilo za preddvorskno društvo, ki šteje 42 članov, izredno uspešno. Dobili so nov avto, za katerega so oddali preko 3 milijone starih dinarjev, od tega so občani prostovoljno prispevali milijon 900 tisoč starih dinarjev. Udeležili so se tudi občinskega tekmovanja gasilskih desetn. Največ uspeha so imeli pionirji, ki so bili prvi, vendar se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso mogli udeležiti tekmovanja v višjem razredu. Za nagrado so odšli na strokovno ekscuzijo v Maribor, pomagali pa so tudi pri obnavljanju strehe na gasilskem domu. Preddvorskí gasilci so se tudi odzvali pozivu rdečega križa na krvo-dajalsko akcijo in so se udeležili v precejšnjem številu. To nameravajo tudi letos.

Zaradi visokega jubileja je letošnji delovni program natripan. Skušali bodo spet ustanoviti žensko desetino in okrepiti pionirsko. Razen tega bodo Hraše in Bašelj opremili s cevimi, nastavki in ročniki, organizirali pa bodo tudi več vaj, med katerimi bodo prevladovala nočne. Pripravili bodo tudi več strokovnih predavanj o rokova-

nju z gasilskimi aparati, nameravajo pa dokončno urediti tudi svoj dom.

Osrednje praznovanje 75. letnice se bo najverjetneje začelo julija in bo trajalo cel teden. Razen vaj se bodo zvrstila strokovna predava-

nja, za zaključek pa bodo organizirali veliko zabavo. Preddvorskí gasilci računajo, da jim bo pri uresničevanju začrtanega programa pomagalo čim več občanov, ker bo le na ta način delo tako uspešno kot doslej. —jk

KAC na Jesenicah

V nedeljo si bodo ljubitelji hokeja na Jesenicah lahko spet ogledali zanimivo tekmo. Po dolgem času bo na jeseniškem ledu gostovalo celovško moštvo KAC. KAC, ki je za Jeseničane bil vedno neugoden nasprotnik, je pred dnevi v tekmovanju za alpski pokal premagal Cortino z 2:8.

Srečanje bo pokazalo, katero od moštev je najboljšje z obeh strani Karavank, zmagovalac pa bo prejel »Pokal Karavank«.

Pred tekmo, ki se bo pričela ob 19. uri, bodo jeseniški hokejisti prejeli priznanja za 15. zaporedno osvojitve naslova državnih prvakov.

Z boljšo disciplino lepši uspehi

Kranjski šahovski klub bo letos posvetil posebno pozornost novim kadrom. Zato bodo redno vsak mesec organizirali brzoturnirje. V januarskem turnirju je bil zmagovalac Boris Matjašič, ki se doslej še ni uvrstil med prvih šest ekipe Borca. Na februarjskem turnirju, ki je bil

odigran že v januarju zaradi prvenstva Kranja (odigrano bo v februarju), pa je presenetil Stanislav Valjavec. Na turnirju za januar je bil vrstni red naslednji: 1. Matjašič 10, 2. Bukovac in Požar 8 itd., na turnirju za februar pa so bili najboljši: 1. Valjavec 13,5, 2. Matjašič, Šmid in Naglič 12,5 itd. F. Stagar

Gasilske novice iz Tržiča

Delegacija občinske gasilske zveze Tržič, ki so jo sestavljali njen predsednik Milan Valjavec in člani Tone Dornik, Ludvik Štalc ter Jelko

Hladnik, je prejšnjo soboto obiskala Borovlje. Povabila jih je tamkajšnja gasilska organizacija na tradicionalno zaključno zimsko prireditev.

Predstavniki nekaterih avstrijskih gasilskih društev, ki s Tržičani že več let sodelujejo, bodo v bližnji prihodnosti obiskali Tržič kot gostje na občnem zboru občinske gasilske zveze. Razen z Borovljami zlasti lepo sodelujejo tržički gasilci s kolegi iz Šmohorja v Ziljski dolini, iz Krumpendorfa ob Vrbskem jezeru ter nekaterimi društvi iz Rožne doline. Načrt letošnjega sodelovanja med društvi z obeh strani meje bodo v kratkem sestavili na skupnem posvetovanju v Borovljah.

Na občnem zboru gasilskega društva Tržič, ki vključuje 50 gasilcev, so podelili 6 priznanj za dolgoletno sodelovanje. Najvišje odličje je dobil Ludvik Štalc za 40-letno delo v gasilskih organizacijah, za 30 aktivnih let v gasilstvu pa je prejel priznanje Karel Smole. Tržički gasilci so dobili zagotovilo, da bo do 1973. leta končana izgradnja njihovega doma v Tržiču. Pravzaprav gre za temeljito povečanje sedanjih stavbe in so prvi del te preureditve že končali: povečali so prostor za orodje ter skladišče in uredili sanitarije. V lanskem letu so posredovali gasilci tega društva pri dveh večjih in 4 manjših požarih oz. neugodah. —ok

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

za skupne službe kombinata vodjo hranilno kreditne službe

pogoj: višja izobrazba s prakso v hranilno kreditni službi

za obrat Mlekarna

referenta za obračun mleka

pogoj: poklicna šola ali priučen administrator z daljšo prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu

za obrat Kmetijstvo

skladiščnika — nabavljalca

v mehaničnem servisu Senčur. (Prodaja in nabava rezervnih delov za kmetijsko mehanizacijo, reprodukcijskega materiala, krmil itd.)

Na vseh delovnih mestih se zahteva poskusno delo. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Pismene prošnje z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjih zaposlitev sprejema uprava KZK Kranj, Cesta JLA 2 do 15. februarja 1971.

nesreče

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI

Na Koroški cesti v Kranju je v torek, 26. januarja, voznik motornega kolesa Janez Bizjak iz Kranja izsilil prednost pred voznikom tovornjaka Marjanom Sleglom iz Zaloš. Pri trčenju je bil voznik motornega kolesa ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

PEŠEC NA CESTI

V torek okoli pol sedme ure zvečer je na cesti drugega reda pri Sp. Brniku voznik osebnega avtomobila Janez Zupan iz Kranja zadel 79-letnega Antona Fajdiga iz doma oskrbovanec v Preddvoru. Fajdiga je peš hodil po desni strani ceste kake 2 metra od desnega roba. Voznik Zupan je tik pred nesrečo prehitel nekí avtomobil, tako da je pešca opazil v prekratki razdalji. Skušal se mu je izogniti v levo, vendar ga je kljub temu zadel. Ranjenega Antona Fajdigo so prepe-ljali v zdravstveni dom Kranj, od tam pa v domsko oskrbo.

VOŽNJA PO LEVI

V sredo, 27. januarja, zjutraj se je na cesti prvega reda med Vrbo in Lescami pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po levi. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Ivan Knaus je zavozil na levo stran ceste prav tedaj, ko je nasproti pripeljal avto-bus, ki ga je vozil Miha Smole iz Kranjske gore. Vozili sta se med seboj oplazili, pri tem pa je avto-bus zavozil v desno s ceste. Potnika v avtobusu Danica Gazell iz Dovij in Dušan Jovič iz Beograda sta bila težje ranjena in so ju prepeljali v bolnišnico. Laže pa je bil ranjen Andrej Sajevec z Jesenic. Škode na vozilih je za 2500 din.

L. M.

s sodišča

Že drugič zaradi tatvin

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo 20-letnega Albina Luskovca iz Strahinja pri Naklem zaradi tatvin na pet let strogega zapor.

Sodišče ga je sodilo za kazniva dejanja, ki jih je storil v oktobru in novembru lani. Albín Luskovec je sam pustil službo v skladišču žita v Kranju. Nekaj dni nato, ko ga ni bilo več v službo, se je pritiho-tapil v garderobo žita in iz dveh oblek delavcev pobral po 50 din. Nekaj dni kasneje je v pisarni omenjenega podjetja vlomil v ročno blagajno in si prilastil 657 din.

Ker je zaradi brezdelja potreboval denar, je vlomil tu-

di v lokalni avto-bus pred osnovno šolo v Naklem. Dro-bič iz nabiralnika je nato po-bral še dvakrat.

V začetku oktobra je vlomil v trgovino Lesnina v Kranju, vendar ni ničesar našel. Mesec dni kasneje je iz blagajne turističnega društva v Naklem odnesel 158 din. Največ denarja pa je odnesel iz stanovanja Kuharjevih v Lahovčah, potem ko je izkoristil njihovo zaupanje.

Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo, da je bil Luskovec že predlanskim obsojen na leto dni pogojne kazni zaradi tatvin in je v kratkem spet zašel na kriva pota.

Snežne razmere na Gorenjskem

Na Krvavcu je 135 cm prišča. Žičnica obratuje, smučarske proge so urejene. Cesta do žičnice je prevozna. — Na Voglu je 240 cm snega, žičnice in vlečnice obratujejo. Transturistov hotel je zaseden. — Na Zelenici je 170 cm snega. Žičnica obratuje. V Domu na Zelenici je še nekaj prostora. — Žičnica na Španov vrh obratuje. Snega le 100 cm, smučišča so urejena. — Ceste do Bohinja so urejene. V vseh hotelih je še dovolj prostora. V Bohinju je

60 cm snega. — V Kranjski gori je 80 cm snega. Žičnica obratuje. V hotelih in pri sebnikih je še nekaj prostora. — Na Komni je 200 cm prišča. Pot na Komno je prehodna, tovorna žičnica obratuje. — V Mojstrani je 40 cm zmznjenega snega, vlečnica obratuje. — Stari vrh nad Škofjo Loko ima 45 cm snega. Vlečnica in žičnica obratujeta. Cesta do žičnice je prevozna. Ob sobotah in nedeljah vozi-jo posebni avtobusi iz Škofje Loke do žičnice: ob 7.45, 8.45 in 12.10.

Finale za jugoslovanski hokejski pokal

Jeseničanom
četrtič pokal

Tekmovanje za jugoslovanski pokal je končano. V letošnjem finalu, kot vsa leta doslej, sta se srečali trenutno najboljši jugoslovanski hokejski ekipi — državni prvak Jesenice in drugo uvrščena Olimpija.

Ker je sistem tekmovalstva tak, da se oba tekmečca srečata dvakrat, so Jeseničani na povratno tekmo v Ljubljano odpotovali kar s petimi zadetki prednosti. Prvaki ne bi bili prvaki, če nebi tudi v drugi tekmi pred razvajenimi gledalci v hali Tivoli, pokazali tistega kar znajo.

Sama tekma je bila repriza prejšnjih dveh. Prvi so povedli belozeleni. Šest tisočglava množica je bila prepričana, da bo tokrat slaba predla prvakom. Sicer niso pričakovali čudeža, saj pet golov prednosti ni lahko nadoknaditi. To se tudi ni zgodilo. Domačine je tokrat pokopal eden najboljših jugoslovanskih hokejistov Albin Felc, ki je najprej rezultat izenačil, nato pa dosegl še dva lepa zadetka. Ljubljancani so še enkrat izenačili. To pa je bilo tudi vse, kar so lahko naredili nad razigranimi železarji. Rezultat ni bil katastrofalen, kot v prejšnjih dveh tekmah, toda pokazal je, da v jugoslovanskem merilu Jeseničani nimajo konkurenta, ki bi jim lahko odvzel hokejski prestol in jugoslovanski pokal. Dan pred tekmo nam je znani ljubljanski hokejist dejal, sicer neuradno, da Jeseničane še deset let ne bo nihče zrinil z njihovega prestola. Za osvojeni pokal iskrene čestitke. —dh

Svetovno prvenstvo v sankanju

V dneh 30. in 31. 1. 1971 bo v Olangu (Valdaora) — letoviškem kraju v Dolomitih (Italija) izvedeno svetovno prvenstvo v sankanju na UMETNIH PROGAH. Na prvenstvu bo sodelovala tudi petčlanska ekipa Jugoslavije, ki jo sestavljajo tekmovalci: Jože Divjak, Janez Hrovat in Maks Klinar iz Jesenic ter Marjan Lombar in Stefan Zu-

pan iz Begunj in so si pridobili pravico sodelovanja na tem prvenstvu na podlagi lanskoletnih in letošnjih uspehov na domačih tekmovanjih, razen Janeza Hrovata, ki bo na tem prvenstvu tekmoval kot trener ekipe, ki jo vodi predsednik Sankaške zveze Slovenije tov. Edi Delopst.

J. J.

Prevoje : Triglav 1 : 4

V tretjem kolu članskega hokejskega prvenstva SRS je Triglav iz Kranja premagal Prevoje. Srečanje s tradicionalno težkim nasprotnikom je Kranjčanom prinesel že tretji zaporedni uspeh. Že sam začetek je dal slutiti, da bo borba težka. Kranjčani so prvi povedli z zadetkom Nadižarja, v nadaljevanju pa so domačini izenačili prek Pirca. Ta zadetek je spodbudil

domačine, ki so vse bolj napadali vrata solidnega Muleja. Odločitev je padla v zadnji tretjini, ko so Kranjčani dosegli tri zadetke in zapečatili usodo domačinov. Strelci so bili Nadižar, Andoljšek in Hudobivnik. Ta zmaga jim daje realne možnosti za visok plasma v prvenstvu, kar pa je velik uspeh za mlade Kranjčane. I. Purč

Prvenstvo šahovskega društva Lesce

15. januarja se je končalo šahovsko prvenstvo SD Lesce, ki se je pričelo že 24. novembra lani. Na tem turnirju je osvojil naslov zmagovalca za leto 1970 ing. Drago Siftar. Sodelovalo je 12 šahistov, od teh 1 prvokategornik, trije drugokategorniki in osem tretjekategornikov.

Vrstni red: 1. D. Siftar 9 točk, 2. V. Sterle 8 točk, 3. do 4. S. Mali in J. Harinski, 7 točk, 5. I. Hrovat 6 točk, 6. do 7. T. Kopač in A. Šegula 5,5 točk, 8. do 9. F. Simičič

in D. Butorac 4,5 točk, 10. J. Presterl 4 točke, 11. F. Škrjanec 3,5 točke in 12. V. Sinkovec 1,5.

Naslov drugokategornika je osvojil Vinko Sterle, isti naslov pa sta potrdila ing. Drago Siftar in Jože Harinski. Tomaž Kopač, Ivan Hrovat in Anton Šegula so potrdili naslov tretjekategornika.

V teku je že turnir za prvenstvo SD Lesce za leto 1971, ki bo končano v začetku marca. Tudi tokrat sode-

luje 12 šahistov. Turnir spada po moči v drugo kategorijo.

Na prvem rednem mesečnem brzopoteznem turnirju za januar 1971 se je potegovalo za čimboljša mesta in društveni prestiž 14 igralcev. Z dokajšnjo prednostjo je zanesljivo zmagal prvokategornik Slavko Mali, ki je osvojil vse možne točke — 13, sledijo J. Harinski 10,5, Hrovat in Presterl z 8,5, ing. M. Vrečko in Sterle 8, Simičič 5,5 itd. ct

XVI. za tradicionalni Isteničev memorial

Odlična udeležba v Žlebeh

Na odlično pripravljenih tekaških progah v Žlebeh nad Medvodami, se je na XVI. tradicionalnem tekaškem tekmovanju za Isteničev memorial v četrtek zbrala vsa slovenska tekaška elita. Nastopilo je nad 150 tekmovalcev iz 15 klubov. Med njimi pa so bili tudi vsi reprezentantje s Kerštajnom, Mlinarjem in Kalanom na čelu.

Favoritom tekmovalja pri članih ni bilo lahko. Tako je moral zaradi slabosti že po petem kilometru odstopiti Jeseničan Alojz Kerštajn, medtem ko se Gorjan Filip Kalan zaradi današnjega nastopa v Bormiju (Italija) ni

pojavil na štartu, pa tudi Dretnik in Dornik sta štedila svoje moči iz istega razloga. S skoraj minuto naskoka je prepričljivo prvo mesto osvojil Janez Mlinar (Jesenice). Največ uspeha so imeli predstavniki kranjskega Triglava, saj so v ekipni konkurenci osvojili prehodni pokal.

Vrstni red: ml. pionirke (1,5 km): 1. Toplak (Maribor) ..., 3. Tajnikar (Jesenice), ml. pionirji (2 km): 1. Eržen (Alples) ..., 5. Solar (Triglav), st. pionirke (2 km): 1. M. Fister ..., 3. S. Fister (obe Triglav), st. pionirji (3 km): 1. B. Kordež (Alp-

lek), 2. Lotrič, 3. Jelenc (oba Triglav), mlajše mladinke (3 km): 1. Bizant (Olimpija), 2. Lotrič (Triglav), st. mladinke (5 km): 1. Fajfar (Alples), 2. Kavčič (Triglav), 3. M. Kordež (Alples), st. mladinci (8 km): 1. Solar (Triglav), 2. Tajnikar (Jesenice), 3. Rebršek (Triglav), ml. člani: (8 km): 1. Mozgan (Fužinar), 2. Jelenc (JLA), 3. Burgar (Radovljica), člani (12 kilometrov): 1. Mlinar (Jesenice), 2. Bavče (Fužinar), 3. Dornik (Gorje).

V ekipni konkurenci je bil najboljši Triglav pred ljubljansko Olimpijo. —dh

Vinko Jekovec
zmagovalec

V soboto je bilo na dvo-steznem avtomatskem kegljišču v gostilni Markun na Zgornji Beli pri Predvoru kegljaško tekmovanje za prvenstvo Predvoru in Bele, ki ga je organizirala kegljaška sekcija TVD Partizan Predvor-Bela. Tekmovanja se je udeležilo 30 kegljačev, vsak od njih pa je vrgel 100 lučaje. Dobra udeležba dokazuje, da je zanimanje za kegljanje vedno večje.

Po ogorčeni borbi je precej nepričakovano zmagal

Vinko Jekovec (Bela), ki je podrl 402 keglja. Za njim so se zvrstili: Blaž Vidmar st. (Bela) 400 kegljev, Nace Naglič (Tupaliče) 398 kegljev, Blaž Vidmar ml. (Bela) 389 kegljev, Ciril Dominko (Bela) 387 kegljev itd.

Tekmovanje je uspelo. Zmagovalec je prejel pokal krajevne organizacije SZDL Bela. Februraja bo na Beli še več kegljaških dvobojev in sicer bodo gostovale ekipe Save, Iskre, Jelovice ter Borca. —jk

Kegljači izvrstni —
kegljavke razočarale

Kegljači Triglava so imeli pred dnevi svoj redni letni ple-num. Minulo leto pomeni za KK Triglav eno najuspešnejših sezon. Na državnem prvenstvu so Kranjčani osvojili že sedmič naslov prvaka Jugoslavije. Barve Triglava so branili: Česen, Turk, Vehovec, Prion, Bregar in Kordež. Ista ekipa pa je osvojila tudi že šestnajstič naslov republiškega prvaka. Jože Turk pa je drugič zapored osvojil naslov državnega prvaka. Zelo dobra pa sta bila tudi Česen in Prion. Na svetovnem prvenstvu sta Jugoslavijo zastopala Turk in Česen, kjer se je zlasti izkazal slednji, saj je zasedel osmo mesto. Posebno pozornost povzroča klub veteranom. Zaradi tega tudi v tej kategoriji beležijo iz leta v leto lepše uspehe. Vsi republiški naslovi pri starejših članih so odšli v Kranj. Rajko Starc je bil zmagovalec med posamezniki, prvak je bila tudi dvojica Starc—Potušek, kakor tudi ekipa Triglava. Slabše uspehe so zabeležili mladinci. Še najboljše rezultate sta dosegla Radosavljevič in Kurent.

Za razliko od kegljačev so kegljavke v minuli sezoni popolnoma odpovedale. Čeprav so na republiškem prvenstvu nastopile okrepljene z dvema Jeseničankama, so osvojile osmo oziroma zadnje mesto. Po 19. letih kranjske kegljavke ne nastopajo več v republiški ligi. Ekipa praktično ne obstoja več. Na nedavnem klubskem prvenstvu sta nastopili samo dve igralci.

Uspehi kegljačev, velika množica kvalitetnih igralcev in resnost na treningu so nedvomno porok, da bodo tudi v letošnjem letu kranjski kegljači zabeležili nove uspehe. Priprave za nastop na tekmovanje za evropski pokal so se že pričele. Upamo, da bodo zbrali potrebna finančna sredstva pri vseh merodajnih forumih v Kranju, da bi tako čimboljše pripravljene sli v borbo za evropski naslov. Novi upravni odbor bo še naprej vodil Franc Rozman, za sekretarja so izvolili Stane-ta Rebolja st., Ivan Kranjc bo tehnični referent, Albin Terčon pa blagajnik. P. Didlič

Jeseničan Janez Mlinar je letošnji zmagovalec teka članov za XVI. tradicionalni Isteničev memorial. Foto: F. Perdan

1 vprašanje 3 odgovori

Prišel je čas šolskih počitnic. Ponekod so podelili polletna spričevala že pred tednom, v nekaterih krajih pa so se šolska vrata zaprla šele danes. Počitnice so se tudi že skoraj povsod na račun prostih sobot skrajšale za polovico, tako da je med prvim in drugim polletjem le teden dni predaha. Ker so zimske počitnice tudi čas smučanja, snega pa je ravno v teh dneh vedno manj, smo poiskali tri šolarje in jih vprašali, kako preživljajo oziroma bodo preživelj proste dni.

JANEZ JELENC, učenec 7. razreda osnovne šole v Zeleznikih: »Doma sem v Dražgošah. Naša vas leži precej visoko pod Jelovico, zato imamo dovolj snega skoraj vsako zimo. V vasi je precej dobrih smučarjev. Upali smo, da bomo med počitnicami lahko več trenirali. Smo namreč člani športnega kluba Triglav iz Kranja. Ker trener ne more vsak dan do Dražgoš, sami naredimo progo in treniramo. Največ zanimanja je za smučarske teke. Vse naše načrte pa je pokvaril dež. Snega skoraj ni več. Med počitnicami bi moral tudi na več tekmoval, vendar ne vem, če bo mogoče organizirati tek. Sicer pa se letošnjo zimo ne morem pritožiti. Tekel sem že na srečanju mladincev in pionirjev Avstrije, Italije in Slovenije. Dosegel sem peto mesto. Na Pokljuk sem tekmoval za memorial Prešernove brigade, na republiškem prvenstvu sem bil tretji...«

METKA JELENC, 10 let, učenka četrtega razreda, doma iz Zagreba: »Pred dobrim tednom sem prišla z očetom, ki je v službi v Zagrebu, na počitnice

k teti in stricu v Dražgoše. Vsako zimo prideva sem smučat. Tudi letos sem prinesla s sabo smučarsko opremo, vendar sem smučala samo prve dni. Potem je začel padati dež, ki je pobral skoraj ves sneg. Tako preživim največ časa na kmečki peči. K meni pridejo prijateljice iz vasi, pa si kaj pripovedujemo, igramo človek ne jezi se in drugo. Konec tedna se bova z očetom vrnila domov, ker se v ponedeljek že prične pouk.«

MARJANCA KOSENI-NA, 16 let, učenka Mlekarske šole iz Kranja: »Počitnice so se pričele 24. januarja in bodo trajale do 9. februarja. Sem učenka drugega, to je zadnjega letnika mlekarske šole, zato sem v času počitnic na praks v kranjski mlekarni. Upam, da se bom nekaj naučila, pa tudi zaslužila. Rada smučam in bi rada kupila smučke. Delam od šestih zjutraj do dveh popoldne. Ko sem prosta grem rada na sprehod po mestu ali v kino. Če sem doma, pa preberem kako knjigo.«

L. Bogataj

Dražji avtomobili

Zaradi novega tečaja dinarja se te dni mnogi sprašujejo med drugim tudi kako bo s cenami avtomobilov. Za zdaj je znano, da bodo cene pri uvoženih avtomobilih znatno poskočile, medtem ko bodo cene fičkov in obeh tipov zastava 1300 ostale nekaj časa nespremenjene.

Zastavina vozila imajo namreč vgrajeni tako malo uvoženih delov, da to ne more vplivati na končno ceno vozila. Kako pa bo v prihodnje, se bo kmalu pokazalo. Vse bo namreč odvisno, kako se bodo v prihodnjih mesecih gibale cene domačih surovin (železa in drugih proizvodov), ki vplivajo na ceno avtomobilov zastava.

Za vozila, ki jih pri nas sestavljajo in za uvožena pa bodo nove cene znane čez nekaj dni. Po napovedih se bodo najbrž audiji podražili za okrog 5000, mercedesi pa za 10 do 20 tisoč dinarjev. Podobne podražitve zato lahko pričakujemo tudi za druge vrste uvoženih avtomobilov.

A. Z.

TUDI TO SE ZGODI

V trenutku, ko je predsednik radovljiske občinske skupščine na sredini seji obeh zborov ugotovil, da bo letos na vseh področjih (vključno s sredstvi občinskega proračuna) potrebno precejšnje varčevanje, je zmanjkalo elektrike. Nekdo je v temi pripomnil: »No, se je že začelo.«

Ker pa dnevni red seje še ni bil čisto pri kraju, so odborniki namesto z dviganjem rok glasovali s ploskanjem. Na srečo so bili pri glasovanju vsi za predlagani predlog in »proti« ter »vzdržanih« glasov ni bilo treba šteti.

— — —

Za dodeljevanje sredstev krajevnim skupnostim bodo letos v radovljiški občini veljala drugačna merila. Med drugim so ugotovili, da stare meritve nekaterih cest v krajevnih skupnostih niso najbolj točne. Razlike so menda nastale, kot je nekdo pojasnil na seji skupščine, ker v krajevnih skupnostih merijo svoje ceste z metrom v roki. — Zastavlja se vprašanje, s kakšnimi dolžinskimi merami so bile opravljene prvotne meritve.

Z današnjim portretom tedna, 23-letnim Marekom LENARDIČEM z Jesenic, sinom delavske družine, sva se spoznala na kranjski Gimnaziji. Potem sva se večkrat srečala v Ljubljani, nato pa se nekaj časa nisva videla. Srečala sva se ponovno pred dnevi, ko sem ga obiskal z željo, da ga na pobudo jeseniškega kluba študentov predstavim Glasovim bralcem.

Zanj je značilna neuničljiva energija in ambicije. Kot kratkohladek je začel pri gledališču. Kmalu je organiziral gledališče za otroke na Plavžu. Posebno znano je bilo njegovo lutkovno gledališče. Sodeloval je tudi pri pionirskih hišnih svetih.

Na njegov razvoj so vplivale tri komponente: umetnost, organizacija in zgodovina. Njegova energija se je sproščala v organiziranju in iskanju novih dejavnosti. Na koncu osnovne in na začetku srednje šole se je ukvarjal z delavsko-ekonomskim razvojem železarstva na Gorenjskem. Zato tudi v muzeju ni bil neznan. Tu se že opaža znanstveni pristop k delu.

Gimnazijo v Kranju je končal s 17. leti. Delal je pri mladinski organizaciji v Kranju in na Jesenicah. Bil je predsednik odbora za maturantske svečanosti v Kranju. Udeleževal pa se je tudi pri DPM in vodil številne kolonije.

Nato se je vpisal na ljubljansko Univerzo in sicer na pravno fakulteto in na Fakulteto za politične vede, sociologijo in novinarstvo. Na prvi je absolviral 4 semestra, na drugi pa je dosegel diplomu II. stopnje. Sodeloval je pri študentski organizaciji, dokler ni 1968. leta odšel na dunajsko Mednarodno diplomatsko akademijo, ki jo je uspešno končal. Diplomsko mu je predal avstrijski zunanji minister dr. Kurt Waldheim. Potoval je tudi v New York.

Do odhoda k vojakom bo delal na občinskem komiteju ZK na Jesenicah, kjer pomaga pri izobraževanju mladih članov ZK in vodstvenega kadra ZMS. Po vojaščini pa bi se rad posvetil znanstveno raziskovalni dejavnosti, vzporedno s tem pa bo pripravljaval doktorsko disertacijo. Tudi mi želimo, da bi se Mareku Lenardiču načrti uresničili, čeprav niso ravno skromni. —jk